འབྲུག་གི་འགན་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་
༢༠༡༣ ཅན་མ།

The Contract Act of Bhutan
2013

མཆོད་བརྗོད།

རྣམ་དག་སྐུ་མཆོག་གསེར་གྱི་ལྷུན་པོའི་དབང་། །
མཛའ་ཚོན་མཛེས་པའི་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་ཞིང་། །
མཛད་པ་རྨད་བྱུང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟོན་པའི། །
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་འདུས་པའི་སྐུ། །
སྙིགས་མའི་འགྲོ་བ་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས། །
ལྗོངས་འདི་སྦས་པའི་ཡུལ་དུ་བརླབས་མཛད་པ། །
པདྨ་འབྱུང་གནས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟེན། །

གང་གི་འཁྲུལ་མེད་ལུང་ལས་རབ་འཁྲུངས་པའི། །
ལྗོངས་འདིའི་མུན་པའི་གསོས་སུ་རབ་ཤར་ནས། །
ལུགས་གཉིས་ཉི་ཟླའི་སྣང་བས་གསལ་མཛད་པ། །
མཐུ་ཆེན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །

PARLIAMENT OF BHUTAN

ཨེན་ཨེ་བི་/ཨེསི་པི་-༨/༢༠༡༣/ ༢༥༨

སྤྱི་ཚེས་ ༡༨.༠༣.༢༠༡༣ ལུ།

༣ མི་རྗེ་ཞབས་ཏོག་བློན་པོ་མཆོག་ལུ། དོན་འབྲས་ དེ་ཡི་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༠ པའི་ནང་ལས་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ **འབྲུག་གི་འགན་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༣ ཅན་མ་**འདི་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོ་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༣ ལུའམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༡༨ ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་བཀའ་གྲོས་གནང་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ དེར་ལྷན་ལག་གི་ཧོངས་ལས་ དང་བླངས་ཚུལ་མཐུན་མཛད་དགོས་པ་བཅས། རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོ་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༧ ལུ།

(འཇིགས་མེད་རྒྱལ་ཁྲིམས)

ཚོགས་དཔོན།

འདྲ ༡. **གཞུང་སྐྱོང་དབུ་ཁྲིད་པ་མི་རྗེ་བློན་ཆེན་མཆོག་ལུ། སྙན་སྒྲོན།**

༢. འབྲུག་གི་མི་རྗེ་ཁྲིམས་སྤྱི་བློན་པོ་མཆོག་ལུ། སྙན་སྒྲོན།

༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེའི་མི་རྗེ་ཁྲི་འཛིན་མཆོག་ལུ། སྙན་སྒྲོན།

༤. མངའ་བདག་དྲུང་ཆེན་ལུ། སྙན་ཞུའི་ཆེད།

༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཡོངས་ཁྱབ་དྲུང་ཆེན་ལུ།

GEYLYONG TSHOKHANG, Post Box # 139, THIMPHU : BHUTAN
00975 2 336828 / 321137 Fax: 00975 2 338944
Website: www.nab.gov.bt

TABLE OF CONTENTS

Title	Page
PREAMBLE	1
CHAPTER I: PRELIMINARY	1
CHAPTER II: FORMATION OF CONTRACTS	2
CHAPTER III: VOID AGREEMENTS	11
CHAPTER IV: CONTINGENT CONTRACTS	14
CHAPTER V: PERFORMANCE OF CONTRACTS	16
CHAPTER VI: CONTRACTS WHICH NEED NOT BE PERFORMED	24
CHAPTER VII: APPROPRIATION OF PAYMENTS	25
CHAPTER VIII: QUASI CONTRACTS	26
CHAPTER IX: INDEMNITY AND GUARANTEE	27
CHAPTER X: BAILMENT	32
CHAPTER XI: AGENCY	41
CHAPTER XII: INTERPRETATION OF CONTRACTS	54
CHAPTER XIII: REMEDIES	56
CHAPTER XIV: MISCELLANEOUS	59

དཀར་ཆག།

དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
ངོ་སྤྲོད།	༡
ལེའུ་དང་པ། སྔོན་བརྗོད།	༡
ལེའུ་གཉིས་པ། གན་འཛིན་བཟོ་ཚུལ།	༢
ལེའུ་གསུམ་པ། བདེན་སྟོང་གི་གན་ཡིག	༡༡
ལེའུ་བཞི་པ། ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན།	༡༤
ལེའུ་ལྔ་པ། འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ།	༡༦
ལེའུ་དྲུག་པ། ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་མེད་པའི་འགན་འཛིན།	༢༤
ལེའུ་བདུན་པ། དངུལ་སྤྲོད་ཀྱི་དཔྱ་བགོ།	༢༥
ལེའུ་བརྒྱད་པ། གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན།	༢༦
ལེའུ་དགུ་པ། གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་དང་ འགན་ལེན།	༢༧
ལེའུ་བཅུ་པ། བཙོལ་མ།	༣༢
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ངོ་ཚབ་ལས་སྒོ།	༤༡
ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། འགན་འཛིན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཐངས།	༥༤
ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། བཙོས་ཐབས།	༥༦
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། སྣ་ཚོགས།	༥༨

PREAMBLE

WHEREAS it is deemed expedient to consolidate and codify practices relating to contracts, it is imperative to frame legislative provisions regulating contracts and their performance and to ensure the rights of people concerning contractual transactions;

Parliament of the Kingdom of Bhutan do hereby enact the Contract Act of Bhutan 2013 on the 10th Day of the 1st Month of Water Female Snake Year of the Bhutanese Calendar corresponding to the 20th Day of February, 2013 at its 10th session of the First Parliament as follows:

CHAPTER I
PRELIMINARY

Title, commencement and extent

1. This Act shall:

   (1) Be called the Contract Act of the Kingdom of Bhutan 2013;

   (2) Come into force on the 3rd Day, of 2nd Month of the Water Female Snake Year corresponding to the 14th Day of the 3rd Month of 2013;

   (3) Extend to the whole of Bhutan.

Supersession

2. This Act shall supersede sections 285 and 286 of the Penal Code of Bhutan, and any custom or usage of trade relating to contracts in the Kingdom of Bhutan to the extent that

ངོ་སྤྲོད།

འགན་འཛིན་ལུ་ཕན་ནུས་ཆེ་བའི་ལག་ལེན་ཚུ་ བརྩོན་ཧ་ཀོག་ཧ་དང་ སྒྲིག་ལུགས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་འཛིན་མཚམས་འཛིན་འབད་ནིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ བརྩམ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་མི་སེར་ཚུ་ འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་རིམ་གྱི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ ངེས་གཏན་བཟོ་དགོཔ་འདི་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན།

འབྲུག་གི་འགན་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཅན་མ་འདི་ གནམ་ལོ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོ་ ཟླ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༡༠ ལུ་འབྱུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༠ པའི་ནང་གཞམ་གསལ་ལྟར་ཆ་འཇོག་མཛད་གྲུབ།

ལེའུ་དང་པ།
སྔོན་བརྗོད།

མཚན་གནས་་་དང་ འགོ་འཛུགས་ དེ་ལས་ཁྱབ་ཚད།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི།

(༡) འབྲུག་གི་འགན་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཅན་མ་ཟེར་བརྗོད་དགོ།

(༢) གནམ་ལོ་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོ་ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༣ ལུ་འབྱུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ།

(༣) འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ཁྱབ་དགོ།

དབང་མཐའ་བཅད་ཐངས།

༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་ཀྱི་ དོན་ཚན་ ༢༢༥ པ་ དང་ ༢༢༨ པ་ དེ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་རྣམ་གཞག་གང་རུང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་

such custom or usage is inconsistent with this Act. This Act, shall not, however, affect any right, title or interest accrued or any liability, obligation or responsibility incurred under such custom or usage prior to the coming into force of this Act.

3. Subject to section 2 of this Act, if any other law in force in the Kingdom of Bhutan is, in any way, inconsistent with this Act, the provisions of this Act shall prevail.

CHAPTER II
FORMATION OF CONTRACTS

"Proposal", "acceptance" and "consideration"

4. A person shall be said to make a "proposal" when, with the intention of creating a legal relationship, he or she signifies to another, by words or by conduct, his or her willingness to do or to abstain from doing anything with a view to obtaining the assent of that other or others to such act or abstinence.

5. When a proposal is accepted by a person to whom it was made, the proposal shall become a "promise". A promise may be express, that is, by way of spoken or written words, or implied, that is, when it can be inferred from the conduct of the parties or the circumstances of the case. The person

འབྲེལ་ཆགས་མེད་མི་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དབང་མཐའ་བཅདཔ་ཨིན། ཨིན་རུང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ ལུགས་སྲོལ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་རྣམ་གཞག་དེ་ཚུ་ལས་ བརྟེན་པའི་ཐོབ་དབང་དང་ བདག་དབང་ ཡང་ན་ ཁེ་ཕན་རེ་བྱུང་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་བསྟར་སྐྱོད་མ་འབད་བའི་སྔ་གོང་ལས་ ལུགས་སྲོལ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་རྣམ་གཞག་དེ་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་ འཁྲི་བ་དང་འགན་འཁྲི་ ཡང་ན་ ཁག་འགན་འཁྲི་མི་ཚུ་ལུ་མི་གནོད།

༣. གལ་སྲིད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ ཁྲིམས་ལུགས་གཞན་གང་རུང་ཅིག་གི་དགོངས་དོན་ཅིག་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པར་ཡོད་ཚེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༢ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་གིས་འགབ་ཨིན།

ལེའུ་གཉིས་པ།
འགན་འཛིན་བཟོ་ཚུལ།

གྲོས་འཆར་དང་ ངོས་ལེན་ དེ་ལས་ བརྟག་འཛོག།

༤. མི་ངོ་ཅིག་གིས་ གྲོས་འཆར་ བཟོ་བ་ཟེར་མི་དེ་ཡང་ ཁོ་གིས་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་ ཁྲིམས་མཐུན་བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ལས་འབད་ཐབས་ལུ་ ཁོ་རས་དང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་ལས་གནང་བ་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ གང་རུང་ཅིག་འབད་ནི་ལས་འཛེམ་པ་ ཡང་ན་ གཞན་ཚུ་གྱིས་འདི་བཟུམ་འབད་ནི་ལུ་འཛེམ་བཙུག་པ་ ཡང་ན་ སྤྱང་འཛེམ་གྱི་ཆེད་དུ་ མི་ངོ་གཞན་མི་འདི་ལུ་ཡིག་ཐོག་ ཡང་ན་ བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ལས་བརྡ་སྟོན་ནི་ལུ་སླབ་ཨིན།

༥. གྲོས་འཆར་འདི་ག་ལུ་བཟོ་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ དེའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ངོས་ལེན་གྲུབ་ཚེ་ གྲོས་འཆར་འདི་ ཁས་བླངས་ལུ་འགྱུར་དགོ། ཁས་བླངས་འདི་ངག་ཐོག་ ཡང་ན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་གསལ་སྟོན་འབད་ཚོག་པ་ ཡང་ན་ རྩ་ཕན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ འབྲེལ་

making the promise shall be called the "promisor" and the person to whom such promise is made shall be called the "promisee".

6. A proposal may indicate that it is open for a specified period of time, in which case it can be accepted only within such time. If it does not so indicate, it can be accepted within reasonable time.

7. The communication of a proposal shall be complete when it comes to the knowledge of the person to whom it is made.

8. A proposal may be revoked at any time before acceptance. In cases where the acceptance is transmitted to the proposer, the proposal may be revoked at any time before the acceptor puts his or her acceptance in a course of transmission so as to be out of the power of the acceptor.

9. A proposal shall be deemed to be revoked by the death or insanity of the proposer if the fact of such death or insanity comes to the knowledge of the person to whom it was made before he or she accepts it or before he or she puts his or her acceptance in a course of transmission, as above.

10. When a person to whom a proposal is made signifies his or her assent thereto, expressly or impliedly, he or she is said to "accept" the proposal. An acceptance shall be made in a reasonable and usual manner, unless the proposal has prescribed a manner in which it should be made, in which case it should be in such prescribed manner. When the

གནད་ཀྱི་སྐབས་དོན་ལས་གོ་བ་རྟོགས་ཏེ་བརྡ་སྟོན་ཚོག། ཁས་བླངས་འབད་མི་ མི་ངོ་འདི་ལུ་ ཁས་བླངས་པ་དང་ ཁས་བླངས་ག་ལུ་འབད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་ལུ་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཐེར་བཛོད་དགོ།

༦. གྲོས་འཆར་ནང་ལུ་ ཚེད་དམིགས་ཀྱི་དུས་ཡུན་བཀག་ཆ་མེད་པར་ཡོད་ཐེར་སྟོན་ཚོག་ནི་དང་ གྲོས་འཆར་འདི་ འདི་བཟུམ་མའི་དུས་ཡུན་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་རྐྱངམ་ཅིག་ངོས་ལེན་འབད་ཚོག། གལ་སྲིད་དེ་བཞིན་སྟོན་པ་མེད་ཚེ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ངོས་ལེན་འབད་ཚོག།

༧. གྲོས་འཆར་དེའི་བརྒྱུད་འབྲེལ་འདི་ གྲོས་འཆར་ག་ལུ་བཟོ་སྐྲེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ དེའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་པའི་སྐབས་ལུ་མཇུག་བསྡུ་དགོ།

༨. གྲོས་འཆར་འདི་ངོས་ལེན་མ་འབད་བའི་སྔོན་མ་ ནམ་རང་ཨིན་རུང་ཆ་མེད་གཏང་ཚོག། གལ་སྲིད་ངོས་ལེན་འདི་གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་ལུ་སྤྲོད་ཏེ་ཡོད་ན་ གྲོས་འཆར་ངོས་ལེན་འབད་མི་འདི་གིས་ ཁོ་རའི་ངོས་ལེན་དབང་ཆ་ནང་མི་ཚུད་ནིའི་དོན་ལུ་ ངོས་ལེན་མ་འབད་བའི་སྔོན་མ་གྲོས་འཆར་སྤྲོད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ ནམ་རང་ཨིན་རུང་ཆ་མེད་གཏང་ཚོག།

༩. གལ་སྲིད་གྲོས་འཆར་ག་ལུ་བཟོ་སྐྲེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ དེའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ གྲོས་འཆར་འདི་ངོས་ལེན་མ་འབད་བའི་སྔོན་མ་ ཡང་ན་ ངོས་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་གྲོས་འཆར་སྤྲོད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་འདི་ ཚེ་ལས་འདས་པ་ ཡང་ན་ སྨྱོ་འབོག་བྱུང་པའི་བདེན་ཁུངས་ གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་ལུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་ གྲོས་འཆར་འདི་ནམ་རང་ཨིན་རུང་ གོང་བཞིན་དུ་ཆ་མེད་བཏང་ཡོད་པར་བརྩི་དགོ།

༡༠. གྲོས་འཆར་ག་ལུ་བཟོ་སྐྲེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ དེའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ཁས་ལེན་ཁ་གསལ་དུ་ ཡང་ན་ ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྒོ་ལས་སྟོན་ཡོད་ཚེ་ གྲོས་འཆར་འདི་ཁོའམ་མོ་གིས་ངོས་ལེན་འབདཔ་ཨིན། གྲོས་འཆར་གྱི་ངོས་ལེན་འདི་ གྲོས་འཆར་ནང་ལུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མིའི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབད་དགོཔ་སྦྲེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་

manner of acceptance is so prescribed and the acceptance is made in some other manner, it shall nevertheless be deemed to be a valid acceptance, unless the proposer, within reasonable time after such acceptance has been received by him or her, rejects such acceptance and insists that the proposal be accepted only in the manner prescribed by him or her.

11. An acceptance shall not be valid unless it is absolute and unconditional, that is, without any variation of the terms of the proposal. If it is not absolute and unconditional, it shall amount to a counter-proposal, that is, a new proposal, which the original proposer may or may not accept.

12. The communication of an acceptance shall be complete at the time when it comes to the knowledge of the proposer and may be revoked before such time.

13. Performance of the conditions of a proposal shall amount to acceptance of that proposal if the person performing such conditions had knowledge of such proposal.

14. When the promisor makes a promise in return for any act, abstinence or promise on the part of the promisee whereby any benefit is derived by the promisor or any other person or any detriment is inflicted on the promisee or any other

དེ་མིན་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་སྒོ་ལས་དང་ སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ངོས་ལེན་འབད་དགོ། ངོས་ལེན་འབད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་ ངོས་ལེན་འདི་ལམ་ལུགས་སོ་སོ་ཅིག་གི་ཐོག་ལུ་འབད་དེ་ཡོད་ན་ གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་གིས་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ལེན་འདི་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་འབྱོར་བའི་ཤུལ་ལས་ ཕྱིར་བཏོན་འབད་ནི་དང་ གྲོས་འཆར་འདི་ ཁོ་གིས་ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བཟོ་བ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ ངོས་ལེན་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ཨུ་ཚུགས་བསྐྱེད་དེ་བཟོ་བཅུག་ནམ་གནོདགས་ དེ་མིན་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་ངོས་ལེན་སྦྲེ་མི་བཏུབ།

༡༡. ངོས་ལེན་འདི་ཡོངས་རྫོགས་དང་ ཚད་མེད་པར་ གྲོས་འཆར་གྱི་འབྲེལ་གནད་ཚུ་ལུ་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པར་ཡོད་ནམ་གནོདགས་ དེ་མིན་འདི་ལུ་ཆ་གནས་མེད། གལ་སྲིད་གྲོས་འཆར་འདི་ཡོངས་རྫོགས་དང་ ཚད་མེད་མེན་པར་ཡོད་ན་ རྒྱབ་འགལ་གྲོས་འཆར་འབད་བཏུབ་ནི་དང་ འདི་ལུ་ གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་གིས་ ངོས་ལེན་འབད་ཚོག་ ཡང་ན་ མི་ཚོག།

༡༢. ངོས་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་འབྲེལ་འདི་ གྲོས་འཆར་བཙུགས་མི་གིས་ཤེས་རྟོགས་འབྱུངཔའི་སྐབས་ མཇུག་བསྡུ་ནི་དང་ དེའི་སྔོན་ལས་ཆ་མེད་ཡང་གཏང་ཚོག།

༡༣. གལ་སྲིད་གྲོས་འཆར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ མི་ངོ་འདི་གིས་ གྲོས་འཆར་དེའི་སྔོར་ལས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་ གྲོས་འཆར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་མི་འདི་ ངོས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་གྲོས་འཆར་གྱི་གྲངས་སུ་བརྩི་དགོ།

༡༤. ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་འབད་མི་འདི་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ བྱ་སྤྱོད་དང་སྤྲང་འཛོམ་གང་རུང་ཅིག་གི་ལན་ལུ་འབད་ཡོད་པ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་འདི་ཁས་བླངས་པ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ཁེ་སང་འབྱུང་བ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་གནོད་ཆེ་ འདི་བཟུམ་མི་བྱ་

person, such act, abstinence or promise shall be regarded as the “consideration” for the promise made by the promisor. Consideration may be past, present or future.

Agreement and contract

15. Every promise and every set of promises forming the consideration for each other shall be an “agreement”.

16. An agreement shall amount to a contract and shall be enforceable at law if it is made with the free consent of competent parties for a lawful consideration and for a lawful object and is not declared to be void or illegal by this Act or by any other law in force in the Kingdom of Bhutan.

17. An agreement which is not enforceable at law shall be void.

18. An agreement which is enforceable at the option of one or more of the parties thereto, but not at the option of the other or others, shall be called a “voidable contract”.

Form of contracts

19. Notwithstanding what is stated in this Act, if under any law in force in the Kingdom of Bhutan, any particular contract, irrespective of the value of its subject-matter, is required to be in writing or attested by witnesses or registered or comply with any other formality, such

སྤྱོད་དང་སྲུང་འཛེམ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་འདི་ ཁས་བླངས་པའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་དོན་ལ་ བརྩི་འཇོག་ཡོད་པར་བརྩི་དགོ། བརྩི་འཇོག་འདི་ཡང་འདས་པ་དང་ ད་ལྟ་ ཡང་ན་ མ་འོངས་ཞེར་ཡོད།

གན་ཡིག་དང་འགན་འཛིན།

༡༥. གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་བརྩི་འཇོག་ཡོད་པའི་ ཁས་བླངས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དང་ཁས་བླངས་ཆ་ཚན་ཚུ་ལུ་ གན་ཡིག་སྦྲེ་བརྩི་དགོ།

༡༦. གན་ཡིག་ཅིག་འགན་འཛིན་གྱི་གྲངས་སུ་བརྩི་དགོཔ་འདི་ཡང་ གལ་སྲིད་གན་ཡིག་འདི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རྩ་ཕན་རང་སོའི་རང་མོས་ཁས་ལེན་ཐོག་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བརྩི་འཇོག་དང་དམིགས་ཡུལ་སྐྱེས་ཏེ་བཟོ་ཡོད་ན་ ཁྲིམས་མཐུན་བསྟར་སྤྱོད་འབད་ནི་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ ཡང་ན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ ཁྲིམས་ལུགས་གཞན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ བདེན་སྟོང་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པར་མི་བརྩི།

༡༧. ཁྲིམས་མཐུན་ལྟར་དུ་བསྟར་སྤྱོད་འབད་མ་བཏུབ་པའི་ གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༡༨. རྩ་ཕན་གཅིག་དང་དེ་ལས་ལྷག་མི་ཚུ་གི་གདམ་ཁ་དང་བསྟུན་ཏེ་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་བཏུབ་པའི་གན་ཡིག་འདི་ རྩ་ཕན་གཞན་གཅིག་ ཡང་ན་ གཞན་ཚུ་གིས་གདམ་ཁ་ལུ་མ་གྲུབ་ན་ འདི་ལུ་ བདེན་སྟོང་རུང་བའི་འགན་འཛིན་ཞེར་བརྗོད་དགོ།

འགན་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ།

༡༩. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ལུ་འཁོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་མ་བརྩི་བར་ གལ་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཆེད་མངགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་གི་རྩ་དོན་འདི་ རིན་དངུལ་ལུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ཆེ་འདི་ཚུ་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་དགོཔ་ ཡང་ན་ དཔང་པོ་ཚུ་གིས་བདེན་སྦྱོར་འབད་དགོཔ་ ཡང་ན་ ཐོ་བཀོད་འབད་དགོཔ་ ཡང་ན་ བྱ་སྒྲོའི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་དགོ་པའི་

a contract shall be valid only if it complies with such prescribed formalities.

Competent parties

20. A person shall be competent to enter into a contract if :

    (4) He or she is of the age of majority according to the law applicable to him or her;

    (5) He or she is of sound mind; and

    (6) He or she is not disqualified from contracting by any law in force in the Kingdom of Bhutan.

21. A person is said to be of sound mind for the purpose of making a contract if, at the time of entering into the contract, he or she is able to understand the contract and form a rational judgment of the effect of the contract on his or her interests.

22. A person who is usually of unsound mind, but occasionally of sound mind shall be capable of entering into a contract when he or she is of sound mind. A person who is usually of sound mind, but occasionally of unsound mind, whether because of illness, drugs, intoxication or any other cause, shall not be capable of entering into a contract when he or she is of unsound mind. The burden of proving that a person was of unsound mind at the time when he or she entered into the contract shall be on the party alleging that he or she was of unsound mind at such time.

ཁར་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་འདི་ ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་སྒོའི་རིམ་པ་ དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ ཆ་གནས་འབད་དགོ།

ངོས་འབབ་ཅན་གྱི་རྩ་ཕན།

༢༠. འགན་འཛིན་གྲུབ་ནི་ལུ་ མི་ངོ་ཅིག་གི་ངོས་འབབ་དེ་ཡང་ གལ་སྲིད་མི་ངོ་འདི་

(༡) ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟར་ ལོ་ན་སྨིན་པ།

(༢) དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་ཡོད་པ།

(༣) འབྲུག་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་གང་རུང་ཅིག་གི་ནང་གསལ་ལྟར་ འགན་འཛིན་ནང་གྲལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ཁྱད་ཚད་ལས་མ་འགལ་བ་ཡོད་པ།

༢༡. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་བཟོ་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ མི་ངོ་གཅིག་གིས་འགན་འཛིན་གྱི་གོ་དོན་རྟོགས་ནི་དང་ མི་ངོ་རང་སོའི་རེ་འདོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འགན་འཛིན་དེའི་གནད་སྨིན་གྱི་གྲོས་ཐག་ཚུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་སྒོ་ལས་ཆོད་ཚུགས་ཆེ་ འགན་འཛིན་གྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་ངོ་འདི་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་ཡོད་པར་བརྩིཔ་ཨིན།

༢༢. དུས་རྒྱུན་དུ་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་རུང་ རེ་ཅིག་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་འགྱུར་བའི་མི་ངོ་ཅིག་ཡིན་ཆེ་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་ངོས་འབབ་ཡོད། དུས་རྒྱུན་དུ་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་ཡོད་རུང་ རེ་ཅིག་ནད་གཞི་དང་མྱོ་རྫས་ དེ་ལས་མྱོ་རྫས་ཀྱིས་བཟི་བའི་སྐབས་ ཡང་ན་ འབྱུང་རྐྱེན་གཞན་ལུ་བརྟེན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་པར་འགྱུར་ཆེ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་ལུ་ངོས་འབབ་མེད། འགན་འཛིན་ནང་ལུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ མི་ངོ་འདི་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་པའི་ར་ཁུངས་སྦྲགས་ནི་འདི་ ཉེས་ཁ་བཀོད་མི་རྩ་ཕན་འདི་ལུ་ཕོག།

Lawful consideration and object

23. An agreement without consideration shall be void, unless

(1) It is in writing and signed by the parties who stand in near relationship to each other and is made out of natural love and affection;

(2) It is a promise to compensate, wholly or in part, a person who has already voluntarily done something for the promisor or something which the promisor was legally obliged or compellable to do;

(3) It is a promise in writing, signed by the promisor, to pay a debt which is barred by limitation, if any, under any law; or

(4) On the faith of the promise made by the promisor, the promisee has altered his or her conduct or has done or omitted to do something, which he or she would not have if such promise had not been made and has suffered some detriment thereby.

24. A gift made with free consent shall not be invalid only on the ground of absence of consideration, but a promise to make a gift shall be void.

25. Inadequacy of consideration shall not invalidate consent which is freely given, but it shall be a relevant factor to decide whether or not the consent of a promisor was freely given.

ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བཙྩེ་འཛོག་དང་དམིགས་ཡུལ།

༢༣. གཞམ་གསལ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་བཙྩེ་འཛོག་མེད་པའི་གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

(༡) ཡིག་ཐོག་ལུ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྩ་ཕན་ཚུ་གིས་ལག་བྲིས་བཀོད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་སློ་ལས་བཟོ་ཡོད་པ་ ཡང་ན།

(༢) མི་ཅིག་གིས་ཁའམ་མོ་རའི་དང་བླང་གི་ཐོག་ལུ་ སྔར་ལས་ཁས་བླངས་པ་ལུ་གང་རུང་ཅིག་འབད་ཡོད་པ་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་ཀྱི་མཁོ་གལ་དང་བསྟུན་ཁས་བླངས་པ་གིས་ཐབས་མེད་པར་འབད་དགོཔ་འབྱུངཔ་ ཡང་ན་ འབད་བཙུག་རུང་བའི་ལཱ་དེའི་རྒྱུད་འཐུས་རྩིལ་པོ་ ཡང་ན་ ཆ་ཤས་ཅིག་སྤྲོད་ནི་གི་ཁས་བླངས་ ཡང་ན།

(༣) ཁས་བླངས་པ་གིས་ཡིག་ཐོག་ལུ་ལག་བྲིས་བཀོད་དེ་ ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་ནང་ ཚད་འཛིན་རེ་ཡོད་པའི་བུ་ལོན་ཅིག་ ལོག་སྤྲོད་ནི་གི་ཁས་བླངས་ཨིན་པ་ ཡང་ན།

(༤) ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་བློ་གཏད་དེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ཁའམ་མོ་རའི་བྱ་སྤྱོད་ལུ་འགྱུར་བཅོས་འབད་བ་ ཡང་ན་གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ བཤོལ་བཞག་མི་དེ་ གལ་སྲིད་འདི་བཟུམ་མའི་ཁས་བླངས་མ་འབད་བར་བཞག་པ་ཅིན་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ནེ་སྙི་མ་འབད་བར་བཞགཔ་ལས་བརྟེན་ ཉེར་འཚེ་དུམ་གྲ་རེ་བྱུང་བ།

༢༤. རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐོག་ལུ་བྱིན་པའི་ཁྱོསམ་འདི་ བཙྩེ་འཛོག་མེད་པའི་གཞི་ལུ་རྐྱངམ་ཅིག་ ཆ་གནས་མེདཔ་འབད་མི་བཙྩི། ཨིན་རུང་ཁྱོསམ་བྱིན་ནི་གི་ཁས་བླངས་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༢༥. བཙྩེ་འཛོག་མ་འདྲོངས་མི་འདི་གིས་ རང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཁས་ལེན་སྤྲོད་མི་དེ་ ཆ་གནས་མེད་མི་ལུ་མ་འགྱུར་རུང་ ཁས་བླངས་པའི་ ཁས་ལེན་འདི་རང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་སྤྲོད་པ་ ཡང་ན་ མ་སྤྲོད་སྐོར་ ཐག་བཅད་པའི་སྐབས་ བཙྩེ་འཛོག་མ་འདྲོངས་མི་དེ་ འབྲེལ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅིག་འབད་བཙྩི་དགོ།

26. The consideration or object of an agreement shall be deemed to be lawful unless it–

    (1) Is forbidden by law;

    (2) Is of such a nature that, if allowed, it would defeat the provisions of any law; o

    (3) Is fraudulent;

    (4) Involves injury to the person or property of another; or

    (5) Is immoral or opposed to public policy.

27. If the consideration or object of any agreement is not lawful, the agreement shall be void.

Consideration or object which is partly lawful

28. If the consideration or object of an agreement is partly lawful and partly unlawful and the part which is lawful can be separated from that which is unlawful, the lawful part shall be a valid contract and the unlawful part shall be void.

29. If, in such a case, it is not possible to separate that part which is lawful from the part which is unlawful, the entire agreement shall be void.

Consent

30. Two or more persons shall be said to consent when they agree upon the same thing in the same sense.

31. Consent of the parties shall be a necessary ingredient of a valid contract and an agreement without consent shall be void.

༢༦. གཞམ་གསལ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་གན་ཡིག་ཅིག་གི་བསྒྱིར་འཛོག་ཡང་ན་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ ཁྲིམས་མཐུན་ཡོད་པར་བསྒྱི་དགོ

(༡) ཁྲིམས་ཀྱིས་བཀག་དམ་འབད་བ་ ཡང་ན།

(༢) ལག་ལེན་འཐབ་ཚོགཔ་སྤྱི་བཟོ་ན་ འདི་གིས་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ཆ་མེད་བཏང་བ་ ཡང་ན།

(༣) གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན།

(༤) མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ ཡང་ན་ དེའི་རྒྱུ་དངོས་ལུ་གནོད་འཚེ་འབྱུང་བ་ ཡང་ན།

(༥) ཁྲིམས་འཆལ་ ཡང་ན་ མི་མང་སྤྱིད་བྱུས་ལུ་རྒྱབ་འགལ་བྱུང་བ།

༢༧. གལ་སྲིད་གན་ཡིག་གང་རུང་ཅིག་གི་བསྒྱི་འཛོག་ ཡང་ན་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ ཁྲིམས་མཐུན་མེད་ན་ གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

བསྒྱི་འཛོག་ ཡང་ན་ དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཁྲིམས་མཐུན།

༢༨. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་ཅིག་གི་བསྒྱི་འཛོག་ ཡང་ན་ དམིགས་ཡུལ་འདི་ ཆ་ཤས་ཅིག་ཁྲིམས་མཐུན་དང་ ཆ་ཤས་ཅིག་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པར་ཡོད་ན་ ཁྲིམས་མཐུན་དང་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་མི་གཉིས་ སོ་སོ་སྤྲི་ཁ་དབྱེ་སྟེ་ ཁྲིམས་མཐུན་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་དང་ ཁྲིམས་མཐུན་མེད་མི་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༢༩. གལ་སྲིད་ཁྲིམས་མཐུན་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་ཆ་ཤས་འདི་ ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ལས་ སོ་སོ་སྤྲི་ཁ་དབྱེ་མ་བཏུབ་པའི་གནད་རེ་ཤར་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བདེན་སྟོང་ཨིན།

ཁས་ལེན།

༣༠. མི་ངོ་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་ལྷག་མི་ཚུ་གིས་ གནད་དོན་ཅིག་གི་ཐོག་ལུ་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས་འབད་ ཁ་འཆམ་བྱུང་ཚེ་ འདི་ལུ་ ཁས་ལེན་བྱུང་བ་ཟེར་སླབ་ཨིན།

༣༡. རྩ་ཕན་ཚུ་གི་ཁས་ལེན་འདི་ ཆ་གནས་ཅན་གྱི་འགན་འཛིན་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ ཁས་ལེན་མེད་པའི་གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

Free consent

32. A contract where the consent of one of the parties is not free shall be voidable at the option of the party whose consent is not free. If such a party proves that his or her consent to the contract was not free, the court shall set aside the contract. When such a contract is set aside, both parties need not perform their respective promises, and if any party has received any money or other benefit or advantage from any other party under the contract, he or she shall return such money and restore such benefit or advantage or make compensation in respect thereof to the person from whom it was received.

33. Consent shall be said not to be free when it is caused by coercion, undue influence, fraud or misrepresentation, that is, it is consent which would not have been given but for such coercion, undue influence, fraud or misrepresentation, as the terms are defined hereunder. It shall be immaterial whether such coercion, undue influence, fraud or misrepresentation has taken place in the Kingdom of Bhutan or elsewhere.

34. Where it is alleged that the consent of a party to a contract was caused by fraud or misrepresentation, the contract shall not be voidable if the party whose consent was so caused knew the truth or could have found out the truth with ordinary diligence.

རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན།

༣༢. རྩ་ཕན་གཅིག་ལས་ རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་འགན་འཛིན་འདི་ རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་རྩ་ཕན་དེའི་གདམ་ཁ་དང་བསྟུན་ཏེ་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་། གལ་སྲིད་རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མ་ཐོབ་པའི་རྩ་ཕན་འདི་གིས་ འགན་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ རང་མོས་ཀྱི་གནང་བ་མེད་པའི་ར་ཁུངས་བཏོན་བྱུང་ན་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལས་ འགན་འཛིན་འདི་ལུ་ཆ་འཇོག་མེད། འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་ནང་ རྩ་ཕན་རང་སོའི་ཁས་བླངས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མེད་པའི་ཁར་ གལ་སྲིད་རྩ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ འགན་འཛིན་འདི་ལས་བརྟེན་ གཞན་རྩ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་ལས་ ཡང་ན་ མཐུན་རྐྱེན་གཞན་ ཡང་ན་ ཁེ་ཕན་རེ་ཐོབ་ཡོད་ན་ ལེན་མི་རྩ་ཕན་འདི་གིས་ག་ལས་ལེན་ཏེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་འདི་ལུ་ དངུལ་འདི་སླར་ལོག་སྤྲོད་ནི་དང་ ཁེ་ཕན་ཚུ་ཉམས་གསོ་འབད་ནི་ ཡང་ན་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་འཐུས་ཚུ་སྤྲོད་དགོ།

༣༣. རྒྱུ་རྐྱེན་བཙན་བསྐྱལ་ ཡང་ན་ འོས་མེད་ཤུགས་ཞུགས་ཡང་ན་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ ཧུན་ཞུགས་ལས་བརྟེན་བྱུང་བའི་ཁས་ལེན་འདི་ རང་མོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་འབད་མི་བཏུབ། བཙན་བསྐྱལ་ཡང་ན་ འོས་མེད་ཤུགས་ཞུགས་ཡང་ན་ གཡོ་ཟོལ་ཡང་ན་ ཧུན་ཞུགས་ཚུ་གི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཚུ་གཤམ་གསལ་ལྟར་དུ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་བཙན་བསྐྱལ་དང་ འོས་མེད་ཤུགས་ཞུགས་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ ཧུན་ཞུགས་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཡང་ན་ ས་གནས་གཞན་ཁར་འབྱུང་ཡོད་ཚེ་ འདི་གིས་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད།

༣༤. འགན་འཛིན་ལུ་བརྟེན་པའི་རྩ་ཕན་གི་ཁས་ལེན་འདི་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ ཧུན་ཞུགས་ལས་བརྟེན་བྱུང་བའི་ཉོགས་བཤད་རེ་བཀོད་པའི་སྐབས་ གལ་སྲིད་ཉོགས་བཤད་ཕོག་མའི་རྩ་ཕན་འདི་གིས་ ཁོ་གི་ཁས་ལེན་ལུ་ འདི་བཟུམ་འབྱུང་མིའི་བདེན་པ་འདི་ཤེས་པ་ ཡང་ན་ སྤྱིར་བཏང་སྙིང་རུས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བདེན་པ་འདི་འཚོལ་ཐོབ་ཚེ་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་བའི་འགན་འཛིན་ལུ་མི་འགྱུར།

35. An attempted fraud or misrepresentation which did not, in fact, cause the consent of the party to a contract shall not make such a contract voidable.

36. A party to a contract whose consent has been caused by fraud or misrepresentation shall have the right, instead of treating the contract as voidable, to insist that the contract shall be performed and that he or she shall be put in the same position as he or she would have been if the representation made had been true.

Effect of mistake

37. When both the parties to an agreement are under a mistake as regards a matter of fact essential to the agreement, such an agreement shall be void. Such a mistake of one of the parties shall not affect the validity of a contract.

Exception: If both parties to an agreement make a mistake as regards the value of the thing which forms the subject-matter of the agreement, such an agreement shall not be void on this ground alone.

38. If one or more parties are under a mistake as regards any law in force in the Kingdom of Bhutan, such a mistake shall not affect the validity of the contract. However, a mistake of law in force outside the Kingdom of Bhutan shall have the same effect as if it was a mistake of fact.

༣༥. མ་གཞི་གཡོ་ཐྲོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཞུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་དཔའ་བཅམ་ཡོད་རུང་ འདི་གིས་འགན་འཛིན་ལུ་བརྟེན་པའི་རྩ་ཕན་གྱི་ཁས་ལེན་ལུ་གནོད་པ་མེད་ཆེ་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་བའི་འགན་འཛིན་ལུ་འགྱུར།

༣༦. འགན་འཛིན་ལུ་བརྟེན་པའི་རྩ་ཕན་ཅིག་གི་ཁས་ལེན་འདི་ གཡོ་ཐྲོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཞུགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ན་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་བའི་འགན་འཛིན་འབད་བཅོ་ནི་གི་ཚབ་ལུ་ འགན་འཛིན་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ཨུ་ཚུགས་བསྐྱེད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོདཔ་མ་ཚད་ རྩ་ཕན་དེའི་གནས་ཚད་འདི་ཡང་ གནང་བ་ལུ་གནོད་རྐྱེན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ཡོད་མི་དང་ གཅིག་མཚུངས་འབད་ཐོབ།

ནོར་འཁྲུལ་ལུ་བརྟེན་པའི་གནད་སྨིན།

༣༧. གན་ཡིག་ཅིག་གི་རྩ་ཕན་གཉིས་ཆ་རའི་ཧོངས་ལས་ གན་ཡིག་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཁུངས་ལུ་ འཛོལ་བ་རེ་འབྱུང་ཆེ་ འདི་བཟུམ་མའི་གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན། འདི་བཟུམ་མའི་འཛོལ་བ་འདི་ རྩ་ཕན་གཅིག་ལས་འཐོན་ཆེ་ འགན་འཛིན་གྱི་ཆ་གནས་ལུ་འགྱུར་བ་མེད།
གྲངས་སུ་མ་ཚུད་མི་ གལ་སྲིད་གན་ཡིག་ཅིག་གི་རྩ་དོན་འདི་ ཅ་དངོས་ཅིག་གི་རིན་ཐངས་སྐོར་ལས་ཨིན་མི་ནང་ལུ་ རྩ་ཕན་གཉིས་ཆ་རའི་ཧོངས་ལས་འཛོལ་བ་འབྱུང་ཆེ་ རྒྱུ་མཚན་འདི་རྐྱངམ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ལུ་མི་འགྱུར།

༣༨. གལ་སྲིད་རྩ་ཕན་ཅིག་ ཡང་ན་ འདི་ལས་ལྷག་མི་ཚུ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་འཛོལ་བ་འབྱུང་ཆེ་ འདི་བཟུམ་མའི་འཛོལ་བ་དེ་གིས་ འགན་འཛིན་གྱི་ཆ་གནས་ལུ་མི་གནོད། ཨིན་རུང་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་ འཛོལ་བ་རེ་འབྱུང་ཆེ་ བདེན་ཁུངས་ཀྱི་འཛོལ་བའི་ནུས་ལྡན་དང་ཅོག་འཐདཔ་འབད་དགོ།

CHAPTER III
VOID AGREEMENTS

Agreements to restrain trade

39. An agreement to restrain a person totally from carrying on any lawful profession, trade or business shall be void. *Explanation* – Any agreement between an employer and an employee which places a restraint on the employee after his or her employment with the employer has ceased, shall be void.

40. An agreement where such restraint is partial shall be valid if such partial restraint appears to the court to be fair and reasonable, having regard to the facts and circumstances of the case.

41. Notwithstanding anything contained in this section -

    (1) partners of a firm may agree, between themselves, not to engage in any business or activity competing with that of the firm, during the pendency or after the dissolution of the firm, for such period and within such area as may be agreed upon, provided such period and such area are, in the opinion of the court, fair and reasonable in the facts and circumstances of the case;

    (2) a person who sells the goodwill of a business may agree with the buyer that such seller shall not carry on the same or similar business within specified local limits as long as the buyer or any person deriving title from the buyer carries on a like business, or for a specified period of time, as may be agreed between the parties, provided such local limits and such

ལེའུ་གསུམ་པ།
བདེན་སྟོང་གི་གནའ་ཡིག

འཚེ་ཐབས་བཀག་སྡོམ་གྱི་གནའ་ཡིག།

༣༨. མི་ངོ་གཅིག་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་ཁྱད་གཡོག་དང་ཚོང་ལཱ་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གང་རུང་ཅིག་ རྩ་བ་ལས་རང་འབད་མ་ཚུགས་པར་ བཀག་སྡོམ་འབད་མིའི་གནའ་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

འགྲེལ་བཤད་ གནའ་ཡིག་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ལཱ་གཡོག་སྤྱོད་མི་དང་ ལས་གཡོགཔ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ལཱ་གཡོག་གི་དུས་ཡུན་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཤུལ་ལུ་ ལས་གཡོགཔ་ལུ་བཀག་སྡོམ་འབད་དེ་ཡོད་ན་ འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༤༠. གལ་སྲིད་གནའ་ཡིག་ཆ་ཤས་ཅིག་ བཀག་སྡོམ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལས་ གནད་དོན་དེའི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་རྩ་ བྲང་སྙོམས་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡནམ་འབད་མཐོང་ཚེ་ འདི་ལུ་ཆ་གནས་འབད་དགོ།

༤༡. དོན་ཚན་འདི་ནང་ལུ་འཁོད་དེ་ཡོད་མི་རྩ་མ་བཀྱེ་བར་

(༡) ཚོང་སྡེའི་ཚོང་རོགས་རྩ་གིས་ ཚོང་སྡེ་ཧྲམ་བཤིག་གི་རིང་ལུ་ ཡང་ན་ ཧྲམ་བཤིག་གྲུབ་པའི་ཤུལ་ལས་ དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་གྱི་རིང་ལུ་དང་ ས་ཁོངས་གཏན་འཁེལ་གྱི་ནང་ལུ་ ཚོང་སྡེ་ལུ་དོ་འགྲན་གྱི་ཚོང་ལཱ་ ཡང་ན་ ལཱ་རིགས་རྩ་ནང་བཅའ་མར་མི་གཏོགས་ནི་གི་སྐོར་ལས་ཁ་འཆམ་ཚུགས། དེ་ཡང་ འདི་བཟུམ་མའི་དུས་ཡུན་དང་ས་ཁོངས་རྩ་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་རྩ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཁྲིམས་འདུན་གྱི་སྣང་བ་ལུ་ བྲང་སྙོམས་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡནམ་འབད་འཐོང་དགོཔ་ཨིན།

(༢) ཚོང་གི་ལེགས་སྨོན་བཙོང་མི་ཅིག་གིས་ ཉོ་མི་དང་གཅིག་ཁར་ ས་གནས་ཀྱི་ས་མཚམས་གསལ་བཀོད་འབད་མིའི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཉོ་མི་ ཡང་ན་ ཉོ་མི་ལས་ ཚོང་ལཱ་གི་ཐོབ་དབང་ཐོབ་མི་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་པའི་རིང་ལུ་ ཡང་ན་ དུས་ཡུན་གཏན་འཁེལ་གྱི་རིང་ལུ་ འདི་བཟུམ་

period of time are, in the opinion of the court, fair and reasonable, having regard to the nature of the business and the facts and circumstances of the case.

Agreements to restrain legal proceedings

42. Any clause in a contract wherein any party agrees not to enforce his or her rights under the contract in a court of law or before any forum of dispute resolution or which limits the time within which he or she may so enforce his or her rights, shall be void.

43. Nothing in section 42 of this Act shall affect:

(1) An agreement under which the parties agree to refer a past, present or future dispute to arbitration;

(2) An agreement under which the parties agree to refer their disputes to a particular court or redressal forum in cases where more than one court or redressal forum has jurisdiction in the matter.

Agreement to do an impossible act

44. An agreement to do an act which is impossible shall be void, whether or not the parties are aware of such impossibility.

མའི་ཚོང་འབྲེལ་ ཡང་ན་ འདི་དང་འདྲ་བའི་ཚོང་འབྲེལ་གཞན་ཚུ་ མི་འཐབ་ནི་གི་སྐོར་ལས་ཁ་འཆམ་ཚོག། དེ་ཡང་ ཚོང་ལཱ་གི་གཞི་དང་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འདི་བཟུམ་མའི་ས་གནས་ཀྱི་ས་མཚམས་དང་དུས་ཡུན་ཚུ་ ཁྲིམས་འདུན་གྱི་སྣང་བ་ལུ་ དྲང་སྙོམས་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡནམ་སྦེ་མཐོང་དགོཔ་ཨིན།

ཁྲིམས་ཀྱི་མཛད་རིམ་བཀག་སྡོམ་གྱི་གནའ་ཡིག།

༩༢. འགན་འཛིན་ནང་ལུ་རྩ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁོ་རའི་ཐོབ་དབང་འདི་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་ ཡང་ན་ རྩོད་ཉོགས་ནང་འགྲིག་འབད་སར་ བསྟར་སྤྱོད་མི་འབད་ནི་གི་ཁ་འཆམ་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ ཁོ་རའི་ཐོབ་དབང་བསྟར་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་དུས་ཚོད་འདི་ ཚད་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ གང་རུང་གི་དོན་ཚན་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༩༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༩༢ པ་གིས་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་མི་གནོད་

(༡) རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བར་ན་འདྲས་པ་དང་ དཔྱ་ ཡང་ན་ མ་འོངས་ཀྱི་རྩོད་ཉོགས་ནང་འགྲིག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཞུ་གཏུགས་འབད་ནི་གུར་ ཁ་འཆམ་ཡོད་པའི་གནའ་ཡིག།

(༢) རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བར་ན་གི་རྩོད་ཉོགས་ཚུ་ ཆེད་མངགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འདུན་ལུ་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་འདུན་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་ན་ བདེ་འགྲིག་གི་གྲོས་ཚོགས་གཅིག་ནང་ ཡང་ན་ རྩོད་ཉོགས་བདེ་འགྲིག་འབད་ནི་ལུ་ཁྲབ་དབང་ཡོད་པའི་ གྲོས་ཚོགས་གཅིག་ལུ་ ཞུ་གཏུགས་འབད་ནི་གུར་ཁ་འཆམ་ཡོད་པའི་གནའ་ཡིག།

གྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་གནའ་ཡིག

༩༩. གྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་འབད་ནི་གི་གནའ་ཡིག་འདི་ རྩ་ཕན་ཚུ་ལུ་གྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་ འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

45. When one person has promised to do something which he or she knew or which he or she would, with reasonable diligence, have known, to be impossible, but the promisee was not aware of such impossibility, the agreement shall be void. In such cases, the promisee shall be entitled to recover compensation from the promisor for any loss thereby suffered by him or her.

Uncertain agreements

46. If the meaning of an agreement or an essential part thereof is not certain and is also not capable of being made certain, the agreement, or such part thereof, as the case may be, shall be void.

Betting or wagering agreements

47. Any agreement, the subject-matter whereof is a bet or a wager, shall be void, and the winner of any bet or wager shall not have any right to recover any money or other thing alleged to be won by him or her from any other party to the agreement or from any other person.

48. Nothing under section 47 of this Act shall affect any contest, lottery, game of chance or game of skill which has been authorized by any law in force in the Kingdom of Bhutan.

Agreement restraining marriage

49. An agreement to restrain the marriage of any person other than a minor shall be void.

༩༥. མི་ངོ་ཅིག་གིས་གྲུབ་མ་སྲིད་པའི་ལཱ་ཨིནམ་ཤེས་ཞིན་དུ་ ཡང་ན་ འོས་ལྡན་གྱི་འབད་བརྩོན་བཙོག་ ངེས་པར་ཤེས་དགོཔ་ཅིག་འབད་ནིའི་ཁས་བླངས་གྲུབ་རུང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་གྲུབ་མ་སྲིད་པའི་ལཱ་ཨིནམ་མ་ཤེས་ཚེ་ གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན། འབྲེལ་གནད་འདི་བཟུམ་ནང་ལུ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ལུ་གྱོང་ཉེས་རྒྱུད་རེ་ཕོག་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་ལས་རྒྱུད་འབྱུས་ཀྱི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

ངེས་མེད་ཀྱི་གན་ཡིག་

༩༦. གན་ཡིག་ཅིག་གི་གོ་དོན་ ཡང་ན་ གན་ཡིག་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཤས་ཅིག་ལུ་ངེས་བདེན་མེད་པའི་ཁར་ ངེས་བདེན་བཟོ་ནི་གི་ལྕོགས་གྲུབ་ཡང་མེད་ཚེ་ འབྲེལ་གནད་དང་བསྟུན་ཏེ་ གན་ཡིག་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

རྒྱལ་བཙུགས་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྒྲུངས་ཀྱི་གན་ཡིག།

༩༧. གན་ཡིག་ཅིག་གི་རྩ་དོན་འདི་རྒྱལ་བཙུགས་པ་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྒྲུངས་བ་ཡིན་ཚེ་ གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན་པའི་ཁར་ རྒྱལ་བཙུགས་པ་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྒྲུངས་ཀྱི་ནང་ལུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མི་འདི་ལུ་ དངུལ་ཀྲང་ ཡང་ན་ ཅ་དངོས་གཞན་ གན་ཡིག་གི་རྩ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་ལས་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་ལས་ རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ཉེས་ཁ་བཀལ་ཏེ་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་དབང་མེད།

༩༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་དོན་ཚན་ ༩༧ པ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཁྲབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་གིས་ དབང་ཚད་སྤྲོད་པའི་དོ་འགྲན་དང་ རྒྱན་ཤོག་ དེ་ལས་སྡུབས་ལེགས་སྟེས་དབང་ལུ་རག་ལས་པའི་རྩེད་མོ་ ཡང་ན རིག་རྩལ་ལུ་རག་ལས་པའི་རྩེད་མོ་ཚུ་ལུ་མི་གནོད།

གཉེན་སྒྲིག་བཀག་སྡོམ་གྱི་གན་ཡིག།

༩༩. ལོ་ན་མ་སྨིན་མི་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ གཉེན་སྒྲིག་ལས་བཀག་སྡོམ་འབད་བའི་གན་ཡིག་ཅིག་ཨིན་ན་མ་གཏོགས་ འདི་མིན་མི་ངོ་གཞན་གྱི་གཉེན་སྒྲིག་ལས་ བཀག་སྡོམ་འབད་བའི་གན་ཡིག་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

Obligation of person receiving advantage under a void contract or which later becomes void

50. When an agreement is discovered to be void or when a contract later becomes void, if any party has received any money or other benefit or advantage from any other party under such contract, he or she shall return such money and restore such benefit or advantage or make compensation in respect thereof to the person from whom it was received.

CHAPTER IV
CONTINGENT CONTRACTS

Contingent contracts

51. A contingent contract is a contract to do or not to do something if a collateral event happens or does not happen.

52. If such collateral event is impossible or illegal, the agreement shall be void, whether or not the impossibility or illegality of such event is known to the parties.

When contingent contracts can and cannot be enforced

53. If a contingent contract is to be performed if an uncertain future event happens, and no time is fixed within which such event must happen, it shall be enforceable only if such event happens. If such event becomes impossible, the contract shall become void.

བདེན་སྟོང་ཡིན་པ་ ཡང་ན་ རྗེས་སུ་བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་བའི་འགན་འཛིན་ཅིག་ལས་ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་གི་འགན་འཁྲི།

༥༠. གནའ་ཡིག་ཅིག་བདེན་སྟོང་ཡིནམ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བ་ ཡང་ན་ འགན་འཛིན་འདི་རྗེས་སུ་བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྩ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་དེ་གི་རྩ་ཕན་གཞན་གང་རུང་ཅིག་ལས་ དངུལ་ཀྲང་ ཡང་ན་ ཁེ་སང་གཞན་ ཡང་ན་ ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཚེ་ ཐོབ་མི་རྩ་ཕན་འདི་གིས་ ག་ལས་ལེན་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ རྩ་ཕན་འདི་ལུ་དངུལ་ཀྲང་ ཡང་ན་ ཁེ་སང་གཞན་ ཡང་ན་ ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་འདི་ ལོག་སྤེ་སྦྲོད་དགོ་ནི་ ཡང་ན་ དེ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འཐུས་ཚུ་སྦྲོད་དགོ།

ལེའུ་བཞི་པ།
ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན།

ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན།

༥༡. ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཟེར་མི་འདི་ ལཱ་གང་རུང་ཅིག་འབད་ནི་ ཡང་ན་ མི་འབད་ནི་དང་འབྲེལ་ ཞོར་ཁའི་བྱུང་རིམ་ཚུ་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ མ་འབྱུང་མི་ལུ་རྨྱབ་ཨིན།

༥༢. གཞལ་སྲིད་ཞོར་ཁའི་བྱུང་རིམ་འདི་ བྱུངམ་སྲིད་པ་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་འགལ་ཨིན་ཚེ་ བྱུངམ་སྲིད་པ་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་འགལ་ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་ རྩ་ཕན་ཚུ་གིས་ཤེས་དང་མ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ཡང་ འགན་འཛིན་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཚུ་ ག་དེམ་ཅིག་ཁར་བསྟར་སྤྱོད་འབད་ཚུགས་དང་མི་ཚུགས།

༥༣. གཞལ་སྲིད་ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ མ་འོངས་ངེས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རིམ་འབྱུང་སྟེ་ དེའི་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་ཅིག་མེད་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་འབྱུང་རིམ་འདི་འབྱུངམ་ད་ཀྲུངམ་ཅིག་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ། གཞལ་སྲིད་འདི་བཟུམ་མའི་འབྱུང་རིམ་འདི་ འབྱུངམ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

54. If a contingent contract is to be performed if an uncertain future event happens within a fixed time, the contract can be enforced if such event happens within the fixed time. Such a contract shall become void when such time has expired and that event has not happened or if the happening of that event has become impossible before the fixed time.

55. If a contingent contract is to be performed if an uncertain future event does not happen, and no time is fixed within which such event must not happen, it can be enforced when the happening of that event has become impossible, and not before such time.

56. If a contingent contract is to be performed if an uncertain future event does not happen within a fixed time, it can be enforced when such time has expired and the event has not happened or if the event has become impossible before the fixed time.

57. If the future uncertain event on which the contract is contingent is the way in which a particular person will act at an unspecified time, the event shall be considered to have become impossible when such a person does anything which renders it impossible that he or she should so act within any definite time or otherwise than under further contingencies.

༥༤. གལ་སྲིད་ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ མ་འོངས་ངེས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རིམ་འབྱུང་ཚེ་ དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་གྱི་ནང་འཁོད་འབྱུང་བའི་འབྱུང་རིམ་ལུ་ འགན་འཛིན་འདི་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ། དེ་བཞིན་གཏན་འཁེལ་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་རྫོགསཔ་དང་འབྱུང་རིམ་མ་འབྱུང་པར་ལུས་ཚེ་ ཡང་ན་ དུས་ཚོད་མ་རྫོགས་པའི་སྔོན་ལས་ འབྱུང་རིམ་འདི་བྱུང་མ་སྲིདཔ་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

༥༥. གལ་སྲིད་ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ མ་འོངས་ངེས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རིམ་མ་འབྱུང་པར་ལུས་ཏེ་ དེ་བཟུམ་མའི་འབྱུང་རིམ་འདི་ གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་འབྱུང་དགོཔ་མེད་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་ འབྱུང་རིམ་འབྱུང་མ་སྲིད་པའི་སྔོན་ལས་མེན་པར་ འབྱུང་མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུརཝ་ད་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་བཏུབ་ཨིན།

༥༦. གལ་སྲིད་ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ མ་འོངས་ངེས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རིམ་ དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་མ་བྱུང་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་འདི་རྫོགསཔ་དང་ འབྱུང་རིམ་འདི་མ་འབྱུངམ་ཅིག་ཁ་ལུ་ ཡང་ན་ གཏན་འཁེལ་གྱི་དུས་ཚོད་མ་རྫོགས་པའི་སྔོན་ལས་ འབྱུང་རིམ་བྱུང་མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུརཝ་ད་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་བཏུབ་ཨིན།

༥༧. གལ་སྲིད་མ་འོངས་ངེས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རིམ་ལུ་ ངེས་མེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་འདི་ གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལུ་ ཆེད་མངགས་ཀྱི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ལཱ་འབད་ཐངས་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་ཚེ་ འབྱུང་རིམ་འདི་འབྱུངམ་སྲིད་པར་བརྩིས་ཏེ་ ངེས་གཏན་གྱི་དུས་ཚོད་ནང་འཁོད་ལུ་ མི་ངོ་དེའི་ལཱ་དང་བྱ་བ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ མ་སྲིད་པའི་གནས་སྟངས་ཅིག་ལུ་བཟོ་བ་ ཡང་ན་ དེ་གི་མ་དོ་བའི་གནད་གཞི་སོ་སོ་འབད་བརྩི་དགོ།

CHAPTER V
PERFORMANCE OF CONTRACTS

Obligations of parties to a contract

58. The parties to the contract shall perform, or offer to perform, their respective obligations, unless such performance is excused under the provisions of this Act or any other law in force in the Kingdom of Bhutan.

59. If it appears from the nature of the contract or the circumstances of the case that it was the intention of the parties that a promise should be performed by the promisor himself or herself, then such promise shall be performed by the promisor himself or herself. In other cases, a competent and able person may be engaged by the promisor to perform the promise.

60. Subject to what is stated in section 59 of this Act, an assignment of a contract by one party shall be valid only if the other party or all the other parties to the contract, as the case may be, consent in writing to such assignment.

61. If the promisee accepts performance of the promise by a third party, he or she shall not have the right to demand such performance again from the promisor or to hold him or her liable for non-performance.

ལེའུ་ལྔ་པ།
འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ།

འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཚུའི་འགན་འཁྲི།

༥༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ནང་གསལ་ ཡང་ན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་གི་ནང་གསལ་ འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཚུ་ལུ་ རང་སོའི་འགན་འཁྲི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་དགོངས་ཡང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་རྩ་ཕན་རང་སོའི་འགན་འཁྲི་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་འབད་འདོད་བསྐྱེད་དགོ།

༥༩. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་གྱི་རང་གཞིས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་སྐབས་དོན་ལུ་བལྟཝ་དང་ རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བསམ་སྦྱོར་ལུ་ཁས་བླངས་འདི་ ཁས་བླངས་པ་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་སྦེ་མཐོང་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་རང་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། གཞན་གྱི་ཐད་ལུ་ཁས་བླངས་པ་གིས་ འོས་འབབ་དང་འཛོམ་ཐངས་ཅན་གྱི་མི་ངོ་ཅིག་བཀོལ་ཐོག་ ཁས་བླངས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཆོག།

༦༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༥༩ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཅིག་གིས་ འགན་འཛིན་བགོ་བཀྲམ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ གཞན་རྩ་ཕན་ཅིག་ ཡང་ན་ རྩ་ཕན་ག་ར་གིས་ འབྲེལ་གནད་དང་བསྟུན་པའི་ཁས་ལེན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཡོད་པ་ཅིན་རྐྱངམ་ཅིག་ ཆ་གནས་འབད་དགོ།

༦༡. གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ མི་གཞན་ཅིག་ལས་ངོས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་ཚེ་ ཁོ་གིས་ལོག་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ མཁོ་འདོད་བཀོད་ནི་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་མ་གྲུབ་པའི་འགན་འཁྲི་བཀལ་ནི་གི་ཐོབ་དབང་མེད།

Performance in case of death of promisor

62. If the promisor dies before performance of his or her promise, such promise shall be performed by the legal representatives of the promisor unless a contrary intention appears from the contract. Such a contrary intention shall be presumed in the case of personal contracts involving any personal quality, skill or qualification of the promisor.

Effect of refusal to accept promise

63. If the promisor makes an offer to perform his or her promise but such offer is not accepted by the promisee or if the promisee prevents the promisor from performing his or her promise, the promisor shall not be liable for non-performance and he or she shall not lose any of his or her rights under the contract.

64. An offer referred to in section 63 of this Act shall be unconditional and shall be made at a proper time and place. If such an offer is to deliver anything to the promisee, reasonable opportunity should have been given to the promisee to ascertain that what is being offered is the same as what the promisor was bound to deliver under the contract.

65. In case of joint promisees, in the absence of a contract to the contrary, an offer to one joint promisee shall have the same effect as if the offer had been made to all the joint promisees.

ཁས་བླངས་པ་ཚོ་འདུས་སོང་བའི་ འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ།

༤༢. གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་ཁས་བླངས་མ་འགྲུབ་པའི་སྔོན་ལས་ཚོ་འདུས་སོང་ཚེ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་རྒྱལ་འགཡལ་གྱི་བསམ་སྒྲོར་རེ་འཐོན་ནམ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁས་བླངས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ ཁས་བླངས་པའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་ངོ་ཚབ་འདི་གིས་འཐབ་དགོ། དེ་ཡང་རང་སོའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ ཁས་བླངས་པའི་ཁྱད་རིག་དང་ རིག་རྩལ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་པའི་ཤེས་ཚད་གང་རུང་ཚུ་ ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་ཨིན་ཚེ་ རྒྱལ་འགཡལ་གྱི་བསམ་སྒྲོར་ཡོད་འབད་བརྩི་དགོ།

ཁས་བླངས་ལུ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་གནད་སྙིན།

༤༣. གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་པ་གིས་ ཁོ་རའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ འབད་འདོད་བསྐྱེད་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ འདི་ལུ་ངོས་ལེན་མ་འབད་བ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལས་བཀག་ཆ་འབད་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་འགན་འཁྲི་ཕོག་དགོཔ་མེད་པའི་ཁར་ འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁོ་རའི་ཐོབ་དབང་གང་རུང་ཚུ་ གང་ཡང་ཤོར་དགོཔ་མེད།

༤༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༤༣ པའི་ནང་གསལ་ འབད་འདོད་བསྐྱེད་ཡོད་མི་འདི་ ཚད་མེད་མི་ཅིག་ལུ་དགོ་ནི་དང་ འདི་ཡང་འོས་འབབ་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་དང་ས་གནས་ཅིག་ལུ་བཟོ་དགོ། གལ་སྲིད་འབད་འདོད་བསྐྱེད་མི་འདི་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་འབད་སར་ ཅ་དངོས་ཅིག་སྐྱེལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་ཚེ་ འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁས་བླངས་པ་གིས་སྐྱེལ་ཡོད་མི་ཅ་དངོས་འདི་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ལུ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་དགོ།

༤༥. ཁས་བླངས་སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཐོབ་མི་ཅིག་ནང་ རྒྱལ་འགཡལ་གྱི་འགན་འཛིན་མེད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གཅིག་ལུ་འབད་འདོད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་འདི་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ག་ར་ལུ་ འབད་འདོད་བསྐྱེད་མི་ཚུ་དང་མཚུངས།

Explanation – As to what is "proper time and place" shall be a question of fact to be decided on the basis of the facts and circumstances of the case.

Anticipatory breach of contract

66. If, at any time, the promisor refuses to perform, or disables himself or herself from performing the promise in its entirety, the promisee may treat this as a breach of the contract and terminate the contract and pursue his or her remedies against the promisor immediately, unless he or she has, by his or her words or conduct, indicated that he or she does not wish to put an end to the contract.

Devolution of joint rights: Promise to joint promisees

67. If a person has made a promise to two or more persons jointly, that is, joint promisees, then, unless a contrary intention appears from the contract, the right to claim performance of the promise shall be exercised by such promisees jointly during their joint lives. After the death of a joint promisee, such a right shall be exercised by the legal representative of the deceased promisee jointly with the surviving promisee or promisees. After the death of all the joint promisees, such a right shall be exercised jointly by the legal representatives of all the joint promisees.

འགྲེལ་བཤད། ཀྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་དངས་གནས་ཟེར་མི་འདི་ ག་ཅིག་བཟུམ་ཅིག་ལུ་གོཔ་ཨིན་ན་ འབྲེལ་གནད་དེའི་དོན་ཁུངས་དང་ སྐབས་དོན་ཚུ་ལུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ ཐག་བཅད་དགོ།

འགན་འཛིན་ལུ་སྔོན་དཔག་གི་བར་རྐྱེན།

༤༨. གལ་སྲིད་དུས་ཚོད་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་མ་བཏུབ་པ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་རྩིས་པོར་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ལྡོག་གྲུབ་ཁའམ་མོ་རངགིས་མེདཔ་བཏངམ་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཁའམ་མོ་རངགིས་ངག་ཐོག་ལུ་ ཡང་ན་ བྲིས་སྦྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འགན་འཛིན་འདི་མཇུག་བསྡུ་ནི་གི་རེ་བ་མེད་ཟེར་བརྡ་དོན་སྔོན་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ འདི་ལུ་འགན་འཛིན་ལས་འགལ་བ་འབད་བརྩིས་ཏེ་ འགན་འཛིན་འདི་ཆ་མེད་གཏང་ནི་དང་ དེ་འཕྲོད་ལས་ཁས་བླངས་པ་ལུ་ ཁོ་རའི་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་ཚོག།

སྤྱི་ཚུབ་ཐོབ་དབང་གི་ཤུལ་བཟུང་ཐངས་ནང་ ཁས་བླངས་སྤྱི་ཚུབ་ཐོག་ལུ་ཐོབ་པ།

༤༩ མི་ངོ་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ མི་ངོ་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་ལྷག་པའི་མི་ངོ་ཚུ་ལུ་ཁས་བླངས་འབད་དེ་ འདི་ཡང་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་ལྷག་ཚེ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བསམ་སྦྱོར་རེ་འཐོན་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་སྤྱི་ཚུབ་ཐོག་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཚུ་གི་མི་ཚེའི་རིང་ལུ་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་འདི་ སྤྱི་ཚུབ་ཐོག་ལུ་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ། སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཚུ་ལས་ གཅིག་ཚེ་འདས་སོང་ན་ཚེ་འདས་དེའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་ངོ་ཚབ་དང་ གཞན་ངོ་བོ་འབད་ཡོད་མི་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཚུ་གིས་སྤྱི་ཚུབ་ཐོག་ལུ་ ཐོབ་དབང་འདི་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ། སྤྱི་ཚུབ་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ ཚེ་འདས་སོང་ན་ ཁོང་རའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་ངོ་ཚབ་ཚུ་གིས་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ ཐོབ་དབང་འདི་བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ།

Devolution of joint liabilities: Promise by joint promisors

68. When two or more persons make a joint promise, they shall be referred to as "joint promisors". In the case of joint promisors, unless a contrary intention appears from the contract, the promise shall be fulfilled by all the joint promisors during their joint lives. After the death of a joint promisor, the promise shall be fulfilled by his or her legal representative jointly with the surviving joint promisor or promisors. After the death of all the joint promisors, the promise shall be fulfilled jointly by the legal representatives of all the joint promisors.

69. Unless there is a contract to the contrary:

    (1) When there are joint promisors, the promisee may compel any one or more of such joint promisors to perform the whole promise;

    (2) When one joint promisor has performed the whole promise, such joint promisor shall have the right to compel every other joint promisor to contribute equally to the performance of the promise;

    (3) If any joint promisor is not able to so contribute, due to insolvency or otherwise, the burden of such non-contribution shall be equally shared by the remaining joint promisors.

70. When a joint promisor is merely a surety, he or she shall be entitled to recover, from the other joint promisor or promisors who are not sureties, the entire amount paid by

སྤྱི་ཚུབ་འཁྲི་བའི་ཞུལ་བཟུང་ཐངས་ནང་ སྤྱི་ཚུབ་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་གིས་ཁས་བླངས།

༦༨. མི་ངོ་གཉིས་ ཡངན་ དེ་ལས་ལྷག་པའི་མི་ངོ་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླང་འབད་ཚེ་ སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཟེར་གོ་དགོ། སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླང་ཀྱི་ཐད་ལུ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བསམ་སྦྱོར་རེ་འཐོན་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཁོང་རའི་མི་ཚེ་ནང་ལུ་ཁས་བླང་འདི་འགྲུབ་དགོ། སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ལས་ གཅིག་ཚེ་འདས་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ ཚེ་འདས་དེའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་ངོ་ཚབ་དང་ ངོ་བོ་འབད་སྟོད་མི་ཁས་བླངས་པ་ ཡངན་ ཁས་བླངས་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚུབ་ཐོག་ལུ་ཁས་བླངས་འདི་འགྲུབ་དགོ། སྤྱི་ཚུབ་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ཚེ་འདས་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ ཁོང་རའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་ངོ་ཚབ་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཁས་བླང་འདི་འགྲུབ་དགོ།

༦༩. རྒྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་ཅིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ འདི་མིན་

(༡) སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ཡོད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ ཡངན་ དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ལུ་ ཁས་བླང་རྗེས་པོར་ལག་ལེན་འཐབ་བཙུག་ཚོག།

(༢) སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་གིས་ ཁས་བླང་རྗེས་པོར་ལག་ལེན་འཐབ་ཚེ་ སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་འདི་གིས་ གཞན་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུ་ ཁས་བླང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་གྲོགས་རམ་ འདྲན་འདྲ་འབད་བཙུག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

(༣) གལ་སྲིད་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་གིས་ མ་རྩ་རྩ་སྟོང་གི་རྒྱུ་མཚན་ ཡངན་ རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་བརྟེན་སྟེ་ གྲོགས་རམ་འབད་མ་ཚུགསཔ་རེ་བྱུང་ཚེ་ གྲོགས་རམ་འབད་མ་ཚུགས་པའི་འཁྲི་འགན་འདི་ གཞན་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་གིས་འདྲ་མཉམ་འབད་ཚུབ་དགོ།

༧༠. སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་འགན་ལེན་པ་རྐྱངམ་ཅིག་ཨིན་ཚེ་ འགན་ལེན་པ་མེན་མི་སྤྱི་ཚུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ ཡངན་ ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ལས་ ཁོ་གིས་ཁས་བླངས་

him or her to the promisee. If any payment has been made by a joint promisor who is not a surety, he or she shall not be entitled to recover any amount from any joint promisor who is merely a surety.

71. The release of one such joint promisor by the promisee shall not release or discharge the other joint promisor or promisors. Such a release shall also not release or discharge the joint promisor so released from his or her responsibilities to the other joint promisor or promisors.

Time and place for performance of promises

72. When a promise has to be performed on a particular day, the promisor may, unless a particular time is agreed to under the contract, perform it at any time during the usual hours of business on that day at the place fixed for performance under the contract. If no such place is fixed, it shall be the duty of the promisor to call upon the promisee to fix a proper and reasonable place and to perform the promise at that place. If the promisee, though requested, does not fix a proper and reasonable place, the promisor shall not be liable for non-performance.

73. If a contract does not specify the day of performance of the promise, the promisor shall perform his or her promise within a reasonable time at the place fixed for the performance under the contract. If no such place is fixed, it

ཐོབ་མི་ལུ་སྤྲོད་ཡོད་མི་དངུལ་འདི་ རྩིས་པོར་ལོག་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་ཡོད། འདི་གི་ཐད་ གལ་སྲིད་འགན་ལེན་པ་མེན་མི་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་གིས་ དངུལ་སྤྲོད་དེ་ཡོད་ཚེ་ འགན་ལེན་པ་རྐྱངམ་ཅིག་ཨིན་མི་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་གང་རུང་ཅིག་ལས་ དངུལ་ལོག་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་མེད།

༧༡. སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ཡོད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་འགན་གྲོལ་བཏང་རུང་ གཞན་སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ ཡང་ན་ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ འགན་གྲོལ་གཏང་ནི་མེད། འདི་བཟུམ་མའི་འགན་གྲོལ་གཏངམ་ད་ཡང་ གཞན་སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་པ་ཚུ་ལུ་ འགན་འཁྲི་ཡོད་མི་ལས་མི་གྲོལ།

ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དུས་ཚོད་དངས་གནས།

༧༢. ཁས་བླངས་ཅིག་ཆེད་མངགས་ཀྱི་ཉིན་མར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་བྱུང་ཚེ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ཆེད་མངགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་གཅིག་ཁར་འཆམ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་འདི་ འགན་འཛིན་འདི་ནང་ལུ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་ས་གནས་འདི་ཁར་ སྤྱིར་བཏང་ལཱ་གི་དུས་ཚོད་ལུ་ ནམ་རང་ཨིན་རུང་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག། གལ་སྲིད་ས་གནས་འདི་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་འདི་འབོ་ཞིནམ་ལས་ ཚུལ་མཐུན་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ས་གནས་ཅིག་གཏན་འཁེལ་བཟོ་སྟེ་ ས་གནས་འདི་ཁར་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འགན་ཁུར་འདི་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་ཕོག། གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་པ་གིས་དེ་སྦེ་སླབ་རུང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ནས་ ཚུལ་མཐུན་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ས་གནས་ཅིག་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་ ཁས་བླང་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་འགན་འཁྲི་འདི་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་མི་ཕོག།

༧༣. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་གྱིས་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ཉིནམ་འདི་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་མེད་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་གཏན་འཁེལ་འབད་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ས་གནས་འདི་

shall be the duty of the promisor to call upon the promisee to fix a proper and reasonable place and to perform the promise at that place. If the promisee, though requested, does not fix a proper and reasonable place, the promisor shall not be liable for non-performance.

74. A promise shall be performed in the manner agreed to under the contract, failing which it may be done in any manner as prescribed by the promisee.

Explanation – What is a "proper and reasonable place" shall be a question of fact to be decided on the facts and circumstance of the case.

Performance of reciprocal promises

75. Promises which form the consideration or part of the consideration for each other shall be called "reciprocal promises".

76. When a contract consists of reciprocal promises which are to be performed simultaneously, the promisor need not perform his or her promise unless the promisee is also ready and willing to perform his or her reciprocal promise.

77. If the order in which reciprocal promises are to be performed is fixed by the contract, they shall be performed in that order. When such order is not so fixed, the reciprocal

ཁར་ ཁས་བླངས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། གལ་སྲིད་ས་གནས་འདི་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་འདི་འབོ་སྟེ་ ཚུལ་མཐུན་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ས་གནས་ཅིག་གཏན་འཁེལ་བཟོ་སྟེ་ ས་གནས་འདི་ཁར་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འགན་ཁུར་འདི་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་ཡོག། གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་པ་གིས་དེ་སྦེ་སླབ་རུང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ནས་ ཚུལ་མཐུན་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ས་གནས་ཅིག་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་ ཁས་བླང་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པའི་འགན་འཁྲི་འདི་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་མི་ཡོག།

༧༤. ཁས་བླངས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ཁ་འཆམ་བྱུང་མི་གི་ ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ་པའི་ཁར་ འདི་མིན་རུང་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ལམ་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག།

འགྲེལ་བཤད། ཚུལ་མཐུན་དང་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ས་གནས་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་གོཝ་ཨིན་ན་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་ སྐབས་དོན་ཚུ་ལུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཐག་བཅད་དགོ།

ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུལ།

༧༥. ཁས་བླངས་ཚུ་ཅིག་གིས་ཅིག་ལུ་བསྟེ་འཛོག་ ཡང་ན་ བསྟེ་འཛོག་གི་ཆ་ཤེས་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཟེར་བརྗོད་དགོ།

༧༦. འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ དུས་མཉམ་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཚུ་ཡོད་ཚེ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ ཁོ་རའི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་ཚོག་འབད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁས་བླངས་པ་གིས་ ཁོ་རའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མེད།

༧༧. གལ་སྲིད་གན་འཛིན་ནང་ལུ་ ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་འགོ་རིམ་འདི་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ན་ འདི་ཚུ་འགོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་སྟེ་ལག་

promises shall be performed in that order which the nature of the transaction requires.

78. In a contract containing reciprocal promises, if a promisor cannot perform his or her promise until the other promisor performs his or her promise and such other promisor fails to do so, the first-mentioned promisor need not perform his or her promise and shall be entitled to claim compensation from such other promisor for any loss sustained by him or her on account of non-performance of the contract.

79. In a contract containing reciprocal promises, if one party to the contract prevents the other party from performing his or her promise, the contract shall become voidable at the option of the party so prevented, who may claim compensation from the other party for the loss sustained by him or her due to the non-performance of the contract.

80. Where there are reciprocal promises to do certain things which are legal, and under specified circumstances, to do certain other things which are not legal, the first set of promises shall be valid and the second set of promises shall be void.

Alternative promises

81. Where there is an alternative promise, one branch whereof is legal and the other is not legal, only the legal branch shall be enforceable.

ལེན་འཐབ་དགོ། དེ་བཟུམ་མི་འགོ་རིམ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་ ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཚུ་ འབྲེལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

༧༨. ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གལ་སྲིད་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་གིས་ཁས་བླངས་དེ་ ཁས་བླངས་པ་གཞན་ཅིག་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ཚུན་ ཁོ་རའི་ཁས་བླངས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ཚེ་ སྔ་གོང་གི་ཁས་བླངས་པ་འདི་གིས་ ཁོ་རའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མེད་པའི་ཁར་ ཁས་བླངས་པ་གཞན་མི་འདི་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་གནད་ལས་བརྟེན་ གྱོང་རྒུད་ཕོགས་པའི་ རྒུད་འཐུས་གང་རུང་ཅིག་གི་ཐོབ་རིམ་བཀོད་དགོ།

༧༩. ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཅིག་གིས་ གཞན་རྩ་ཕན་ཅིག་ལུ་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལས་བཀག་ཚེ་ བཀག་ཡོད་པའི་རྩ་ཕན་དེའི་གདམ་ཁ་ལུ་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་བའི་འགན་འཛིན་ལུ་འགྱུར་ནི་དང་ རྩ་ཕན་གཞན་མི་འདི་གིས་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་གནད་ལས་བརྟེན་ ཁོ་ལུ་གྱོང་རྒུད་ཕོག་པའི་རྒུད་འཐུས་ཀྱི་ཐོབ་རིམ་བཀོད་ཆོག།

༨༠. ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཁས་བླངས་ནང་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བྱ་སྒོ་འབད་ནི་དང་ གསལ་བཀོད་ཀྱི་སྐབས་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པའི་བྱ་སྒོ་འབད་དགོཔ་ཤར་ཚེ་ ཁས་བླངས་གི་ཆ་ཚན་དངཔ་ལུ་ཆ་གནས་འབད་དགོ་ནི་དང་ ཆ་ཚན་གཉིས་པ་འདི་བདེན་སྟོང་ཨིན།

གདམ་ཁ་ཡོད་པའི་ཁས་བླངས།

༨༡. གདམ་ཁ་ཡོད་པའི་ཁས་བླངས་ནང་ ཡན་ལག་ཅིག་ཁྲིམས་མཐུན་དང་ གཞན་མི་འདི་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པར་ཡོད་ཚེ་ ཁྲིམས་མཐུན་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་འདི་རྐྱངམ་ཅིག་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་ཆོག།

Contracts in which time is of the essence

82. If it appears from the contract that the intention of the parties was that time shall be of the essence of the contract, or if it is so expressly stated in the contract, it shall be the duty of the parties to perform their respective promises at the time specified in the contract. In such a case, if the promisor fails to perform his or her promise at the specified time, the contract, or so much of it as has not been performed, shall become voidable at the option of the promisee who may claim damages from the promisor for non-performance. In such a case, if the promisee accepts performance of the promise at a time later than what is specified in the contract, he or she shall not be entitled to claim damages from the promisor for any loss suffered by him or her due to late performance, unless at the time of such acceptance, he or she gives notice to the promisor of his or her intention to claim such damages.

83. In cases where it is shown that it was not the intention of the parties that time shall be of the essence of the contract, and the promisor performs his or her obligation within a reasonable time after the time specified, the promisee shall be entitled to claim compensation for any loss suffered by him or her due to late performance, but the contract shall not become voidable at the option of the promisee.

དུས་ཚོད་རྩ་ཆེ་བའི་འགན་འཛིན།

༤༢. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་ནང་ རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བསམ་སྦྱོར་ལུ་ འགན་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་རྩ་ཅན་ཅིག་ དུས་ཚོད་འདི་ཨིནམ་སྦྲེ་འཐོན་པ་ ཡངན་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་དུས་ཚོད་འདི་ ཁ་གསལ་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་ཚེ་ རང་སོའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་འགན་ཁུར་འདི་ རྩ་ཕན་རང་སོ་ལུ་ཐོག། དེའི་ཐད་གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ལུ་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་འཐུས་ཤོར་སྟེ་ འགན་འཛིན་ ཡངན་ དེའི་ཆ་ཤས་མང་ཤོས་ཅིག་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ཚེ་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་མི་གཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་དང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ཁེའམ་སོ་རའི་འདམ་ཁ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཁས་བླངས་པས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་རྒྱུད་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་ཆོག། དེའི་ཐད་གལ་སྲིད་ཁས་བླང་ཐོབ་མི་གིས་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ཧྲིལ་པོ་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ངོས་ལེན་འབད་ཐོག་ ངོས་ལེན་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལུ་ རྒྱུད་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་ནི་གི་བསམ་སྦྱོར་བསྐྱེད་དེ་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ ཁས་བླངས་པ་ལས་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་རྒྱུད་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་མི་ཆོག།

༤༣. འགན་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་རྩ་ཅན་ཅིག་དུས་ཚོད་ཨིན་མི་འདི་ རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བསམ་སྦྱོར་མེནམ་སྦྲེ་འཐོནམ་པའི་སྐབས་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁེའམ་སོ་རའི་འགན་འཁྲི་འདི་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་རྫོགསཔ་ད་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁས་བླངས་ཕྱིས་སུ་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་གནད་ལས་བརྟེན་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་ལུ་གྱོང་རྒྱུད་རེ་བྱུང་པ་ཅིན་ དེའི་རྒྱུད་འབྲུས་ཀྱི་ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་ཆོགཔ་ཨིན་རུང་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གི་གདམ་ཁ་དང་བསྟུན་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རུང་བའི་འགན་འཛིན་ལུ་འགྱུར།

CHAPTER VI
CONTRACTS WHICH NEED NOT BE PERFORMED

Termination, alteration or substitution of contract

84. The parties to a contract may mutually agree to terminate or alter the contract or to substitute original contract by a new contract. In such cases, the original contract need not be performed.

85. A promisee may dispense with or remit, wholly or in part, the performance of the promise made to him or her. He or she may also extend the time for such performance or accept any other satisfaction instead of the original promise.

Neglect or refusal by the promisee

86. If the promisee neglects or refuses to afford the promisor reasonable facilities for the performance of his or her promise, as specified in the contract without which the promissor cannot perform the contract, the promisor shall be excused from performing his or her promise.

Frustration of contract

87. If after a contract is entered into, performance of a promise made under the contract becomes unlawful or impossible by reason of some event which is not within the control of the promisor, the contract shall become void when such

ལེའུ་དྲུག་པ།
ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་མེད་པའི་འགན་འཛིན།

འགན་འཛིན་ཆ་མེད་དང་ བསྐྱར་བཅོས་ ཡང་ན་ ཚབ་མ་བཟོ་བ།

༢༤. འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཚུ་གིས་མཐུན་མོང་གི་སྐྲོ་ལས་ འགན་འཛིན་འདི་ཆ་མེད་གཏང་ནི་དང་ ཡང་ན་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ ཡང་ན་ འགན་འཛིན་གསརཔ་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ ཚབ་མ་བཙུགས་ནི་གྲུ་ཁ་འཆམ་ཚོག། འདི་གི་ཐད་ལུ་ རྟེ་མ་གི་འགན་འཛིན་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་མེད།

༢༥. ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ ཁོ་ལུ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་རྩིལ་པོར་ ཡང་ན་ ཆ་ཤས་ཅིག་ བློས་བཏང་བ་ ཡང་ན་ ཡངཆག་འབད་ཐྱེན་ཚོག། ཁོ་གིས་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དུས་ཚོད་འདི་ ཡར་སེངའབད་ནི་ ཡང་ན་ རྟེ་མའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚབ་ལུ་ བསམ་པ་རྫོགས་ཚུགས་པའི་དོན་དག་གཞན་ཅིག་ངོས་ལེན་འབད་ཚོག།

ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་ སྣང་མེད་བཞག་པ་ ཡང་ན་ ཁས་ལེན་མེདཔ།

༢༦. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁས་བླངས་པ་ལུ་ འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་ཅིག་ཨིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ ཁས་བླངས་ཐོབ་མི་གིས་མ་སྤྱོད་པར་སྣང་མེད་འབད་བཞག་པ་ ཡང་ན་ ཁས་ལེན་མེད་པར་བཞག་ཚེ་ ཁས་བླངས་པ་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ཡངཆག་ཐོབ།

འགན་འཛིན་གྲུབ་མ་སྲིད་པའི་བར་རྐྱེན།

༢༧. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་འདི་བཟོ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ ཁས་བླངས་པའི་དབང་ཚད་འོག་ལུ་མེད་པའི་གནད་གཞི་རེ་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ ཁས་བླངས་པ་གིས་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ ཁྲིམས་འགལ་ ཡང་ན་ མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་ ཁྲིམས་འགལ་ ཡང་ན་ མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུར་ཡོད་

performance becomes unlawful or impossible, and such a contract need not be performed.

88. The parties to a contract may agree that the contract need not be performed on the happening or not happening of certain specified events. If such events happen or do not happen, as the case may be, the contract need not be performed.

CHAPTER VII
APPROPRIATION OF PAYMENTS

Appropriation of payments

89. Where a debtor owes more than one distinct debt to a creditor and makes a payment to him or her , the following rules shall apply:

(1) If at the time of making such payment, the debtor expressly or impliedly indicates that such payment is to be applied to a particular debt or some particular debts, the payment, if accepted, shall be applied accordingly.

(2) If the debtor omits or fails to indicate as above, the creditor shall have the right to apply it at his or her discretion to any lawful debt actually due and payable to him or her by the debtor, whether or not the recovery of such debt or debts is time-barred.

(3) If neither party makes an appropriation as above, the payment shall be applied in the discharge of the

པའི་འགན་འཛིན་འདི་ བདེན་སྟོང་ལྟ་འགྱུར་ནི་དང་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མེད།

༤༤. འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཚུ་གིས་བར་ན་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་གནད་གཞི་རེ་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ མ་བྱུང་ཚེ་ འགན་འཛིན་འདི་ལག་ལེན་མི་འཐབ་ནི་སྲི་ཁ་འཆམ་ཆོག། གལ་སྲིད་འདི་བཟུམ་མའི་ གནད་གཞི་རེ་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ མ་བྱུང་ཇི་ལྟར་ཡང་ འགན་འཛིན་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མེད།

ལེའུ་བདུན་པ།
དངུལ་སྤྲོད་ཀྱི་དཔྱ་བགོ།

དངུལ་སྤྲོད་ཀྱི་དཔྱ་བགོ།

༤༥. བུ་ལོན་པ་ཅིག་གིས་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ལུ་ ཁག་གཅིག་ལས་མངབའི་བུ་ལོན་གྱི་བསྐྱིན་ཚབ་སྤྲོད་ནི་རེ་ཡོད་ཚེ་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ།

(༡) གལ་སྲིད་འདི་བཟུམ་མའི་དངུལ་སྤྲོད་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ བུ་ལོན་པ་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་བུ་ལོན་ཅིག་ ཡང་ན་ གཞན་དམིགས་བསལ་བུ་ལོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཨིན་ཟེར་ ཁ་གསལ་དུ་བཀོད་པ་ ཡང་ན་ ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྒོ་ལས་བརྡ་སྟོན་སྟེ་ དངུལ་སྤྲོད་མི་འདི་ལུ་ ངོས་ལེན་རེ་བྱུང་ཚེ་ འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

(༢) གལ་སྲིད་བུ་ལོན་པ་གིས་ གོང་གསལ་ལྟར་དུ་བརྡ་མ་པར་སྟོན་བཞག་པ་ ཡང་ན་ ལུས་སོང་ཚེ་ བུ་ལོན་པ་གིས་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ལུ་སྤྲོད་རན་མི་དང་ སྤྲོད་དགོཔ་ཡོད་མི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བུ་ལོན་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ བུ་ལོན་ཚུ་ ལོག་ལེན་ནིའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚད་འཛིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་ བུན་བདག་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་བློ་འདོད་ལྟར་དུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

(༣) གལ་སྲིད་རྩ་ཕན་ག་གིས་ཡང་ གོང་གསལ་ལྟར་དུ་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ཚེ་

debts in order of time, that is, the earliest debt is to be discharged first and so on, whether or not the recovery of such debt or debts is time-barred.

Explanation – This section shall apply only where a debtor owes more than one distinct debt to a creditor and not where only one debt is owed though the same is payable in installments.

CHAPTER VIII
QUASI CONTRACTS

Necessaries supplied to a person incapable of entering into a contract

90. If a person who is incapable of entering into a contract or anyone whom he or she is legally bound to support is supplied by another person with necessaries suited to his or her condition in life, the person who has supplied such necessaries shall be entitled to be reimbursed from the property, if any, of such incapable person.

Reimbursement of interested person making a payment due by another person

91. A person who is interested in the payment of money which another person is legally bound to pay, and who therefore pays such money, shall be entitled to be reimbursed by the person legally bound to pay it.

བུ་ལོན་ལོག་ལེན་ནིའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚད་འཛིན་ཡོད་ མེད་ཛེ་ལྟར་ཡང་ སྔོན་མ་བུ་ལོན་ལེན་པའི་དུས་ཚོད་དེའི་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲོད་དགོ་ནི་དང་ དེ་ཡང་འགོ་ཐོག་ལུ་ལེན་ཡོད་མི་བུ་ལོན་འདི་ཧེ་མ་སྤྲོད་ནི་དང་ རྗེས་མམ་འདི་ཤུལ་མར་སྤྲོད་དགོ།

འགྲེལ་བཤད། དོན་ཚན་འདི་བུ་ལོན་པ་ཅིག་གིས་བསྐྱིན་འགྱུལ་བྱིན་མི་ལུ་ཁག་གཅིག་ལས་མང་བའི་བུ་ལོན་གྱི་བསྐྱིན་ཚབ་སྤྲོད་ནི་ཡོད་མི་ལུ་རྐྱངམ་ཅིག་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་ནི་དང་ བུ་ལོན་ཁག་གཅིག་ལས་མ་གཏོགས་མེད་རུང་ དེའི་བསྐྱིན་ཚབ་འདི་འཕྲོ་རིམ་འབད་སྤྲོད་མི་ལུ་ལག་ལེན་མི་འཐབ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།
གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན།

འགན་འཛིན་བཟོ་ནི་ལུ་ལྟོགས་གྲུབ་མེད་པའི་མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ མཁོ་ཆས་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བྱིན་ཡོདཔ།

༤༠. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་བཟོ་ནི་ལུ་ལྟོག་གྲུབ་མེད་མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ ཡང་ན་ ཕོ་གིས་མི་ངོ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དགོ་མི་ལུ་གཞན་མི་ངོ་སོ་སོ་ཅིག་གིས་ འཚོ་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་མཁོ་ཆས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་སྤྲོད་ཚེ་ ལྟོག་གྲུབ་མེད་པའི་མི་ངོ་འདི་ལུ་རྒྱུ་ནོར་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་ མཐུན་རྐྱེན་སྤྲོད་མི་འདི་ལུ་ ཟད་ཚབ་སྤྲོད་ནིའི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

མི་གཞན་གིས་སྤྲོད་དགོ་མི་དངུལ་འདི་ ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་སྤྲོདཔ་ད་ དེའི་དངུལ་ཚབ་སྤྲོད་ཐངས།

༤༡. མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ དངུལ་སྤྲོད་ནི་གི་ཁེ་ཕན་ཡོདཔ་ལས་ གཞན་མི་གཅིག་གིས་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དངུལ་སྤྲོད་དགོཔ་ཡོད་མི་འདི་ཁོའམ་མོ་གིས་སྤྲོད་ཚེ་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲོད་དགོཔ་ཡོད་མི་ མི་ངོ་འདི་ལས་ དངུལ་ཚབ་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

Obligation of a person who enjoys the benefit of a non-gratuitous act

92. When one person lawfully does anything for another person or delivers anything to him or her, not intending to do so gratuitously, and the other person enjoys the benefit thereof, the latter shall restore the thing so delivered or pay compensation to the former in respect of the thing so done or delivered.

Liability of a person to whom money is paid or thing is delivered by mistake or under coercion

93. A person to whom money has been paid, or anything is delivered, by mistake or under coercion, undue influence, fraud or misrepresentation shall repay the money or return the thing, as the case may be.

CHAPTER IX
INDEMNITY AND GUARANTEE

Contracts of indemnity

94. A contract of indemnity is a contract in which one party (called the "indemnifier") agrees to reimburse or compensate the other party (called the "indemnity-holder") for any loss caused to the latter by the conduct of the indemnifier himself or herself or any other person.

སྟོང་པར་མིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་གི་ ཁ་ཕན་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་མི་དེའི་འགན་འཁྲི།

༨༢. མི་ངོ་གཅིག་གིས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ལས་ མི་ངོ་གཞན་མི་གཅིག་ལུ་གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ གང་རུང་ཅིག་སྤྱོད་མི་འདི་ སྟོང་པར་སྤྱོད་ནི་གི་མཚོ་བསམ་མེད་པར་སྤྱོད་མི་འདི་གི་ཁ་ཕན་ལུ་ མི་ངོ་གཞན་མི་འདི་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་ ག་ཅི་སྤྱོད་དེ་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ རྗེས་མའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ ཧེ་མའི་མི་ངོ་འདི་ལུ་སླར་ལོག་སྤྲོད་དགོ་ནི་ཡང་ན་ གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ སྤྲོད་ཡོད་པའི་རྒྱུད་འཐུས་ཚུ་སྤྲོད་དགོ།

མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ནོར་འཁྲུལ་ཐོག་ ཡང་ན་ བཙན་སྐྱུལ་གི་ཐོག་ལས་དངུལ་ ཡང་ན་ རྒྱུ་དངོས་ཅིག་སྤྲོད་པའི་འཁྲི་བ།

༨༣. མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ནོར་འཁྲུལ་ ཡང་ན་ བཙན་སྐྱུལ་གྱི་ཐོག་ལས་དང་ འོས་མེད་ཤུན་ཞུགས་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཞུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དངུལ་སྤྲོད་དེ་ཡོདཔ་ ཡང་ན་ གང་རུང་ཅིག་སྤྲོད་ཡོད་ཆེ་ དངུལ་འདི་སླར་ལོག་སྤྲོད་ནི་ ཡང་ན་ གང་རུང་ཚུ་སླར་ལོག་སྤྲོད་དགོ།

ལེའུ་དགུ་པ།
གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་དང་ འགན་ལེན།

གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་གི་འགན་འཛིན།

༨༤. གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་གི་འགན་འཛིན་ཟེར་མི་འདི་ རྩ་ཕན་(གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་སྤྲོད་མི་)ཅིག་གིས་ ཁོ་རའི་བྱ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རྩ་ཕན་གཞན་(གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་)ཅིག་ལུ་ གྱོང་རྒུད་རེ་ཕོགས་ཆེ་ འདི་ལུ་དངུལ་ཆབ་ ཡང་ན་ རྒྱུད་འཐུས་སྤྲོད་ནི་གི་ཁ་འཆམ་བྱུང་བའི་འགན་འཛིན་ལུ་སླབ་ཨིན།

Rights of indemnity-holder

95. In a contract of indemnity, the indemnity-holder, acting within the scope of his or her authority, shall have the right to recover from the indemnifier, -

(1) All damages which he or she may be compelled to pay in any proceeding in respect of the matter to which the indemnity applies;
(2) All costs incurred by him or her or which he or she may be compelled to pay in any proceeding in respect of the matter to which the indemnity applies, provided he or she acted with the consent of the indemnifier; and
(3) Any sum paid by him or her by way of compromise in any proceeding in respect of the matter to which the indemnity applies, provided the compromise was made with the consent of the indemnifier.
(4) *Explanation* - The "consent" referred to in clauses (2) and (3) may be prior consent or consent by way of ratification.

Contracts of guarantee

96. A contract of guarantee is a contract to perform the promise or discharge the liability of a third person in case of such person's default.

97. The person who gives the guarantee shall be referred to as the "guarantor" or the "surety". The person in respect of whose default such guarantee is given shall be referred to as the "principal debtor" and the person to whom the guarantee is given shall be referred to as the "creditor".

གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་གི་ཐོབ་དབང་།

༨༥. གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་གི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་གིས་ ཁོ་རའི་དབང་ཚད་ནང་འཁོད་ལྷ་འབད་ཚེ་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་སྤྱོད་མི་ལས་ གཤམ་གསལ་རྒྱུ་ལོག་སྐྱེ་ཐོབ་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

(༡) གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ བྱ་རིམ་གང་རུང་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་གིས་ སྤྱོད་བཅུག་པའི་གྲོང་འཐུས་རྒྱུ་ཆ་མཉམ།

(༢) གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་གིས་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་སྤྱོད་མིའི་ཁས་ལེན་ཐོག་ལས་ལྷ་འབད་ཚེ་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ མཛད་རིམ་གང་རུང་ཅིག་གི་འགྲོ་སོང་ ཁོ་གིས་བཏང་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ སྤྱོད་བཅུག་མི་རྒྱུ་ཆ་མཉམ།

(༣) གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་མི་གིས་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་སྤྱོད་མིའི་ཁས་ལེན་ཐོག་ལས་ ནང་འགྲིག་འབད་བ་ཨིན་ཚེ་ གྲོང་རྒྱུད་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ མཛད་རིམ་གང་རུང་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ ནང་འགྲིགས་འབད་ནིའི་ཆེད་དུ་ དངུལ་གང་སྤྲོད།

འགྲེལ་བཤད། དགོངས་དོན་ (ཁ་) པ་དང་ (ག་) པའི་ནང་ལུ་ ཁས་ལེན་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ འགོ་ཐོག་གི་ཁས་ལེན་ ཡང་ན་ རྒྱབ་སྣོན་ཆ་འཛོག་ཁས་ལེན་ལུ་གོ།

འགན་ལེན་གྱི་འགན་འཛིན།

༨༦. འགན་ལེན་གྱི་འགན་འཛིན་ཟེར་མི་དེ་ གལ་སྲིད་མི་གཞན་ཅིག་གིས་འཐུས་ཤོར་རེ་བྱུང་ཚེ་ ཁོ་གི་ཁས་བླངས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་ མི་གཞན་ཅིག་ འཁྲི་བ་ལས་འགྲོལ་ནི་གི་འགན་འཛིན་ལུ་སླབ་ནི།

༨༧. འགན་ལེན་བྱིན་མི་གི་མི་ངོ་འདི་ལུ་ འགན་ལེན་པ་ ཡང་ན་ ཁག་དཔང་ཟེར་གོ་དགོ། མི་ངོ་ག་གི་དོན་ལུ་འགན་ལེན་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ འདི་ལུ་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་དང་འགན་ལེན་ག་ལུ་བྱིན་ཡོདཔ་ཨིན་ན་འདི་ལུ་ བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ ཟེར་གོ་དགོ།

Consideration for guarantee

98. If anything is done or any promise is made for the benefit of the principal debtor, this shall be sufficient consideration for the surety for giving a guarantee, even if there is no benefit to the surety himself or herself.

Invalid guarantees

99. If the creditor or the principal debtor, directly or indirectly, makes a misrepresentation concerning a material part of the transaction to the surety or does not disclose a material fact or circumstance to him or her relating to the guarantee, or if a third party makes such a misrepresentation or non-disclosure to the surety with the knowledge or connivance of the creditor or the principal debtor, the guarantee shall be invalid.

100. If a person has agreed to give a guarantee on the condition or understanding that he or she will be joined by another co-surety or co-sureties and if such other person or persons do not join as co-sureties, the guarantee of the first mentioned person shall be invalid.

Continuing guarantee

101. If a guarantee extends to a series of transactions it shall be called a continuing guarantee.

102. A continuing guarantee may be revoked by the surety at

འགན་ལེན་གྱི་བརྩི་འཇོག།

༩༨. གལ་སྲིད་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱི་ཁེ་ཕན་ལུ་ ལཱ་གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་གང་རུང་ཅིག་འབད་ཚེ་ འགན་ལེན་པ་ཁོའམ་མོ་རང་ལུ་ཁེ་ཕན་ག་ནི་ཡང་མེད་རུང་ འགན་ལེན་པ་གི་དོན་ལུ་བརྩི་འཇོག་འདི་གིས་རང་འཐུས།

ཆགནས་མེད་པའི་འགན་ལེན།

༩༩. གལ་སྲིད་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ ཡང་ན་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ཐད་ཀར་ ཡང་ན་ ཐད་ཀར་མིན་པའི་ཐོག་ལས་ འགན་ལེན་པ་ལུ་ འགན་ལེན་གྱི་གནད་དོན་རྩ་ཅན་ཅིག་གི་སྐོར་ལས་ རྫུན་ཞུགས་འབད་བ་ ཡང་ན་ འགན་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་རྩ་ཅན་ཅིག་གི་ བདེན་ཁུངས་ ཡང་ན་ སྐབས་དོན་ཚུ་ཁོའམ་མོ་ལས་གསང་བཞག་པ་ ཡང་ན་ གལ་སྲིད་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ ཡང་ན་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་ ཡང་ན་ ངན་སྐྱོར་གྱི་ཐོག་ལས་ མི་གཞན་ཅིག་གིས་ འགན་ལེན་པ་ལུ་ དེ་བཟུམ་མི་རྫུན་ཞུགས་འབད་བ་ ཡང་ན་ གསང་བཞག་ཚེ་ འགན་ལེན་འདི་ལུ་ཆགནས་མེད།

༡༠༠. གལ་སྲིད་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཁོ་གི་མཉམ་རོགས་འགན་ལེན་པ་ཅིག་ ཡང་ན་ མཉམ་རོགས་འགན་ལེན་པ་ཚུ་ འཛུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ ཁོ་རའི་ཁ་ཆིག་ ཡང་ན་ གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཁས་ལེན་འབད་དེ་ འགན་ལེན་སྤྲོད་པའི་རྗེས་སུ་ མི་ངོ་གཞན་མི་ཅིག་གིས་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་ཚུ་གིས་ མཉམ་རོགས་འགན་ལེན་འབད་འཛུལ་བ་མེད་ཚེ་ གོ་ཐོག་ལུ་བཀོད་པའི་མི་ངོ་དེའི་ འགན་ལེན་འདི་ལུ་ཆགནས་མེད།

འཕྲོ་མཐུད་ཀྱི་འགན་ལེན།

༡༠༡. གལ་སྲིད་འགན་ལེན་ཅིག་གིས་ ལཱ་རིམ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་འགབ་ཚེ་ འདི་ལུ་འཕྲོ་མཐུད་ཀྱི་འགན་ལེན་ཟེར་བརྗོད་དགོ།

༡༠༢. འཕྲོ་མཐུད་ཀྱི་འགན་ལེན་འདི་ ནམ་རང་ཨིན་རུང་ཆ་མེད་གཏང་ཚོག་རུང་ མ་འོངས་

any time, for future transactions only, by a notice given by the surety to the creditor.

103. The death of the surety shall terminate a continuing guarantee as regards transactions subsequent to the surety's death.

Liability of a surety

104. The liability of a surety shall be co-extensive with the liability of the principal debtor, unless otherwise stated in the contract of guarantee.

Rights of a surety

105. A surety shall be entitled to the benefit of every security which the creditor has against the principal debtor, whether at the time of the contract of guarantee or at any time subsequent thereto, and whether or not the surety is aware of such security. If the creditor loses such security or parts with it without the consent of the surety, the liability of the surety shall be reduced by the extent of the value of the security lost or parted with.

106. If, on account of the failure or default of the principal debtor, the surety has paid what the principal debtor was liable to pay or has performed the obligations which the principal debtor was bound to perform, the surety shall have all the rights which the creditor had against the principal debtor. In such a case, the surety shall have the right to recover from the principal debtor all the sums rightfully paid and all the expenses rightfully incurred by him or her under the guarantee.

པའི་ལྷ་གི་འགན་ལེན་འདི་ ཁག་དཔང་གིས་བསྐྲིན་འགྱུལ་བྱིན་མི་ལུ་ བརྡ་འཕྲིན་བྱིན་ཞིནམ་ལས་རྒྱུངམ་ཅིག་ཆ་མེད་གཏང་ཚོག།

༡༠༣. ཁག་དཔང་ཆོས་འདྲས་སོང་ཚེ་ ཆོས་འདྲས་སོང་བའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་ནི་ཨིན་མི་ ལྷ་རྩུ་དང་འབྲེལ་བའི་ འཕྲོ་མཐུད་ཀྱི་འགན་ལེན་རྩུ་འགྲོལ་གཏང་དགོ།

ཁག་དཔང་གི་འཁྲི་བ།

༡༠༤. འགན་ལེན་གྱི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ ལོགས་སུ་སྤྲེ་འཁོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ འདི་མིན་ཁག་དཔང་གི་འཁྲི་བ་དེ་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱི་འཁྲི་བ་དང་ཁྲོན་གཅིག་ཨིན།

ཁག་དཔང་གི་ཐོབ་དབང་།

༡༠༥. འགན་ལེན་གི་འགན་འཛིན་བཟོ་བའི་སྐབས་ ཡང་ན་ དེའི་རྗེས་སུ་ནམ་རང་ཨིན་རུང་ འགན་ལེན་པ་ཅིག་གིས་ བསྐྲིན་འགྱུལ་བྱིན་མི་ལས་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཡོད་པའི་ བདོག་གཏད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཤེས་རུང་ ཡང་ན་ མ་ཤེས་རུང་ བདོག་གཏད་ཡོད་ཚད་གཅིགཔ་གི་ཁེ་ཕན་གི་ཐོབ་རིམ་འདི་ ཁག་དཔང་ལུ་ཡོད། གལ་སྲིད་བསྐྲིན་འགྱུལ་བྱིན་མི་གིས་ འདི་བཟུམ་མའི་བདོག་གཏད་འདི་བརླག་སྟོར་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ འགན་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པར་ བཀོག་བཞག་ཚེ་ ཁག་དཔང་ལུ་ བརླག་སྟོར་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ བཀོག་བཞག་ཡོད་པའི་བདོག་གཏད་དེའི་ རིན་གོང་དང་འཁྲིལ་བའི་ འཁྲི་བ་མར་ཕབ་འབད་དེ་ཕོག།

༡༠༦. གལ་སྲིད་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱིས་འཐུས་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ ཆད་བཤོར་བྱུངམ་ལས་བརྟེན་ ཁག་དཔང་གིས་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱིས་སྤྲོད་དགོཔ་ཡོད་མི་རྩུ་སྤྲོད་པ་ ཡང་ན་ འགན་འཁྲི་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་ཡོད་མི་རྩུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚེ་ བསྐྲིན་འགྱུལ་བྱིན་མི་ལས་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་རྩུ་ཆ་མཉམ་ ཁག་དཔང་ལུ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ལུ་ ཁག་དཔང་གིས་འགན་ལེན་དང་འཁྲིལ་ ངེས་བདེན་དུ་སྤྲོད་པའི་དངུལ་གྲངས་དང་ ངེས་བདེན་དུ་བཏང་བའི་འགྲོ་སོང་རྩུ་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལས་ལོག་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

Discharge of surety

107. If any variance is made without the surety's consent, in the contract between the principal debtor and the creditor, the surety shall be discharged from his or her obligations as regards all transactions after such variation.

108. The surety shall be discharged from his or her obligations by any contract by which the creditor releases the principal debtor or by any act or omission on the part of the creditor, the legal consequence of which is the release of the principal debtor.

109. If a contract is entered into between the creditor and the principal debtor under which the creditor makes a compromise with the principal debtor or promises to give him or her more time to perform his or her obligations or promises not to sue the principal debtor, the surety shall be discharged unless he or she assents to such a contract.

110. Any act or omission on the part of the creditor which is inconsistent with the rights of the surety and whereby the eventual remedy of the surety against the principal debtor is impaired, shall discharge the surety.

Liabilities of co-sureties

111. When two or more persons are co-sureties for the same debt or the same duty, whether jointly or severally, whether

ཁག་དཔང་གི་འགན་འཁྲི་གྲོལ་བ།

༡༠༧. གལ་སྲིད་ཁག་དཔང་གི་ཁས་ལེན་མེད་པར་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་དང་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་བསྒྱུར་ལྡོག་རེ་འབད་ཚེ་ བསྒྱུར་ལྡོག་འབད་ཡོད་མིའི་ཤུལ་མའི་ལྷ་རྒྱུ་ལས་ ཁག་དཔང་གི་འགན་འཁྲི་འདི་འགྲོལ་དགོ།

༡༠༨. བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་འདི་ འགན་འཁྲི་ལས་གྲོལ་བཏང་བ་ཡང་ན་ བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་བྱ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ བཤོལ་བཞག་པ་གང་རུང་གི་ཁྲིམས་མཐུན་འབྲས་བུ་འདི་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་འདི་ འགན་འཁྲི་ལས་འགྲོལ་ནི་ཨིན་ཚེ་ འགན་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ཁག་དཔང་འདི་འགན་འཁྲི་ལས་འགྲོལ་དགོ།

༡༠༩. གལ་སྲིད་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་དང་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ འགན་འཛིན་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལུ་ ནང་འགྲིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལུ་ འགན་འཁྲི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ དུས་ཚོད་ཕར་འགྱངས་འབད་ནི་གི་ཁས་བླངས་འབད་བ་ ཡང་ན་ བུ་ལོན་པ་ཁྲིམས་སར་མི་བསྐྱལ་ཟེར་བའི་ཁས་བླངས་འབད་ཚེ་ ཁག་དཔང་ཁའམ་མོ་རང་གིས་འགན་འཛིན་འདི་ལུ་ཁས་ལེན་འབད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁའམ་མོ་གིས་འགན་འཁྲི་འགྲོལ་དགོ།

༡༡༠. བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་བྱ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ བཤོལ་བཞག་གང་རུང་ཅིག་འབད་མི་འདི་ ཁག་དཔང་གི་ཐོབ་དབང་དང་མ་མཐུནམ་ལས་བརྟེན་ བུ་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་ལས་ ཁག་དཔང་ལུ་ཐོབ་ནི་གི་ མཐའ་མཇུག་གི་བདེ་ཐབས་ལུ་གནོད་ཚེ་ ཁག་དཔང་འདི་འགན་འཁྲི་ལས་འགྲོལ་དགོ།

ཁག་དཔང་མཉམ་རོགས་ཀྱི་འཁྲི་བ།

༡༡༡. མི་ངོ་གཉིས་ ཡང་ན་ གཉིས་ལས་ལྷག་མི་རྩ་ བུ་ལོན་གཅིག་ ཡང་ན་ འགན་ཁུར་གཅིག་གི་ཐོག་ལས་དང་ མཉམ་རུབ་ ཡང་ན་ སོ་སོ་འབད་དེ་ འགན་འཛིན་

under the same or different contracts and whether with or without the knowledge of one another, they shall be liable, as between themselves, to pay equal shares of the amount due to the creditor, unless there is a contract between the co-sureties specifying the manner in which they have agreed to contribute between themselves in case of a default on the part of the principal debtor.

112. The release by the creditor of a co-surety shall not release or discharge the other co-sureties. Such a release shall also not release or discharge the co-surety so released from his or her obligations to the other co-sureties.

CHAPTER X
BAILMENT

Bailment

113. A "bailment" is the delivery of goods by one person to another for some purpose, under a contract that when such purpose is accomplished, the goods shall be returned to the person delivering them or according to his or her directions. The person delivering the goods shall be called the "bailor" and the person to whom they are delivered shall be called the "bailee".

114. Delivery may be actual delivery or symbolic delivery, that is, doing anything which has the effect of putting the goods in the possession of the bailee or any person authorised to hold them on his or her behalf.

གཅིག་ ཡང་ན་ སོ་སོ་གི་ཐོག་ལས་ ཁོ་རང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ ཤེས་རྟོགས་ཡོད་རུང་འདྲ་ མེད་རུང་འདྲ་ མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཁག་དཔང་ཨིན་ཆེ་ ཁོང་རང་ཁག་དཔང་མཉམ་རོགས་ཚུ་གི་བར་ན་ བྱུན་ལོན་པ་གཙོ་ཅན་གྱིས་འཐུས་ཤོར་རེ་བྱུང་བའི་སྐབས་གྲོགས་རམ་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཁ་འཆམ་ཐོག་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་འགན་འཛིན་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་ལུ་སྤྲོད་དགོ་མི་འབོར་ཚད་དེ་ ཁོང་རང་ཚུ་གི་བར་ན་ བགོ་བཤའ་འདྲན་འདྲ་འབད་ཪོག།

༡༡༢. བསྐྱིན་འགྲུལ་བྱིན་མི་གིས་ཁག་དཔང་མཉམ་རོགས་གཅིག་ འགན་འགྲོལ་བཏང་ཆེ་ ཁག་དཔང་མཉམ་རོགས་གཞན་ཚུ་ འགན་ལས་མི་འགྲོལ། འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འགྲོལ་བཏང་མི་ཁག་དཔང་ཅིག་གིས་ ཁག་དཔང་མཉམ་རོགས་གཞན་ཚུ་ལུ་འགན་འཁྲི་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་མི་འགྲོལ།

ལེའུ་བཅུ་པ།
བཙོལ་མ།

བཙོལ་མ།

༡༡༣. བཙོལ་མ་ཟེར་མི་འདི་ མི་ངོ་གཅིག་གིས་གཞན་ཅིག་ལུ་འགན་འཛིན་གྱི་ཐོག་ལས་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ ཅ་དངོས་ཅིག་སྤྲོད་དེ་ གནད་དོན་འདི་འགྲུབ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ ཅ་དངོས་འདི་ལོག་སྟེ་རང་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ཁོའམ་མོ་རང་ལུ་ ཡང་ན་ ཁོ་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་སྟེ་སྤྲོད་དགོ། ཅ་དངོས་སྤྲོད་མི་དེ་ལུ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་དང་ ཅ་དངོས་ལེན་མི་དེ་ལུ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ཟེར་བརྗོད་དགོ།

༡༡༤. སྤྲོད་ཐངས་དེ་ངོ་མ་སྤྲོད་པ་ ཡང་ན་ སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཟེར་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་གི་སྒོ་ལས་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ ཡང་ན་ ཁོ་ལས་ཁྱད་ཚབ་ཏུ་ལེན་བཞག་ནིའི་དབང་ཚད་ཡོད་པའི་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ ཅ་དངོས་འཆང་ནིའི་དོན་ལུ་བྱིན་ཡོད་པ་ཅིན་འཐུས།

Gratuitous bailment

115. If a gratuitous bailment, that is, a bailment made without any charge payable to the bailor, is made for a specific period of time, the bailor shall have the right to call upon the bailee to return the goods bailed even before such time has expired, provided the bailor compensates the bailee for any loss or damage suffered by him or her on account of the return of the goods before the expiry of such period.

116. A gratuitous bailment shall stand terminated by the death of the bailor or the bailee.

When bailment may be terminated at the option of bailor

117. If the bailee makes any use of the goods bailed which is not in accordance with the conditions of the bailment or permits any such use to be made by another person, or does or permits to be done, any act which is inconsistent with the terms of the bailment, such a bailment may be terminated by the bailor, who shall be entitled to have the goods bailed returned to him or her immediately. In such cases, the bailee shall also be liable to compensate the bailor for any damage or injury caused to the goods by such act.

Duties of bailor

118. In all bailments, it shall be the duty of the bailor to disclose to the bailee, all faults and defects in the goods bailed, of which the bailor is aware, and if he or she does not so

སྤོང་པར་བཙོལ་བ།

༡༡༥. གལ་སྲིད་གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཡུན་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་གླ་ཆ་སྤྲོད་མ་དགོ་པར་སྤོང་པར་བཙོལ་མར་ལེན་མ་ད་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཡུན་འདི་མ་རྫོགས་པའི་སྔོན་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་ཡོད་མི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ལོག་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། གལ་སྲིད་ཅ་དངོས་ལོག་ལེན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གྱོང་རྒུད་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཞུགས་ཚེ་ དེའི་རྒུད་འཐུས་འདི་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཐོག།

༡༡༦. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ཡང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ཅིག་ ཚེས་ལས་འདས་སོང་ཚེ་ སྤོང་པར་བཙོལ་མ་འདི་ འགྲོལ་སོངམ་འབད་བཞག་དགོ།

བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་གདམ་ཁ་དང་བསྟུན་ བཙོལ་མ་དེ་འགྲོལ་ནི།

༡༡༧. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཙོལ་མའི་གནས་ཚིག་དང་མ་འཁྲིལ་བར་བཙོལ་མར་ལེན་ཡོད་མི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ཁོ་རང་གིས་ལག་ལེན་རེ་འཐབ་པ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་ལུ་ལག་ལེན་རེ་འཐབ་བཅུག་པ་ ཡང་ན་ བཙོལ་མའི་གནས་ཚིག་དང་མ་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་ ཁོ་རང་གིས་འབད་བ་ ཡང་ན་ གཞན་ལུ་འབད་བཅུག་ཚེ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་འདི་བཟུམ་མའི་བཙོལ་མ་འདི་ཆ་མེད་བཏང་སྟེ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མིའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ དེ་འཕྲོད་ལས་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་སྤྱོད་ལུ་བརྟེན་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ཉམས་ཆག་ ཡང་ན་ གནོད་པ་རེ་བྱུང་ཚེ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ རྒུད་འཐུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ཐོག།

བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་འགན་ཁུར།

༡༡༨. བཙོལ་མ་ག་ར་གི་ནང་ལུ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ལུ་ ནོར་འཁྲུལ་དང་སྐྱོན་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་ན་ འདི་ཚུ་མ་གསང་བར

disclose, he or she shall be liable to compensate the bailee for any loss, injury or damage suffered by the bailee which directly arises from such fault or defect. In case of hire, that is, when the bailor charges the bailee for the use of the goods bailed, the bailor shall be responsible for all such loss, injury or damage, whether or not the bailor was aware of the fault or defect in the goods bailed.

119. When, in a bailment, the goods are to be kept or to be carried or some work is to be done upon the goods by the bailee, who is to receive no remuneration for the same, the bailor shall be liable to pay to the bailee, all necessary and reasonable expenses incurred by the bailee for the purpose of the bailment.

120. The bailor shall reimburse to the bailee any loss suffered by the bailee by reason of the fact that the bailor was not entitled to make the bailment or to receive back the goods or to give directions regarding them.

Duties of bailee

121. The bailee shall be bound to take as much care of the goods bailed as a man of ordinary prudence would take of his or her own goods of a similar nature under similar circumstances. If it is shown by the bailee that such amount

ག་ར་བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ སླབ་ནི་གི་འགན་ཁུར་བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཡོདཔ་མ་ཚད་ གལ་སྲིད་ཁོའམ་མོ་གིས་འདི་ཚུ་གསང་བཞག་སྟེ་ འདི་བཟུམ་མའི་ནོར་འཁྲུལ་དང་སྐྱོན་ལས་བརྟེན་ ཐད་ཀར་གྱི་གྱོང་རྒུད་དང་ གནོད་སྐྱོན་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཐོན་ཚེ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ དེའི་རྒུད་འཐུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཡོག། ཅ་དངོས་གླ་ཁར་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ དེ་ཡང་བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལས་ ཅ་དངོས་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་གླ་ཆ་ལེན་ཚེ་ བཙོལ་བའི་ཅ་དངོས་ལུ་ནོར་འཁྲུལ་དང་སྐྱོན་གྱི་སྐོར་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་གྱོང་རྒུད་དང་གནོད་སྐྱོན་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་ཐོན་བའི་རྒུད་འཐུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཡོག།

༡༡༩. བཙོལ་མའི་སྐབས་བཙོལ་མའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་བཞག་དགོ་ནི་ ཡང་ན་ འབག་ཏེ་བསྐྱལ་ནི་ ཡང་ན་ ཅ་དངོས་འདི་གུར་གླ་ཡོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ལཱ་རེ་འབད་དགོ་ཚེ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ ཡང་ན་ རྒྱུ་མཚན་ལྡནམ་པའི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཡོད་མི་ཆ་མཉམ་ སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཡོག།

༡༢༠. ཅ་དངོས་བཙོལ་མར་སྤྲོད་ནི་དང་ ལོག་ལེན་ནི་ ཡང་ན་ འདི་གི་སྐོར་ལས་བཀོད་རྒྱུ་ཁྲིན་ནི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཐོབ་དབང་མེདཔ་ལས་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་གྱོང་རྒུད་རེ་ཡོག་ཚེ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གིས་བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་དངུལ་ཆབ་སྤྲོད་དགོ།

བཙོལ་མར་ལེན་མིའི་འགན་ཁུར།

༡༢༡. བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཙོལ་མར་ལེན་མིའི་ཅ་དངོས་ཚུ་བདག་འཛིན་འཐབ་ཐངས་འདི་ སྤྱིར་བཏང་བག་ཟིན་ཅན་གྱི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ གནས་སྟངས་ཅོག་འཐདཔ་ཡོད་མི་ཁོའམ་མོ་རའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ བདག་འཛིན་འཐབ་དོ་བཟུམ་སྦེ་བདག་འཛིན་འཐབ་དགོ། གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ དེ་སྦེ་བདག་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་

of care was taken, the bailee shall not be liable for any loss or injury to, or destruction of, the goods, unless there is a contract to the contrary.

122. It shall be the duty of the bailee to return the goods to the bailor or as directed by him or her, without demand, as soon as the time for which they were bailed has expired or the purpose for which they were given has been accomplished, and if he or she fails to do so, he or she shall be liable to the bailor in respect of any loss, damage, injury, destruction or deterioration of the goods occurring from the time at which the goods ought to have been returned.

123. The bailee shall also return to the bailor, any increase or profit which may have accrued to the goods bailed, unless there is a contract to the contrary between the parties.

Bailee's right of lien

124. When the bailee has, under the contract, rendered any service in respect of the bailed goods, he or she shall, in the absence of a contract to the contrary, have a lien on such goods, that is, a right to retain only those goods until he has received remuneration for the services so rendered. The parties shall, however, have the right to nullify or modify such lien.

ཁྲུངས་བཀལ་ཆེ་ ཆྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་རེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཅ་དངོས་བྱུང་སྟོར་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ གནོད་སྐྱོན་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ བརླག་སྟོར་ཤོར་བའི་འགན་འཁྲི་འདི་ བཅོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་མི་ཐོག།

༡༢༢. བཅོལ་མའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ལོག་སྟེ་བཅོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ ཡང་ན་ ཁོ་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་བཅོལ་མའི་དུས་ཡུན་ཚངམ་ཅིག་ ཡང་ན་ བཅོལ་མའི་དགོས་དོན་གྲུབ་ཚརཝ་ཅིག་ མཁོ་འདོད་བཀོད་མ་དགོས་པར་ལོག་སྤྲོད་ནི་དེ་ བཅོལ་མར་ལེན་མི་གི་འགན་ཁུར་ཨིནམ་མ་ཚད་ གལ་སྲིད་དེ་སྦྲེ་ཚགས་ཁར་མ་ཚུད་ཆེ་ ལོག་སྤྲོད་དགོ་པའི་དུས་ཡུན་འདི་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ཅ་དངོས་འདི་བྱུང་སྟོར་ཤོར་བ་དང་ གནོད་སྐྱོན་ཞུགས་པ་ མེདཔ་ཤོར་བ་ བརླག་སྟོར་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་ཤོར་ཆེ་ བཅོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ རྒྱུད་འཐུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ བཅོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ཐོག།

༡༢༣. བཅོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཅོལ་མའི་ཅ་དངོས་ཡར་འཕེལ་འགྱོ་བ་ ཡང་ན་ ཁེ་སངཐོབ་མི་ཚུ་ཡང་ ཟུ་ཕན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཆྱབ་འགལ་གྱི་འཛིན་རེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་བཅོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ལོག་སྤྲོད་དགོ།

བཅོལ་མར་ལེན་མི་གི་ འཛིན་དབང་གི་ཐོབ་དབང་།

༡༢༤. བཅོལ་མར་ལེན་མི་གིས་འགན་འཛིན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བཅོལ་མའི་ཅ་དངོས་ལུ་གསོ་བཅོས་གང་རུང་ཅིག་འབད་དེ་ ཆྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་རེ་མེད་ཆེ་ ཁོ་ལུ་ཅ་དངོས་འདི་འཛིན་དབང་འབད་བཞག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། དེ་ཡང་ཅ་དངོས་འདི་གུར་གསོ་བཅོས་འབད་བའི་གླ་ཐྲན་མ་ཐོབ་ཚུན་ཚོད་ གསོ་བཅོས་འབད་མི་གི་ཅ་དངོས་འདི་ཚུ་རྐྱངམ་ཅིག་འཛིན་དབང་འབད་བཞག་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད། ཨིན་རུང་ ཟུ་ཕན་ཚུ་ལུ་ འདི་བཟུམ་མའི་འཛིན་དབང་འདི་ཆ་མེད་ ཡང་ན་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

Effect of mixture of goods

125. If the bailee mixes the goods bailed with other goods, whether his or her own or those of another person, after obtaining the consent of the bailor to do so, the bailor and the bailee shall have, in the mixture so produced, an interest which is in proportion to their respective shares.

126. If the bailee makes such a mixture without the consent of the bailor and the goods can be separated, the property in the goods shall remain in the respective parties, but the bailee shall bear the costs of separating the goods and shall also compensate the bailor for any injury or damage caused to the goods bailed because of such mixture.

127. If the bailee makes such a mixture without the consent of the bailor and the goods cannot be separated, the bailee shall be liable to compensate the bailor for the loss of the goods bailed.

Bailee not responsible for redelivery of goods to bailor

128. If the bailor has no title to the goods, and the bailee, in good faith, delivers them back to, or according to the directions of the bailor, the bailee shall not be responsible to the owner in respect of such delivery.

129. In such cases, the true owner may, before the goods are redelivered, approach the court, which may direct the

ཅ་དངོས་བསྲེ་སྦྱོར་འབད་བའི་ནུས་ལྡན།

༡༣༥. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལས་ བསྲེ་སྦྱོར་གྱི་ཁས་ལེན་ཐོབ་ཞིནམ་ལས་ བཙོལ་མའི་ཅ་དངོས་འདི་ ཁོ་རའི་ཅ་དངོས་གཞན་ཅིག་དང་སླ་བསྲེ་པ་ ཡངན་ མི་གཞན་གྱི་ཅ་དངོས་དང་སླ་བསྲེ་ཚེ་ འདི་བཟུམ་གྱི་བསྲེ་སྦྱོར་འཐོན་སྐྱེད་ནང་ལུ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་དང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གི་ཁོངས་སུ་ཐོབ་ལམ་གྱི་ཐད་དུ་ རང་རང་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱ་ཚད་ཀྱི་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

༡༣༦. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་ཁས་ལེན་མེད་པར་ འདི་བཟུམ་མི་བསྲེ་སྦྱོར་འབད་དེ་ཡོད་མི་དེ་སོ་སོར་འཕྱལ་བཏུབ་ཚེ་ རང་སོའི་ཅ་དངོས་ཚུ་རང་སོར་ཐོབ་ནི་ཨིན་རུང་ སོ་སོ་འཕྱལ་བའི་འགྲོ་སོང་འདི་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་བཏང་དགོ་པའི་ཁར་ བསྲེ་སྦྱོར་འབད་བའི་གནད་ལས་བརྟེན་ བཙོལ་མའི་ཅ་དངོས་ལུ་གནོད་སྐྱོན་ ཡངན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་ཚེ་ དེའི་རྒྱུད་འཐུས་ཡང་སྤྲོད་དགོ།

༡༣༧. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་ཁས་ལེན་མེད་པར་ འདི་བཟུམ་མི་བསྲེ་སྦྱོར་འབད་དེ་ཡོད་མི་གི་ཅ་དངོས་ཚུ་ སོ་སོར་འཕྱལ་མ་བཏུབ་ཚེ་ བཙོལ་མའི་ཅ་དངོས་བྱུང་སྟོར་ཤོར་བའི་རྒྱུད་འཐུས་འདི་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་སྤྲོད་དགོ།

བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ ཅ་དངོས་ཚུ་ལོག་བཙོལ་མར་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་ཁུར་མེད།

༡༣༨. གལ་སྲིད་བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་ལུ་ཅ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་མེད་ཚེ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ལས་ སླར་ལོག་སྤྲོད་པ་ ཡངན་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲོད་ཚེ་ དེ་སྦེ་སྤྲོད་པའི་སྐོར་ལས་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་འདི་གིས་ ཅ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་ངོ་མ་ལུ་ཁག་འགན་མེད།

༡༣༩. འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ནང་ལུ་ ཅ་ཆས་ལོག་མ་སྤྲོད་པའི་སྔོན་མ་ བདག་པོ་ངོ་མ་དེ་གིས་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ཞུ་གཏུགས་འབད་ཚོག་པའི་ཁར་ ཁྲིམས་འདུན་

bailee not to deliver such goods to the bailor and give further directions regarding such goods.

Bailment by co-owners

130. When a bailment is made of goods belonging to more than one owner, the bailee may redeliver such goods to any one or more of such co-owners or according to his or her or their directions, in the absence of any contract to the contrary.

Rights of bailor and bailee against wrong-doers

131. If a third person wrongfully deprives the bailee of the possession or use of the goods bailed or does any harm, damage or injury to them, the bailor and the bailee shall have the right, jointly and severally, to take appropriate action against such a wrong-doer. Any compensation or relief obtained in such proceedings shall be shared by the bailor and the bailee according to their respective rights.

Rights and liabilities of finder of lost goods

132. The finder of lost goods shall have the right to receive from the owner of such goods:

(1) Compensation for the trouble and expenses reasonably incurred by him or her for preserving such goods, for finding the true owner and for returning the goods to him or her ; and

ནས་བཙོལ་མར་ལེན་མི་ལུ་ ལོག་སྤྲོད་མ་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ནི་དང་ ཅ་དངོས་འདི་གི་སྐོར་ལས་བཀའ་རྒྱ་གཞན་གནང་ཚོག།

མཉམ་རུབ་ཇོ་བདག་གིས་ བཙོལ་བ།

༡༣༠. བདག་པོ་གཅིག་ལས་མང་བའི་ཅ་དངོས་ཚུ་བཙོལ་མར་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ རྒྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་རེ་མེད་ཚེ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གིས་ མཉམ་རུབ་ཇོ་བདག་གཅིག་ལུ་ ཡང་ན་ གཅིག་ལས་མང་བ་ ཡང་ན་ ཕོ་ ཡང་ན་ ཕོང་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལོག་སྤྲོད་ཚོག།

བྱ་ངན་འབད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལས་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་དང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གི་ཐོབ་དབང་།

༡༣༡. གལ་སྲིད་མི་གཞན་ཅིག་གིས་ཚུལ་མིན་ཐོག་ལུ་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གི་འཆང་སྡེ་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ སྤྱོད་དེ་ཡོད་པའི་བཙོལ་མའི་ཅ་དངོས་ཚུ་འཕྱོག་པ་ ཡང་ན་ གནོད་སྐྱོན་བརྒྱབ་པ་དང་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ གནོད་འཚེ་བསྐྱལ་ཚེ་ བྱ་ངན་འབད་མི་འདི་ལུ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་དང་བཙོལ་མར་ལེན་མི་གཉིས་ཀྱིས་ མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་དང་ རང་སོའི་འོས་འཚམས་ལྡན་པའི་ དང་ལེན་འབད་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་རིམ་ནང་ལུ་ ཤུད་འབུས་དང་ཤུད་གསོ་ཐོབ་ཚེ་ བཙོལ་མར་སྤྲོད་མི་དང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གཉིས་ཀྱིས་ རང་སོའི་ཐོབ་དབང་དང་ འཁྲིལ་ཏེ་བགོ་བཤའ་རྐྱབ་དགོ།

བྱང་སྟོར་ཤོར་བའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ མཐོང་མི་གི་ཐོབ་དབང་དང་འཁྲི་བ།

༡༣༢. བྱང་སྟོར་ཤོར་བའི་ཅ་དངོས་ཐོབ་མི་ལུ་ ཅ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་གཤམ་ལུ་འཀོད་མི་ཚུ་ ལེན་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

(༡) ཅ་དངོས་ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་དང་ བདག་པོ་ངོ་མ་འཚོལ་ཏེ་ ཅ་དངོས་ལོག་སྤྲོད་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དཀའ་སྤྱུག་མྱོང་མི་དང་ འགྲོ་སོང་བཏང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཤུད་འབུས་དང་།

(2) The specific reward, if any, offered by the owner for finding and returning such goods.

133. The finder shall also have the right to retain such goods until the amounts stated in section 132 of this Act are paid to him or her.

134. If the true owner cannot, with reasonable diligence, be found or if he or she refuses to pay the lawful charges of the finder, as stated in section 132 of this Act, the finder shall have the right to sell the goods :

(1) if such goods are in danger of perishing or losing the greater part of their value; or

(2) if such lawful charges of the finder are two-thirds or more of the value of the goods.

Pledge or Pawn

135. A "pledge' or "pawn" is a bailment of goods as security for payment of a debt or performance of a promise. The bailor shall be called the "pawnor" or the "pledgor" and the bailee, the "pawnee" or the "pledgee".

Rights of pawnee

136. If a pledge is made for the payment of a debt, the pawnee shall have the right to retain the goods pledged until the debt is paid with interest, if any, and the pawnee has

(༢) ཅ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་གིས་ ཅ་དངོས་ཐོབ་སྐེ་ལོག་སྤྲོད་མི་ལུ་བྱིན་འདོད་བཀོད་ཆེ་ གསལ་བཀོད་འབད་མི་གསོལ་རས།

༡༣༣. ཅ་དངོས་ཐོབ་མི་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༡༣༢ པའི་ནང་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་འབོར་ཚད་མ་ཐོབ་ཚུན་ཚོད་ ཅ་དངོས་བདག་བཟུང་འབད་བཞག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༡༣༤. གལ་སྲིད་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྟོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ ཅ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་འདི་འཚོལ་མ་ཐོབ་པ་ ཡང་ན་ ཅ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་གིས་ཅ་དངོས་ཐོབ་མི་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༡༣༢ པ་ལྟར་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གླ་ཆ་སྤྲོད་མ་བཏུབ་ཆེ་ ཅ་དངོས་ཐོབ་མི་གིས་ ཅ་དངོས་བཙོང་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཡོད་ དེ་ཡང་

(༡) གལ་སྲིད་ཅ་དངོས་ཚུ་རུལ་ནི་ ཡང་ན་ འདི་གི་རིན་གོང་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་འཕྲོ་བརླག་ཤོར་ནིའི་ཉེན་ཁ་རེ་ཡོད་ཆེ་ ཡང་ན།

(༢) གལ་སྲིད་ཅ་དངོས་ཐོབ་མི་གིས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གླ་ཆ་འདི་ ཅ་དངོས་ཀྱི་རིན་གོང་ལས་ གསུམ་དཔྱ་གཉིས་ ཡང་ན་ འདི་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོདཔ།

གཏའ་མ།

༡༣༥. གཏའ་མ་ཟེར་མི་འདི་ བུ་ལོན་སྤྲོད་ནི་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་བདོག་གཏད་འབད་ ཅ་དངོས་ཅིག་གཏའ་མར་བཙོལ་བཞག་མི་ཅིག་ལུ་གོཞ་ཨིན། ཅ་དངོས་སྤྲོད་མི་འདི་ལུ་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་དང་ ཅ་དངོས་ལེན་མི་འདི་ལུ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ ཟེར་བརྗོད་དགོ།

གཏའ་མ་ལེན་མི་གི་ཐོབ་དབང་།

༡༣༦. གལ་སྲིད་གཏའ་མ་འདི་བུ་ལོན་སྤྲོད་ནི་གི་དོན་བཙུགས་པ་ཨིན་ཆེ་ བུ་ལོན་འདི་སྐྱེད་རེ་ཡོད་ན་ འདི་དེ་དང་སྦྲགས་ཏེ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་མ་ཐོབ་ཚུན་ ཡང་ན་ གཏའ་མ་འབད་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབདཔ་ད་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་

received the reasonable expenses, if any, incurred by him or her for the preservation of the goods. Immediately on receipt of such payment, the pawnee shall return the goods pledged to the pawnor.

137. If a pledge is made for the performance of a promise, the pawnee shall have the right to retain the goods pledged until the promise has been performed, and the pawnee has received the reasonable expenses, if any, incurred by him or her for the preservation of the goods. Immediately on the performance of the promise and receipt of such expenses, the pawnee shall return the goods pledged to the pawnor.

138. In the absence of a contract to the contrary, the pawnee shall not have the right to retain the goods pledged for any debt or promise other than that for which they are pledged.

139. If the pawnor makes a default in the payment of the debt or the performance of the promise, the pawnee shall be entitled to exercise any one of the following two rights:

(1) The pawnee may commence appropriate proceedings against the pawnor for the payment of the debt or the performance of the promise, and pending such proceedings, retain the goods pledged as a collateral security.

(2) Alternately, he or she may sell the goods pledged at the best available price after giving reasonable notice of such sale to the pawnor. If the proceeds of such sale

སོང་རེ་བཏང་ཡོད་ན་ དེ་ཚུ་མ་ཐོབ་ཚུན་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་ཅ་དངོས་ཚུ་ བདག་བཟུང་འབད་བཞག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་ འདི་ཚུ་འབྱོར་ཚརཝ་ཅིག་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ འཕྲུལ་ཏུ་རང་གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༡༣༧. གལ་སྲིད་གཏའ་མ་འདི་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་བཙུགས་པ་ཨིན་ཆེ་ ཁས་བླངས་འདི་ལག་ལེན་མ་འཐབ་ཚུན་ ཡང་ན་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་ ཉམས་སྲུང་འབདཔ་ད་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་སོང་རེ་བཏང་ཡོད་ན་ དེ་ཚུ་མ་ཐོབ་ཚུན་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་ཅ་དངོས་ཚུ་ བདག་བཟུང་འབད་བཞག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ཚརཝ་ད་དང་ གོང་གི་འགྲོ་སོང་ཚུ་འབྱོར་ཚརཝ་ད་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་ འཕྲུལ་ཏུ་རང་སྤྲོད་དགོ།

༡༣༨. རྒྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་མེད་ཆེ་ བུ་ལོན་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་གང་རུང་ཅིག་གི་དོན་གཏའ་མར་བཙུགས་མི་འདི་ལུ་རྒྱངམ་ཅིག་མ་གནོགས་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་གཞན་གྱི་དོན་ལུ་ཅ་དངོས་བདག་བཟུང་འབད་བཞག་ནིའི་ཐོབ་དབང་མེད།

༡༣༩. གལ་སྲིད་གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་བུ་ལོན་སྤྲོད་ནི་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་འཐུས་ཤོར་བྱུང་ཆེ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་གཤམ་འཀོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་གཉིས་ལས་ གང་རུང་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

(༡) གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་གཏའ་མ་སྤྲོད་མི་ལུ་ བུ་ལོན་སྤྲོད་ནི་དོན་ལུ་ ཡང་ན་ ཁས་བླངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ འོས་ལྡན་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་འགོ་བཙུག་ཆོག་པའི་ཁར་ འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ཐག་མ་ཆོད་པར་ལུས་པའི་ཞོར་ཁ་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་ཀྱི་དོན་ལུ་བདག་བཟུང་འབད་དེ་བཞག་ཆོག།

(༢) ཐབས་གཞན་ཡང་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་ གཏའ་མར་སྤྲོད་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ བཙོང་ནི་ཨིན་ཟེར་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་

after deducting reasonable expenses of such sale are less than the amount due to the pawnee, the pawnor shall remain liable to pay the balance amount to the pawnee. If, however, such proceeds are more than the amount due to the pawnee, the pawnee shall pay the surplus amount to the pawnor.

Explanation – As to what constitutes "reasonable notice" and "reasonable expenses" shall be a question of fact to be determined in each case, having due regard to the facts and circumstances of the case.

Duties of a pawnee

140. A pawnee shall be subject to the same duties as a bailee.

Pawnor's right to redeem goods pledged

141. On the payment of the debt along with interest and reasonable expenses as aforesaid or the performance of the promise along with payment of reasonable expenses as aforesaid, at the stipulated time, the pawnor shall have the right to redeem the goods pledged. Such a right may be exercised even after the stipulated time as long as the goods have not been lawfully sold by the pawnee as aforesaid, but in such a case, the pawnor shall be liable to pay to the pawnee any additional expenses incurred by the pawnee as a result of the default of the pawnor to redeem the goods at the stipulated time.

བྱིན་སྟེ་ གོང་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཐོབ་མི་ཀུ་བཙོང་ཚོག། གལ་སྲིད་བཙོང་པའི་རིན་འབབ་འདི་ལས་ བཙོང་པའི་བྲ་རིམ་སྐབས་ལུ་བཏང་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་སོང་ཚུ་རྩིས་ཕབ་པའི་སྐབས་ འདི་གི་ལྷག་ལུས་འདི་གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་སྤྲོད་དགོ་མི་འདི་ལས་ཉུང་ཆེ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་དེའི་ལྷག་ལུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་རང་ཁོག་སྟེ་སྤོད་འོང་། ཨིན་རུང་གལ་སྲིད་བཙོངས་པའི་རིན་འབབ་འདི་ལས་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་སྤྲོད་དགོ་མི་འདི་ལས་ལྷག་སོང་ཆེ་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་དངུལ་ལྷག་ཐེབས་འདི་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

འགྲེལ་བཤད། རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་དང་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་སོང་ཟེར་མི་དེ་ ག་ཅིག་བཟུམ་ཅིག་ལུ་གོཔ་ཨིན་ན་ འདི་གི་འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་ལུ་ གཞིར་བཞག་ཐོག་ཐག་བཅད་དགོ།

གཏའ་མ་ལེན་མི་གི་འགན་ཁུར།

༡༩༠. གཏའ་མ་ལེན་མི་དང་ བཙོལ་མར་ལེན་མི་གི་འགན་ཁུར་ཚུ་ གཅིག་མཚུངས་ཨིན།

གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་ གཏའ་མར་སྤྲོད་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ལོག་ལེན་ནི་གི་ཐོབ་དབང་།

༡༩༡. གོང་གསལ་ལྟར་དུ་བུ་ལོན་དང་དེའི་སྐྱེད་རྩེ་ཡོད་ན་ འདི་དང་སྦྲགས་ཏེ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་སོང་བཏང་མི་ ཡང་ན་ གོང་གསལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་འགྲོ་སོང་བཏང་མི་ཚུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་སྤྲོད་ཆེ་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ལོག་ཐོབ་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་ཐོབ་དབང་འདི་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་རྫོགས་སོང་རུང་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་ ཅ་དངོས་ཚུ་གོང་གསལ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ལས་མ་བཙོང་ཚུན་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚོགཔ་ཨིན་རུང་ འདི་བཟུམ་མའི་འབྲེལ་གནད་ནང་ལུ་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་ ཅ་དངོས་ཚུ་ལོག་ལེན་ནི་ལུ་འཐུས་ཤོར་བའི་གནད་ལས་བརྟེན་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་འགྲོ་སོང་ཐེབས་བཏང་དགོཔ་བྱུངམ་ལས་ འདི་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་དེ་གཏའ་མ་བཙུགས་མི་ལུ་ཡོད།

Pledge by person having limited interest in goods

142. When a person pledges goods in which he or she has only a limited interest, the pledge shall be valid only to the extent of such interest.

Pledge by a person who is in possession of goods under a voidable contract

143. If the pawnor has obtained possession of the goods pledged under a contract which is voidable at the option of the other party to such contract, but the contract has not been rescinded at the time of the pledge, the pawnee shall acquire a good title to the goods, provided he or she acts in good faith and has no knowledge or notice of the defect in the title of the pawnor.

CHAPTER XI
AGENCY

Agency

144. An "agent" is a person engaged by another person (called the "principal") to do any act on behalf of the principal or to represent the principal in dealings with third parties.

145. A promise on the part of the principal to pay commission to the agent and a promise on the part of the agent to do any act on behalf of the principal or to represent him or her in dealings with third parties shall be sufficient consideration for the agency contract.

ཅ་དངོས་ལུ་ཁེ་ཕན་ཚད་ཅིག་ལས་མེད་པའི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ གཏའ་མར་བཙུགས་པ།

༡༩༢. ཅ་དངོས་ལུ་ཁེ་ཕན་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་མེད་པའི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཅ་དངོས་གཏའ་མར་བཙུགས་ཚེ་ ཁེ་ཕན་ཛེ་ཅམ་དྲུ་ཡོད་ག་ དེ་ཅམ་གྱི་གཏའ་མ་ལུ་ཆ་གནས་འབད་དགོ།

བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རྟུང་བའི་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཅ་དངོས་འཆང་མི་ཅིག་གིས་གཏའ་མར་བཙུགས་པ།

༡༩༣. གལ་སྲིད་གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་ཅ་དངོས་འདི་ རྩ་ཕན་གཞན་གྱི་གདམ་ཁ་དང་བསྟུན་ བདེན་སྟོང་ལུ་འགྱུར་རྟུང་བའི་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཆང་ནི་ཐོབ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ གཏའ་མར་བཙུགས་པའི་སྐབས་ལུ་འགན་འཛིན་འདི་བརྩི་མེད་མི་ཅིག་ལུ་མ་འགྱུར་ཚེ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་གིས་དྲང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ལས་དང་ གཏའ་མ་བཙུགས་མི་གིས་བདག་དབང་ལུ་ སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡངན་བརྡ་འཕྲིན་མེད་ཚེ་ གཏའ་མ་ལེན་མི་ལུ་བདག་དབང་ རྩིས་པོར་ཐོབ།

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ།
ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ།

ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ།

༡༩༤. ལས་ཚབ་ཟེར་མི་འདི་ མི་གཞན་(རྩ་བོ་ཟེར་མི་)ཅིག་གིས་ བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡངན་ མི་གཞན་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་འདི་གོ་ཕ་ཨིན།

༡༩༥. རྩ་བོ་གིས་ལས་ཚབ་ལུ་ བར་འཛུས་སྤྱོད་ནི་གི་ཁས་བླངས་དང ལས་ཚབ་ཀྱིས་ རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་དེ་ བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་འབད་ནི་ ཡངན་ མི་གཞན་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་གི་ ཁས་བླངས་འབད་མི་འདི་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་འགན་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ རན་ཚད་ལྡན་པའི་བརྩི་འཛོག་ཨིན།

Principal and agent

146. Any person who is competent to enter into a contract can be an agent or a principal.

Authority of agent

147. The authority of an agent may be express, that is, given by spoken or written words, or implied, that is, when it can be inferred from the conduct of the parties and the circumstances of the case.

148. An agent who has the authority to do an act or to conduct a business shall have the authority to do every lawful thing which is necessary in order to do that act or conduct that business.

149. Subject to the provisions of section 150 of this Act, an agent shall have the authority to borrow money on behalf of his or her principal only if such authority is conferred on him or her by the principal expressly, that is, by spoken or written words.

150. An agent shall have the authority in an emergency to do all such acts which are reasonably necessary to protect his or her principal from loss as would be done by a person of ordinary prudence in his or her own case and in similar circumstances.

No delegation by agent

151. An agent shall not delegate to another person, acts which he or she has expressly or impliedly undertaken to perform himself or herself, unless the principal has authorized him or her to do so, or unless from the nature of the agency,

རྒྱ་ཐོ་དང་ལས་ཚབ།

༡༤༦. མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་བཟོ་ནིའི་འོས་འབབ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལས་ཚབ་ཡང་ན་ རྒྱ་ཐོ་འབད་ཆོག།

ལས་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཆ།

༡༤༧. ལས་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཆ་འདི་ངག་ཐོག་ལུ་ ཡང་ན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་བྱིན་ནི་ ཡང་ན་ རྒྱ་ཐན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ འབྲེལ་གནད་དེའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་བརྡ་སྟོན་ཐོག་ལུ་བྱིན་ཆོག།

༡༤༨. ལས་ཚབ་འདི་ལུ་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ ཚོང་ལཱ་ཅིག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་དབང་ཆ་ཡོད་ཚེ་ བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་འདི་འབད་ནི་ ཡང་ན་ ཚོང་ལཱ་འདི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ལཱ་ཡོད་ཚད་གཅིགཔ་འབད་ནི་གི་དབང་ཆ་ཡོད།

༡༤༩. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༡༥༠ པའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱ་ཐོ་གིས་ལས་ཚབ་ལུ་ དངུལ་གྱི་བསྐྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནི་གི་དབང་ཆ་ ངག་ཐོག་ ཡང་ན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་རྐྱངམ་ཅིག་ ལས་ཚབ་འདི་ལུ་ དངུལ་གྱི་བསྐྱིན་འགྲུལ་ལེན་ནི་གི་དབང་ཆ་ཡོད།

༡༥༠. གློ་བུར་གྱི་སྐབས་ལུ་ སྤྱིར་བཏང་བག་ཟོན་ཅན་གྱི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ གནས་སྟངས་ལྟོག་འཐདཔ་ཡོད་མི་ནང་ ཁོ་རའི་དོན་ལུ་འབད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ཁོའམ་མོ་རའི་རྒྱ་ཐོ་དེ་གྱོང་རྒུད་ལས་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ ཆ་མཉམ་འབད་ནི་གི་དབང་ཆ་ཡོད།

ལས་ཚབ་ཀྱིས་འགན་སྤྲོད་ནི་མེད།

༡༥༡. ལས་ཚབ་འདི་གིས་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ ལུགས་བསྟུན་གྱི་སྒོ་ལས་ ཁོ་རང་གིས་འབད་ནི་ཨིན་ཟེར་ ཁས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ རྒྱ་ཐོ་གིས་

another person must so be employed, or unless there is a custom or usage of trade allowing such delegation. The person to whom such delegation is made shall be called the "sub-agent".

152. Where a sub-agent is properly appointed as aforesaid, the principal shall be represented by the sub-agent and shall be bound by, and responsible for, the acts of the sub-agent as if he or she were a direct agent of the principal. In such cases, the agent shall be responsible to the principal for the acts and omissions of the sub-agent. Likewise, the sub-agent shall be responsible for his or her acts and omissions to the agent but not to the principal, except in cases of fraud or wilful wrong.

153. Where the sub-agent is not properly appointed, he or she shall not be capable of representing the principal in dealings with third persons and there shall be no privity of contract between such a sub-agent and the principal. In such a case, the agent shall be liable for the acts and omissions of the sub-agent both to the principal and to third persons.

Ratification

154. If one person does an act on behalf of another person without the consent or authority of such other person, the latter may disown such an act or he or she may ratify, that is, give subsequent consent, to such act. If he or she ratifies it, such act shall be deemed to have been done with his or her prior consent or authority.

ཁོའམ་མོ་ལུ་ དེའི་འགན་གཞན་ལུ་སྤྲོད་ནི་གི་དབང་ཚད་བྱིན་ཏེ་ཡོད་ན་ ཡང་ན་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་གི་གནས་སྟངས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གཞན་ལུ་བཀོལ་དགོཔ་འབད་ཡོད་ན་ ཡང་ན་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་གཞན་ལུ་སྤྲོད་ནི་གི་སྲོལ་ ཡང་ན་ སྤྱོད་ཐངས་རེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་མི་ངོ་གཞན་ལུ་འགན་སྤྲོད་ནི་མེད། འགན་སྤྲོད་དེ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་འདི་ལུ་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཟེར་བརྗོད་དགོ།

༡༥༢. གོང་ལུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་སྒོ་ལས་ནང་གསེས་ལས་ཚབ་བསྐོ་བཞག་འབད་ཚེ་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ རྩ་བོའི་ཧོངས་ལས་ངོ་ཚབ་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ རྩ་བོའི་ཐད་ཀར་ཀྱི་ལས་ཚབ་བཟུམ་སྦེ་ ཁོ་གིས་ལཱ་འགན་འབག་དགོ། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ལུ་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ ཕྱིར་བཤོལ་ཚུ་ རྩ་བོ་ལུ་ཐུག་པའི་འགན་འཁྲི་འདི་ལས་ཚབ་ལུ་ཐོག། འདི་བཟུམ་སྦེ་གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ ཤེས་བཞིན་གྱི་ནོར་འཁྲུལ་བྱུངམ་ད་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཁོའམ་མོ་རའི་བྱ་སྤྱོད་དང་ཕྱིར་བཤོལ་ཚུ་ རྩ་བོ་ལུ་མེན་པར་ལས་ཚབ་ལུ་ཐུག་པའི་འགན་འཁྲི་འདི་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཁོའམ་མོ་རང་ལུ་ཐོག།

༡༥༣. ནང་གསེས་ལས་ཚབ་འདི་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་སྒོ་ལས་བསྐོ་བཞག་མ་འབད་ཚེ་ ཁོ་གིས་རྩ་བོའི་ཧོངས་ལས་ངོ་ཚབ་འབད་ མི་གཞན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་གི་ལྟོགས་གྲུབ་མེདཔ་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་ནང་གསེས་ལས་ཚབ་དང་རྩ་བོ་གི་བར་ན་ འགན་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ག་ནི་ཡང་མེད། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ལུ་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ ཕྱིར་བཤོལ་ཚུ་ རྩ་བོ་དང་མི་གཞན་ཅིག་གི་མི་ངོ་ཚུ་ལུ་ཐུག་པའི་འགན་འཁྲི་འདི་ ལས་ཚབ་ལུ་ཐོག།

རྒྱབ་སྐྱོན།

༡༥༤. གལ་སྲིད་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་གི་ཁས་ལེན་ ཡང་ན་ དབང་ཚད་མེད་པར་ མི་ངོ་གཞན་མི་དེའི་ངོ་ཚབ་སྦེ་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་འབད་ཚེ་ མི་ངོ་གཞན་མི་འདི་གིས་ བྱ་སྤྱོད་བཀོག་བཞག་ཆོག་ ཡང་ན་ ཤུལ་མར་ཁས་ལེན་བྱིན་ཏེ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ཆོག། གལ་སྲིད་ཁོའམ་མོ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ཚེ་ བྱ་སྤྱོད་འདི་ཁོའམ་མོ་གི་ཁས་ལེན་ ཡང་ན་ དབང་ཚད་བྱིན་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབད་ཡོདཔ་སྦེ་བརྩི་དགོ།

155. Ratification may be express or it may be implied from the conduct of the person ratifying the act.

156. A person who ratifies an act shall be deemed to ratify the whole transaction of which such act forms a part.

157. A person who ratifies an act should himself or herself have been competent to do such an act both at the time when the act was done and at the time of ratification.

158. No valid ratification can be made –

(1) by a person whose knowledge of the facts is materially defective; or

(2) if such ratification would subject a third party to any loss, injury or damage or terminate any right of such a third party.

Agency by estoppel

159. If a person who is not an agent purports to act on behalf of or represent some other person, and such other person has, by his or her words or conduct, induced a third party to believe that the first-mentioned person is in fact his or her agent, the person so inducing shall be subject to all the liabilities and obligations of a principal.

160. If an agent does any unauthorised act or incurs any obligation to a third party without the authority of the principal, the principal shall be bound by such act or obligation if he or she has, by his or her words or conduct, induced the third party to believe that such acts and

༡༥༥. རྒྱབ་སྐྱོན་འདི་ཁ་གསལ་འབད་བཀོད་ཆོག་པ་ ཡང་ན་ རྒྱབ་སྐྱོན་བྱིན་མི་ མི་ངོ་འདི་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ཧ་གོ་ཆོག།

༡༥༦. མི་ངོ་ཅིག་གིས་ བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་དེ་ཡོད་ཚེ་ བྱ་སྤྱོད་འདི་ཆ་ཤས་ཅིག་སྦྲི་ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་ ལཱ་རིམ་ཧྲིལ་པོ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ཡོདཔ་སྦྲི་བརྩི་དགོ།

༡༥༧. མི་ངོ་ཅིག་གིས་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་ཚེ་ བྱ་སྤྱོད་དེ་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་དང་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་བའི་དུས་ལུ་ བྱ་སྤྱོད་འདི་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་འབད་ནི་གི་འོས་འབབ་དགོ།

༡༥༨. ཆ་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ཆ་འཛོག་བྱིན་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་

(༡) དོན་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་ལུ་སྐྱོན་ཡོད་མི་གི་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཡང་ན།

(༢) གལ་སྲིད་རྒྱབ་སྐྱོན་འདི་གིས་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་གྲོང་རྒྱུད་རེ་ཕོག་བཅུག་པ་ ཡང་ན་ གནོད་པ་རེ་བཀལ་བ་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་ཚེ་ ཡང་ན་ མི་གཞན་དེའི་ཐོབ་དབང་གང་རུང་ཅིག་མཇུག་བསྡུ་བཏང་ཚེ།

རང་འགོག་ལུ་བརྟེན་པའི་ལས་ཚབ།

༡༥༩. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་མེན་པའི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ མི་ངོ་གཞན་ཅིག་གི་ཚབ་ཨིན་ཚུལ་བཟོ་སྟེ་ ཡང་ན་ དེའི་ཧོངས་ལས་ངོ་ཚབ་ཨིན་ཚུལ་བཟོ་སྟེ་ལཱ་འབད་བའི་ཁར་ མི་ངོ་གཞན་མི་འདི་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་ངག་ཐོག་ལུ་ ཡང་ན་ བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་བརྒྱུད་བསྐུལ་འབད་དེ་ འགོ་ཐོག་གི་མི་ངོ་འདི་ ཁོ་གི་ལས་ཚབ་ཨིན་ཟེར་བདེན་འཛིན་རེ་བཅུག་ཚེ་ རྩ་བོའི་འབྲི་བ་དང་འགན་འཁྲི་གཱ་ར་ བརྒྱུད་བསྐུལ་འབད་མི་འདི་ལུ་ཕོག།

༡༦༠. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ དབང་ཚད་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ ཡང་ན་ རྩ་བོ་ལས་དབང་ཆ་མེད་པར་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཁྲི་གང་རུང་ཅིག་ཕོག་བཅུག་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་ངག་ཐོག་ལུ་ ཡང་ན་ བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་བརྒྱུད་བསྐུལ་འབད་དེ་ འདི་བཟུམ་མའི་ལཱ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་

obligations fall within the scope of the authority of the agent.

Effect of fraud or misrepresentation by agent *(respondent superior)*

161. Any fraud committed or misrepresentation made by an agent acting in the course of the business of the agency on behalf of the principal shall have the same effect as if such fraud or misrepresentation had been committed or made by the principal himself or herself.

Explanation – Any fraud committed or misrepresentation made by an agent in matters not falling within the scope of his or her authority shall not affect the principal or make him or her liable.

Duties of agent

162. An agent shall be bound to conduct the business of the agency according to the directions given to him or her by the principal, and in the absence of such directions, according to the custom prevailing in that trade. If the agent acts otherwise, if any loss is suffered by the principal, the agent shall be liable to reimburse such loss to the principal, and if any profit accrues, the agent shall hand over such profit to the principal.

163. An agent shall conduct the business of the agency with as much skill as is generally possessed by persons engaged in the same or similar business, unless the principal has knowledge or notice of his or her want of skill. The agent shall be liable to compensate the principal for any loss, injury or damage to the principal which is the direct consequence of the negligence, misconduct or want of skill of the agent.

དབང་ཆའི་ནང་ལ་བསྣུཔ་ཨིན་ཟེར་ བདེན་འཛིན་རེ་བཙུག་ན་ རྩ་བོ་གིས་འདི་བཟུམ་མའི་ལཱ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལུ་གནས་དགོ།

ལས་ཚབ་ཀྱིས་གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཤུགས་འབད་ཡོད་པའི་ནུས་ལྡན།

༡༨༡. ལས་ཚབ་ཅིག་གིས་རྩ་བའི་ཚབ་ལུ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་གི་ལཱ་འབད་བའི་ངང་ལུ་ གཡོ་ཟོལ་འཛུག་པ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཤུགས་བཀོད་པ་གང་རུང་ཅིག་འབད་ཚེ་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཤུགས་འདི་བཟུམ་གྱིས་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཐད་ཁ་ལུ་ རྩ་བོ་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་འཛུག་པ་ ཡང་ན་བཀོད་པ་དེ་དང་མཚུངས།

འགྲེལ་བཤད། ལས་ཚབ་ཀྱིས་ཁོའམ་མོ་རའི་དབང་ཚད་ནང་འཁོད་མ་ཚུད་པའི་ལཱ་ལུ་ གཡོ་ཟོལ་ ཡང་ན་ རྫུན་ཤུགས་གང་རུང་ཅིག་འབད་མི་འདི་གིས་ རྩ་བོ་ལུ་ཕན་གནོད་མེད་པ་ ཡང་ན་ ཡང་ན་ ཁོའམ་མོ་ལུ་འགན་འཁྲི་མེད།

ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་ཁུར།

༡༨༢. ལས་ཚབ་ཀྱིས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་གི་འགོ་འདྲེན་འདི་ རྩ་བོ་གིས་ཁོའམ་མོ་ལུ་བྱིན་པའི་བཀོད་རྒྱ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ་པའི་ཁར་ འདི་བཟུམ་མའི་བཀོད་རྒྱ་ཚུ་མེད་ཚེ་ གནས་བཞིན་ཡོད་པའི་ལཱ་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་དང་འཁྲིལ་དགོ། གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་འདི་དང་མ་འཁྲིལ་བར་འབདཔ་ལས་བརྟེན་ རྩ་བོ་ལུ་གྱོང་རྒུད་རེ་ཕོག་ཚེ་ གྱོང་རྒུད་དེའི་དངུལ་ཚབ་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་ལས་ཚབ་ལུ་ཕོག་ནི་དང་ ཁེ་སང་རེ་འཐོབ་ཚེ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ཁེ་སང་འདི་ཚུ་རྩ་བོ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༡༨༣. ལས་ཚབ་ཅིག་གིས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་གི་ལཱ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྐབས་ རིག་རྩལ་གྱི་ཐད་ རྩ་བོ་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་ ངོ་ཚབ་ལུ་རིག་རྩལ་མེད་པའི་ཤེས་རྟོགས་ ཡང་ན་ དེའི་འཚོར་བ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་སྦྱིར་བཏང་ འདི་བཟུམ་མི་ལཱ་ ཡང་ན་ འདི་དང་ཅོག་འཐད་པའི་ལཱ་ འབད་མི་ཚུ་གིས་འབད་དོ་བཟུམ་འབད་དགོ། ལས་ཚབ་ཀྱི་སྣང་མེད་དང་སྤྱོད་ངན་ ཡང་ན་ རིག་རྩལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བརྟེན་ རྩ་བོ་ལུ་གྱོང་རྒུད་དང་ གནོད་པ་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་ཚེ་ རྒུད་འབུས་སྤྲོད་ནི་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ ལས་ཚབ་ལུ་ཕོག།

164. An agent shall keep proper accounts and submit the same to the principal on demand.

165. In case of emergency, urgency or difficulty, it shall be the duty of the agent to make all reasonable efforts to communicate with his or her principal, obtain his or her instructions and follow such instructions.

166. As far as the business of the agency is concerned, the agent shall not deal in such business on his or her own account, unless the principal has authorized him or her to do so. If the agent acts in breach of this duty, the principal shall have the right to claim any benefit or profit which has accrued to the agent from such a transaction.

167. If, without the previous consent of the principal and without acquainting him or her with all material circumstances, the agent deals in the business of the agency on his or her own account, the principal may repudiate such a transaction if material facts were dishonestly concealed from him or her by the agent or if such transaction is disadvantageous to the principal.

168. It shall be the duty of the agent to pay to the principal all sums of money received by him or her on behalf of the principal after deducting there from all advances properly made by him or her and all expenses properly incurred by him or her in the conduct of the agency as well as the remuneration or commission properly payable to him or her.

169. It shall be the duty of the agent to hand over to the principal all goods and other things received by him or her on behalf of the principal from third parties. However, he or she shall have the right to retain goods and things belonging to the

༡༦༤. ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩིས་ཁྲ་ཚུ་ཚུལ་མཐུན་འབད་བཞག་དགོ་པའི་ཁར་ རྩ་བོ་གིས་དགོ་འདོད་བསྐྱེད་ཆེ་བཏོན་དགོ།

༡༦༥. གློ་བུར་ ཡང་ན་ ཁག་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་ལུ་ ཡང་ན་ དཀའ་སྡུག་ཅན་གྱི་གནས་སྟངས་ལུ་ཐུག་ཆེ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྩོན་ཤུགས་གང་དྲག་བསྐྱེད་དེ་ ཁོའམ་མོའི་རྩ་བོ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་ རྩ་བོའི་བཀོད་རྒྱ་ལེན་ཞིནམ་ལས་ ཁོའམ་མོའི་བཀོད་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་ནི་ཚུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཨིན།

༡༦༦. ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་གི་ཐད་ཁྲུ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་ཚུ་ རྩ་བོ་གིས་དབང་ཆ་བྱིན་པ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་ཐག་རང་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ལས་འབད་མི་ཆོག གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ འགན་ཁུར་འདི་ལས་འགལ་བའི་རིམ་པ་རེ་ཤར་ཆེ་ རྩ་བོ་འདི་གིས་ལས་ཚབ་འདི་ལས་ ལཱ་འདི་ལས་བཏེན་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་དང་ཁེ་སང་ཚུ་ ཐོབ་བརྗོད་བཀོད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༡༦༧. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ སྔོན་མ་ལས་རྩ་བོའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཁར་ ངེས་པར་མཁོ་བའི་གནས་སྟངས་ཚུ་གི་རྒྱུ་ཆ་ཚུ་མ་སྤྱོད་པ་ལས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་ཚུ་ག་ཧོད་ཧོད་འབད་དེ་ ངེས་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཁུངས་ཚུ་ གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ལས་རྩ་བོ་ལས་གསང་སྟེ་བཞག་པ་ ཡང་ན་ རྩ་བོ་ལུ་གནོད་པའི་ལཱ་ཅིག་ཨིན་ཆེ་ རྩ་བོ་གིས་ལཱ་འདི་བཀག་ཆོག།

༡༦༨. ལས་ཚབ་ཀྱིས་ རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་དེ་ལེན་ཡོད་པའི་དངུལ་གྲངས་ཚུ་ལས་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་སྔོན་བྱིན་འབད་ཡོད་མི་དང་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ད་ཚུལ་མཐུན་གྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་མི་ དེ་ལས་ཁོའམ་མོ་ལུ་སྤྲོད་དགོ་པའི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་གླ་ཆ་ ཡང་ན་ བར་འཐུས་ཚུ་ རྩིས་ཕབ་པའི་ཤུལ་ལུ་ དངུལ་གྲངས་ཚུ་ལོག་རྩ་བོ་ལུ་སྤྲོད་ནི་འདི་ ངོ་ཚབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཨིན།

༡༦༩. ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་དེ་ མི་གཞན་ཚུ་ལས་ལེན་ཡོད་མི་ཅ་དངོས་དང་ ཡོ་བྱད་གཞན་ཆ་ཚང་ཚུ་ རྩ་བོ་ལུ་སྤྲོད་ནི་འདི་ ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཨིན། ཨིན་

principal until the amounts referred to in section 168 of this Act have been paid to him or her by the principal.

Right of an agent

170. In the absence of a contract to the contrary, an agent shall have the right to receive the remuneration or commission agreed to be paid to him or her by the principal for an act done on behalf of the principal, as soon as the agent completes or performs such act. However, if the agent is guilty of any negligence or misconduct in the conduct of the business of the agency, he or she shall have no right to remuneration as regards that part of the business in respect of which he or she was negligent or which he or she has misconducted and shall be bound to compensate the principal for any loss, injury or damage suffered by the principal because of such negligence or misconduct.

171. An agent shall have the right to be indemnified by the principal for any loss, damage or injury suffered by him or her which is the consequence of any lawful act done by him or her on behalf of the principal in the course of the agency.

172. When an agent engaged to do an act performs such an act in good faith, the principal shall indemnify the agent against the consequences of such an act, if such act causes any loss, damage or injury to a third party. However, there shall be no such indemnity if the agent is engaged to do any act which is unlawful nor shall he or she be entitled to any remuneration or commission in such a case.

རྟུང་རྩ་བོ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༡༤༢ པར་འཁོད་པའི་དངུལ་ཚུ་ཁོའམ་མོ་ལུ་མ་སྤྲོད་ཚུན་ རྩ་བའི་ཅ་དངོས་དང་ཡོ་བྱད་ཚུ་ ཁོ་གིས་བདག་བཟུང་འབད་བཞག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

ལས་ཚབ་ཀྱི་ཐོབ་དབང་།

༡༧༠. རྒྱབ་འགལ་གྱི་འགན་འཛིན་རེ་མེད་ཚེ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩ་བའི་ཚབ་འབད་དེ་ བྱ་སྤྱོད་འབད་དེ་ཡོད་མི་ལུ་ རྩ་བོ་གིས་གླ་ཆ་དང་ བར་འཐུས་ཚུ་སྤྲོད་ནི་འབད་ཁ་འཆམ་བྱུང་མི་འདི་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་མཇུག་བསྡུ་ཚར་ཕ་ཅིག་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་ཕ་ཅིག་ ཐོབ་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད། ཨིན་རུང་ གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ལུ་ བྱ་སྤྱོད་འགོ་འདྲེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ སྣང་མེད་ ཡང་ན་ བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་རེ་འབད་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཚེ་ སྣང་མེད་དང་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་འབད་ཡོད་པའི་ལཱ་འདི་གི་ཐད་ལུ་ གླ་ཆ་དང་བར་འཐུས་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་མེད་པའི་ཁར་ སྣང་མེད་ ཡང་ན་ བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་འདི་ལུ་བརྟེན་ རྩ་བོ་ལུ་གྱོང་རྒུད་རེ་ཕོག་པ་དང་ གནོད་པ་རེ་འབྱུང་བ་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་ཚེ་ ཁོ་གིས་རྩ་བོ་ལུ་རྒུད་འཐུས་སྤྲོད་དགོ།

༡༧༡. ལས་ཚབ་ཀྱིས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་བྱ་སྤྱོད་འབད་བའི་ངང་ལུ་ རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ལཱ་གང་རུང་ཅིག་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གྱོང་རྒུད་དང་ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ གནོད་པ་རེ་འབྱུང་ཚེ་ ལས་ཚབ་འདི་ལུ་ རྩ་བོ་ལས་གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་ཐོབ་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༡༧༢. ལས་ཚབ་ཅིག་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་བཀོལ་མི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ དྲང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་ལས་བརྟེན་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ གྱོང་རྒུད་དང་ཉམས་ཆག་རེ་ཤོར་བ་ ཡང་ན་ གནོད་པ་གང་རུང་ཅིག་བྱུང་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་ལས་ཚབ་ལུ་གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་སྤྲོད་དགོ། ཨིན་རུང་ གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་འདི་ལུ་ ཁྲིམས་དང་མ་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་བཀོལ་ཚེ་ གྱོང་རྒུད་ཉེན་སྲུང་མ་ཚད་གླ་ཆ་ ཡང་ན་ བར་འཐུས་ཀྱི་ཐོབ་རིམ་ཡང་མེད།

173. The principal shall compensate the agent for any loss, injury or damage suffered by the agent because of the negligence or want of skill of the principal.

Extent to which principal is bound by act of agent

174. When an agent performs an act or enters into a contract within the scope of his or her agency, the principal shall be bound by such act or contract as if the act had been done or the contract had been entered into by the principal himself or herself.

175. If an agent does more than what he or she is authorised to do and if the authorised acts can be separated from the acts which are unauthorised, as between the principal and the agent, the principal shall be bound only by the authorised acts, but if such acts cannot be separated, the principal may elect not to be bound by the entire transaction, unless he or she has, by words or conduct, ratified the act or acts which are unauthorised.

Notice to agent

176. Any notice given to, or information obtained by the agent in the course of the business of the agency shall, as between the principal and third parties, amount to notice given to or information obtained by the principal.

177. Nothing in section 176 of this Act shall apply when a third party has colluded with the agent to ensure that such notice or information is not in fact conveyed to the principal.

༡༧༣. རྩ་བོ་གིས་ཁོའམ་མོ་རའི་སྣང་མེད་ ཡང་ན་ རིག་རྩལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ལས་ཚབ་ལ་གྲོང་རྒྱུད་དང་ གནོད་པ་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་གང་རུང་ཅིག་བྱུང་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་ལས་ཚབ་ལ་རྒྱུད་འཐུས་སྤྲོད་དགོ།

རྩ་བོ་གིས་ ལས་ཚབ་ཀྱི་བྲ་སྤྲོད་ལ་གནས་ཐངས།

༡༧༤. ལས་ཚབ་ཀྱིས་ཁོའམ་མོ་རའི་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་དབང་ཚད་ནང་ལ་བསྒྱུ་བའི་ བྲ་སྤྲོད་ཅིག་འབད་ཚེ་ ཡང་ན་ འགན་འཛིན་ཅིག་བཟོ་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་བྲ་སྤྲོད་འདི་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་འབད་དོ་བཟུམ་ ཡང་ན་ འགན་འཛིན་ཁོའམ་མོ་རང་གིས་བཟོ་བཟོཔ་བཟུམ་སྦེ་གནས་དགོ།

༡༧༥. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ ལས་ཚབ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་ལས་འདས་པའི་བྲ་སྤྲོད་རེ་འབདཔ་ད་ དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བྲ་སྤྲོད་ཚུ་ དབང་ཆ་མེད་པའི་བྲ་སྤྲོད་ཚུ་ལས་སོ་སོ་འཕྱལ་ཚུགས་ཚེ་ འདི་བཟུམ་རྩ་བོ་དང་ལས་ཚབ་ཀྱི་བར་ན་ཡང་བྱུང་ན་ རྩ་བོ་གིས་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བྲ་སྤྲོད་ཚུ་ལུ་རྐྱངམ་ཅིག་གནས་དགོ་ནི་དང་ གལ་སྲིད་བྲ་སྤྲོད་འདི་ཚུ་སོ་སོར་འཕྱལ་མ་ཚུགས་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་ངག་ཐོག་ ཡང་ན་ བྲ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་དབང་ཆ་མེད་པའི་བྲ་སྤྲོད་ཅིག་ ཡང་ན་ བྲ་སྤྲོད་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྣོན་འབད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་བྲ་སྤྲོད་ཡོངས་རྫོགས་ལུ་གནས་དགོཔ་མེད་པའི་གདམ་ཁ་རྐྱབ་ཆོག།

ལས་ཚབ་ལུ་བརྡ་འཕྲིན།

༡༧༦. རྩ་བོ་དང་མི་གཞན་ཚུའི་བར་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་གྱི་ལཱ་འབད་བའི་དང་ལུ་ ལས་ཚབ་ལུ་བརྡ་འཕྲིན་གང་རུང་ཅིག་སྤྲོད་པ་ ཡང་ན་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་བརྡ་དོན་རེ་ལེན་ཚེ་ རྩ་བོ་ལུ་ཡང་བརྡ་འཕྲིན་སྤྲོད་པ་ ཡང་ན་ རྩ་བོ་གིས་བརྡ་དོན་ལེན་མི་དང་མཚུངས།

༡༧༧. མི་གཞན་ཅིག་གིས་ ལས་ཚབ་དང་གཅིག་ཁར་ཁ་འཐུད་དེ་ འདི་བཟུམ་མའི་བརྡ་འཕྲིན་ ཡང་ན་ བརྡ་དོན་ཚུ་ རྩ་བོ་ལུ་མི་བསྐྱལ་ནི་གི་སྤྲི་ངེས་བརྟན་བཟོ་ཚེ་ དོན་ཚན་ ༡༧༦ པའི་དགོངས་དོན་འདི་མི་འཇུག།

Personal liability of agent

178. When an agent enters into a contract with a third party on behalf of the principal, such contract shall be deemed in law to be a contract between the principal and the third party and the agent shall not be liable under such a contract. Nor shall he or she have the right to enforce such a contract.

179. Notwithstanding anything in section 178 of this Act, the agent shall be personally liable to third parties –

(1) When the agent has expressly agreed to be liable personally under such a contract;

(2) When the principal is resident outside the Kingdom of Bhutan;

(3) When the agent has disclosed the fact of the agency but not the name of the principal to the third party;

(4) When the name of the principal is disclosed but such a principal cannot be sued; or

(5) When there is a custom or usage of trade under which an agent is liable to third parties.

180. When an agent is personally liable, the third party may take appropriate proceedings against the principal or the agent or both.

Liability of pretended agent

181. If a person pretends to be an agent and a third party in good faith deals with him or her as an agent, if the alleged principal does not ratify the act, such a principal shall not be liable to the third party and the pretended agent

ལས་ཚབ་ཀྱི་རང་དོན་འཁྲི་བ།

༡༧༨. ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩ་བོའི་ཚབ་འབད་ མི་གཞན་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་འགན་འཛིན་བཟོ་ཚེ་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་འདི་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ཡ་ད་ རྩ་བོ་དང་མི་གཞན་གྱི་བར་ན་གྱི་འགན་འཛིན་འབད་བཅུ་དགོ་པའི་ཁར་ འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་འཁྲི་མ་ཚད་ བསྐར་སྐྱོད་འབད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡང་མེད།

༡༧༩. དོན་ཚན་ ༡༧༨ པའི་དགོངས་དོན་ནང་གི་མ་བཅུ་བར་ མི་གཞན་ཚུ་ལུ་ ལས་ཚབ་རང་དོན་འགན་འཁྲི་ཡོད་མི་དེ་ཡང་

(༡) ལས་ཚབ་ཀྱིས་འདི་བཟུམ་མའི་འགན་འཛིན་ལུ་ ཁོ་རང་གིས་ཁ་གསལ་དུ་ཁ་བཟེད་ཚེ།

(༢) རྩ་བོའི་སྡོད་གནས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ཨིན་ཚེ།

(༣) ལས་ཚབ་འདི་གིས་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་སྐོར་སླབ་ཡོད་རུང་ དེའི་རྩ་བོའི་མིང་སླབ་པ་མེད་ཚེ།

(༤) རྩ་བོའི་མིང་སླབ་ཡོད་རུང་ རྩ་བོ་འདི་བཤེར་གཏུགས་འབད་ཐབས་མེད་ཚེ།

(༥) ལཱ་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྲོལ་ ཡང་ན་ སྤྱོད་ཐངས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ མི་གཞན་ཚུ་ལུ་ལས་ཚབ་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ཡོད་ཚེ།

༡༨༠. ལས་ཚབ་ཁོའམ་མོ་ར་ལུ་འགན་འཁྲི་ཡོད་ཚེ་ མི་གཞན་ཅིག་གིས་ རྩ་བོ་ལུ་ ཡང་ན་ ལས་ཚབ་ལུ་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་བྱ་རིམ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག།

ལས་ཚབ་ཨིན་རྫུ་བཏབ་མི་གི་འཁྲི་བ།

༡༨༡. གལ་སྲིད་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ལས་ཚབ་ཨིན་རྫུ་བཏབ་ཏེ་ མི་གཞན་ཅིག་གིས་ལས་ཚབ་ཨིན་པས་ཟེར་ དྲང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ཁོའམ་མོ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་ རྩ་བོ་ཨིན་ཟེར་བའི་མི་ངོ་འདི་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་འབད་མ་བཏུབ་ཚེ་ རྩ་བོ་འདི་ལུ་འགན་འཁྲི་མེད་པའི་ཁར་ ལས་ཚབ་ཨིན་རྫུ་བཏབ་མི་འདི་ལུ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་འཐུག

alone shall be liable to the third party. In such a case, the third party shall have the right to demand compensation from the pretended agent for any loss caused to him or her thereby.

182. When a person enters into a contract with a third party pretending to be an agent but is in fact dealing in his or her own account, he or she shall have no right to demand performance of such a contract from the third party.

Contracts made by agent without disclosing fact of agency

183. If an agent makes a contract with a third party who does not know and has no reason to suspect, that such a person is an agent, the principal shall be entitled to call upon such a third party to perform the contract. In such a case, the third party shall have the same rights against the principal as he or she would have had against the agent if the agent had been the principal and the principal shall be entitled to obtain performance of the contract subject to the rights and obligations subsisting between the agent and the third party.

184. However, if the agent has, under the directions of the principal, fraudulently induced the third party to enter into a contract on the basis that such agent is a principal and not an agent, the principal shall have no right obtain performance of the contract from the third party and shall be liable for any loss caused to the third party on account of such fraud.

185. If, in a case falling under section 183 of this Act, the principal discloses himself or herself before the contract is completed, the third party shall be entitled not to complete the contract if he or she can show that he or she would not

པའི་འགན་འཁྲི་ཡོག། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ལུ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ལས་ཚབ་ཨིན་ཛ་བདབ་མི་ལུ་བརྟེན་ གྱོང་རྒུད་རེ་ཡོག་ཚེ་ ལས་ཚབ་ཨིན་ཛ་བདབ་མི་ལས་ དེའི་རྒུད་འཐུས་ དགོ་འདོད་བཀོད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༡༤༣. མི་ངོ་ཅིག་གིས་ལས་ཚབ་ཨིན་ཛ་བདབ་སྟེ་ མི་གཞན་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་ འགན་འཛིན་ཁའམ་མོ་རའི་མཐའ་དོན་ལུ་བཟོ་ཡོད་ཚེ་ ཁོ་གིས་མི་གཞན་འདི་ལས་ འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ལག་ལེན་ཚུ་ དགོ་འདོད་བཀོད་ནི་གི་ཐོབ་དབང་མེད།

ལས་ཚབ་ཀྱིས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་དོན་ཁུངས་ཚུ་མ་སླབ་པར་ འགན་འཛིན་བཟོ་བ།

༡༤༣. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ ཁོ་ལས་ཚབ་ཨིན་པའི་ཤེས་རྟོགས་དང་ དོགས་པ་མེད་པའི་མི་གཞན་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་འགན་འཛིན་བཟོ་ཚེ་ རྩ་བོ་གིས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་བཅུག་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་ནང་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ རྩ་བོ་ལས་ཐོབ་དབང་འདི་ གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་འདི་རྩ་བོ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཁོ་ལུ་ལས་ཚབ་ལས་ ཐོབ་དབང་ཡོད་མི་དང་གཅིག་མཚུངས་སྦྲི་ཡོད་པའི་ཁར་ ལས་ཚབ་དང་མི་གཞན་ཅིག་གི་བར་ན་ གནས་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་དང་ འགན་འཁྲི་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྩ་བོ་གིས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་བཅུག་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

༡༤༤. ཨིན་རུང་ལས་ཚབ་ཀྱིས་ རྩ་བའི་བཀོད་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཡོ་སྒྱུའི་ཐོག་ལས་ ལས་ཚབ་འདི་ ལས་ཚབ་མེན་པར་རྩ་བོ་ཨིནམ་སྦྲེ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་བཟོ་ནི་གི་བརྒྱུད་བསྐུལ་འབད་ཚེ་ རྩ་བོ་འདི་གིས་མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་ལག་ལེན་འཐབ་བཅུག་ནི་གི་ཐོབ་དབང་མེད་པའི་ཁར་ གཡོ་ཟོལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་གྱོང་རྒུད་རེ་བྱུང་ན་ དེའི་འགན་འཁྲི་འདི་རྩ་བོ་དེ་ལུ་ཡོག།

༡༤༥. གལ་སྲིད་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ དོན་ཚན་ ༡༤༣ པའི་ནང་ལུ་ཚུད་པའི་འབྲེལ་གནད་ཅིག་ནང་ རྩ་བོ་གིས་འགན་འཛིན་འདི་མཇུག་མ་བསྡུ་བའི་སྔོན་ལས་ རྩ་བོ་ངོ་མ་ཁའམ་མོ་རང་ཨིན་ཟེར་ཤེས་བཅུག་ཚེ་ མི་གཞན་ཅིག་གིས་ ལས་ཚབ་ཁའམ་མོ་

have entered into the contract if he or she had known that the agent was acting on behalf of some other person and not on his or her own account.

Termination of agency by principal

186. A principal may terminate the agency by revoking the authority of the agent after giving him or her reasonable notice. Such revocation may be express or implied in the conduct of the principal. If the agency is terminated without reasonable notice, the principal shall compensate the agent for any loss or injury suffered by him or her for want of reasonable notice.

Explanation - What is "reasonable notice" in this and the following section shall be a question of fact to be decided in the facts and circumstances of the case.

187. The revocation of the authority of the agent shall take effect, as regards the agent, when it comes to his or her knowledge and as regards third parties, when it comes to the knowledge of such third parties. The agent shall be liable to third parties for acts which he or she purports to do on behalf of the principal after he or she has received notice of the termination of his or her agency by the principal.

188. When the principal revokes the authority of the agent after such authority has been partly exercised, such revocation shall only apply to future transactions and the principal shall be bound by the acts and obligations arising before the revocation.

རའི་དོན་ལུ་མེན་པར་ གཞན་གྱི་ཚབ་འཐབ་ཡོདཔ་ཨིནམ་ཤེས་ཏེ་ འགན་འཛིན་འདི་མི་བཟོ་ཟེར་བའི་ཁུངས་བཀལ་ཚུགས་ན་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ འགན་འཛིན་འདི་མ་འགྱུབ་པར་བཞག་ནི་ཐོབ་རིམ་ཡོད།

རྒྱ་བོ་གིས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་མཇུག་བསྡུ་བཏངབ།

༡༢༦. རྒྱ་བོ་གིས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་བྱིན་པའི་ཐོག་ལུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་དབངཆ་ ཆ་མེད་བཏངཞིནམ་ལས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏངཚོག། འདི་བཟུམ་མའི་ཆ་མེད་དེ་ཡང་ ཁ་གསལ་དུ་བཀོདཔ་ ཡངན་ རྒྱ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལས་གཏངཚོག། གལ་སྲིད་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་མེད་པར་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏངབ་ལས་བརྟེན་ ལས་ཚབ་ལུ་གྱོངརྒུད་ ཡངན་ གནོདཔ་རེ་བྱུང་ན་ དེའི་རྒུད་འཐུས་འདི་ རྒྱ་བོ་གིས་ངོ་ཚབ་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་མེདཔ་ལས་སྤྲོད་དགོ།

འགྲེལ་བཤད། དོན་ཚན་འདི་དང་ གཤམ་འཁོད་ལྟར་དུ་ཡོད་མི་ཚུ་ནང་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་ཟེར་མི་འདི་ ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་གོཔ་ཨིན་ན་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་ སྐབས་དོན་ཚུ་དངའཁྲིལ་ཏེ་ཐག་བཅད་དགོ།

༡༢༧. ལས་ཚབ་ཀྱི་དབངཆ་ ཆ་མེད་བཏངམི་འདི་གི་ཕན་གནོད་ཆ་འཛོག་འབད་ནིའི་དུས་ཚོད་འདི་ཡང་ ངོ་ཚབ་ཀྱི་ཐད་ལུ་ཁོའམ་མོ་རངགིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུངམ་པའི་དུས་ཚོད་ལས་དང་ མི་གཞན་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ ཁོང་ལུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུངམ་པའི་དུས་ཚོད་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཆ་འཛོག་འབད་དགོ། ལས་ཚབ་འདི་གིས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་དབངཆ་མཇུག་བསྡུ་བའི་བརྡ་འཕྲིན་ཁོའམ་མོའི་རྒྱ་བོ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ མི་གཞན་ཚུ་ལུ་ རྒྱ་བོའི་ངོ་ཚབ་ལུ་འབད་ཚུལ་སྟོན་ཏེ་འབད་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་གི་འགན་འཁྲི་འདི་ ལས་ཚབ་ཁོའམ་མོ་རང་ལུ་ཕོག།

༡༢༨. རྒྱ་བོ་གིས་ལས་ཚབ་ཀྱི་དབངཆ་འདི་ ཆ་ཤས་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ ཆ་མེད་བཏངཚེ་ ཆ་མེད་འདི་བཟུམ་གྱིས་ མ་འོངས་པའི་ལྷ་ཚུ་ལུ་རྒྱུནམ་ཅིག་འཛུག་ནི་དང་ ཆ་མེད་མ་བཏངགོང་ལས་འབད་ཡོདཔ་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་ བྱུངམི་འགན་འཁྲི་ཚུ་ལུ་ རྒྱ་བོ་གིས་གནས་དགོ།

189. If the agreement of agency is for a fixed period of time and the principal revokes the authority of the agent before such time without reasonable cause, the principal shall compensate the agent for any loss suffered by him or her by such revocation.

Explanation - What is "reasonable cause" in this and the following section shall be a question of fact to be decided in the facts and circumstances of the case.

190. The termination of the authority of an agent shall operate as a termination of the authority of all sub-agents appointed by the agent in the course of the agency.

191. When the agent has an interest in the business of the agency, the principal shall have no right to terminate the authority of the agent to the prejudice of the agent's interest, in the absence of the agent's consent or an express contract allowing the principal to do so.

Termination of agency by agent

192. An agent may terminate the agency as regards future transactions by renouncing the business of the agency after giving reasonable notice to the principal. Such renunciation may be express or implied in the conduct of the agent. If the agency is terminated without reasonable notice, the agent shall compensate the principal for any loss or injury suffered by him or her for want of reasonable notice.

193. If the agreement of agency is for a fixed period of time and

༡༥༩. གལ་སྲིད་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་འགན་འཛིན་འདི་ དུས་ཡུན་གཏན་འཁེལ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ཨིནམ་ད་ དུས་ཡུན་འདི་མ་རྫོགས་པའི་སྔོན་ལས་ རྒྱ་བོ་གིས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ ལས་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཆ་ ཆ་མེད་བཏང་ཚེ་ འདི་བཟུམ་མའི་ཆ་མེད་བཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ ལས་ཚབ་ལུ་གང་རུང་གི་གྱོང་རྒུད་ཕོག་པའི་རྒུད་འཐུས་ཚུ་སྤྲོད་དགོ། འགྲེལ་བཤད། དོན་ཚན་འདི་དང་གཞམ་འཁོད་ལྟར་དུ་ཡོད་མི་ཚུ་ནང་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཟེར་མི་འདི་ ག་ཅིག་བཟུམ་ཅིག་ལུ་གོཔ་ཨིན་ན་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་ སྐབས་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཐག་བཅད་དགོ།

༡༦༠. ལས་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཆ་མཇུག་བསྡུ་གཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་འབད་བའི་ངང་ལུ་ བསྒྲུབ་བཞག་འབད་ཡོད་པའི་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཆ་མཉམ་གྱི་དབང་ཆ་ཚུ་ཡང་ མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

༡༦༡. ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ནང་ལུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་རེ་ཡོད་ཚེ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པ་ ཡང་ན་ རྒྱ་བོ་གིས་འགན་འཛིན་མཇུག་བསྡུ་གཏང་ཚོག་པའི་སྔོར་ལས་ ཁ་གསལ་སྲི་བཀོད་པ་མེད་ན་ རྒྱ་བོ་ལུ་ ལས་ཚབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལུ་གནོད་པའི་དབང་ཆ་ མཇུག་བསྡུ་གཏང་ནི་གི་ཐོབ་དབང་མེད།

ལས་ཚབ་ཀྱིས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ།

༡༦༢. ལས་ཚབ་ཀྱིས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་ཚུ་བློས་བཏང་སྟེ་ མ་འོངས་ལཱ་གི་ཐད་དུ་ རྒྱ་བོ་ལུ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་སྤྲོད་ཞིནམ་ལས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་ཚོག། འདི་བཟུམ་མའི་བློས་བཏང་ནི་འདི་ཡང་ ཁ་གསལ་སྲི་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ཡང་ན་ ལས་ཚབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་འབད་ཚོག། གལ་སྲིད་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བརྡ་འཕྲིན་མེད་པར་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་དེ་མཇུག་བསྡུ་བཏང་སྟེ་ འདི་ལུ་བརྟེན་རྒྱ་བོ་ལུ་གྱོང་རྒུད་ ཡང་ན་ གནོད་པ་རེ་བྱུང་ཚེ་ དེའི་རྒུད་འཐུས་འདི་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༡༦༣. གལ་སྲིད་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་གན་ཡིག་འདི་ དུས་ཡུན་གཏན་འཁེལ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་

the agent renounces the agency before such time without reasonable cause, the agent shall compensate the principal for any loss suffered by him or her by such renunciation.

194. Such renunciation shall operate as a termination of all sub-agents appointed by the agent for the business of the principal.

Termination by completion of business of agency

195. An agency shall stand terminated when the business of the agency has been completed.

Termination by loss or destruction of subject-matter of agency

196. An agency shall stand terminated if, after the agent has been appointed, the subject-matter of the agency is lost or destroyed.

Termination of agency by business becoming unlawful or impossible

197. An agency shall stand terminated if after the agent has been appointed, the business of the agency becomes unlawful or impossible.

Termination of agency by dissolution of firm

198. If a partnership firm has appointed an agent, the dissolution of the firm shall operate as a termination of the agency.

ཨིནམ་ད་ དེའི་དུས་ཡུན་འདི་མ་རྫོགས་པའི་སྔོན་ལས་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་བློས་བཏང་ཆེ་ འདི་བཟུམ་བློས་བཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ རྩ་བོ་ལུ་གྱོང་རྒྱུད་རེ་ཕོག་པའི་རྒྱུད་འབྱུས་ཚུ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩ་བོ་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

༡༨༤. འདི་བཟུམ་མའི་བློས་བཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་རྩ་བོའི་ལཱ་གི་དོན་ལུ་བསྒྲི་བཞག་འབད་མི་ ནང་གསེས་ལས་ཚབ་ཆ་མཉམ་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་མཇུག་བསྡུཔ་ད་ ལས་ཚབ་ཡང་མཇུག་བསྡུ་གཏང་བ།

༡༨༥. ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་མཇུག་བསྡུ་ཆེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་ཡང་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་རྩ་དོན་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ སྟོར་བཞིག་བྱུང་མ་ད་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ།

༡༨༦. གལ་སྲིད་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་བསྒྲི་བཞག་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་རྩ་དོན་འདི་བྱུང་བ་ ཡང་ན་ སྟོར་བཞིག་བྱུང་ཆེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་ཚུ་ཁྲིམས་འགལ་ ཡང་ན་ མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུརཔ་ད་ མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ།

༡༨༧. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་བསྒྲི་བཞག་འབད་བའི་རྗེས་སུ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེའི་ལཱ་དེ་ཁྲིམས་འགལ་ ཡང་ན་ འགྲུབ་མ་སྲིད་པ་ལུ་འགྱུར་ཆེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་ཡོད་པར་བརྩི་དགོ།

ཚོང་སྡེ་རྩ་གྲོལ་འགྱོཔ་ད་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་མཇུག་བསྡུ་གཏང་བ།

༡༨༨. གལ་སྲིད་མཉམ་རོགས་ཀྱི་ཚོང་སྡེ་ཅིག་གིས་ ལས་ཚབ་བསྒྲི་བཞག་འབད་བའི་རྗེས་སུ་ ཚོང་སྡེ་འདི་རྩ་གྲོལ་སོང་ཆེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

Termination of agency by death or unsoundness mind of either party

199. An agency shall stand terminated forthwith if the agent dies or becomes of unsound mind. If the principal dies or becomes of unsound mind, the agency shall terminate when knowledge or notice of such death of unsoundness of mind is received by the agent.

200. When an agency is terminated by the death or unsoundness of mind of the principal, the agent shall take all reasonable steps as may be necessary to protect and preserve the interests of the principal.

Termination of agency by insolvency of the principal

201. If the principal is declared insolvent by a court, the agency shall stand terminated as soon as the knowledge or notice of such insolvency is received by the agent.

CHAPTER XII
INTERPRETATION OF CONTRACTS

Interpretation of contracts

202. The terms of a contract shall be interpreted in a manner so as to give effect to the real intention of parties, to be ascertained from the words used in the contract and the facts and circumstances of the case.

ཇ་ཕན་གང་རུང་ཅིག་ཚེ་འདས་སོང་བ་ ཡང་ན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་མེད་ཐལ་ཚེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ།

༡༩༩. གལ་སྲིད་ལས་ཚབ་འདི་ཚེ་འདས་སོང་བ་ ཡང་ན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་མི་ལུ་འགྱུར་ཚེ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ། གལ་སྲིད་ཇ་བོ་ཆེ་འདས་སོང་བ་ ཡང་ན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་མི་ལུ་ཐལ་ཚེ་ ཚེ་འདས་ ཡང་ན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་མི་གི་སྐོར་ལས་ ལས་ཚབ་ལུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཚེ་ ཡང་ན་ བརྡ་འཕྲིན་ཐོབ་ཚེ་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

༢༠༠. ཇ་བོ་ཆེ་འདས་ ཡང་ན་ དྲན་ཤེས་བརྟན་པོར་མེད་པར་འགྱུར་མི་ལས་བརྟེན་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ་ཨིན་ན་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ ཇ་བོའི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ཉམས་སྲུང་དང་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནི་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐོག་བཏོན་དགོ།

ཇ་བོའི་མ་ཇ་ཇ་སྟོང་ལུ་བརྟེན་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་མཇུག་བསྡུ་བཏང་བ།

༢༠༡. གལ་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལས་ ཇ་བོའི་མ་ཇ་ཇ་སྟོང་ཨིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་འབད་དེ་ ལས་ཚབ་ཀྱིས་ཇ་བོའི་མ་ཇ་ཇ་སྟོང་གི་སྐོར་ལས་ ཤེས་རྟོགས་ ཡང་ན་ བརྡ་འཕྲིན་ཐོབ་པའི་འཕྲོ་ལས་ ངོ་ཚབ་ལས་སྡེ་འདི་མཇུག་བསྡུ་གཏང་དགོ།

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།
འགན་འཛིན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཐངས།

འགན་འཛིན་གོ་བ་ལེན་ཐངས།

༢༠༢. འགན་འཛིན་ཅིག་གི་ཁ་ཚིག་ཚུ་གོ་བ་ལེན་ཐངས་དེ་ཡང་ འགན་འཛིན་ནང་ལུ་སྦྱོད་པའི་ཚིག་དོན་དང་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་ལས་ ངེས་གཏན་བཟོ་ཚུགས་པའི་ཇ་ཕན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་འདི་ དངོས་སུ་སྒྲེ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་ལེན་དགོ།

203. Where a contract contains two or more conflicting provisions, an effort shall be made to interpret them in a harmonious manner without ignoring any provision. Where, however, the conflicting provisions are not capable of being so interpreted, the contract shall be interpreted in a manner which gives effect to the real intention of the parties as ascertained from the facts and circumstances of the case.

204. A contract shall be read as a whole, and no word or provision of the contract shall be read in isolation, without reference to its context.

205. In interpreting a written contract constituted by two or more documents, all the documents shall be read in conjunction with one another.

206. In ascertaining the meaning of a word used in a contract, regard shall be had to the meaning commonly attached to such a word in the custom or trade of the parties and in previous dealings, if any, between them.

207. Express mention of a particular thing in the contract shall exclude other things of the same nature or category which have not been mentioned, unless a contrary intention is proved from the facts and circumstances of the case.

208. In case of a contract in writing, no modification of any part of such a contract shall be valid if made by way of correction, cancellation or interlineation, unless such modification is accompanied by the signatures of all the parties to the contract, and in cases where a witness has signed the contract, also by the signature of the witness.

༢༠༣. འགན་འཛིན་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ རྒྱབ་འགལ་གྱི་དགོངས་དོན་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་ཚེ་ དགོངས་དོན་ཅིག་ར་སྣང་མེད་སྦྲི་མ་བཞག་པར་ མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལུ་གོ་བ་ལེན་ནིའི་ཐབས་ཤེས་སྟོན་དགོ། ཨིན་རུང་རྒྱབ་འགལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ དེ་སྦྲེ་གོ་བ་ལེན་མ་ཚུགས་ཚེ་ འགན་འཛིན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ཐངས་དེ་ཡང་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་ལས་ ངེས་གཏན་བཟོ་སྟེ་ རྩ་ཕན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་འདི་ དངོས་སུ་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་གོ་བ་ལེན་དགོ།

༢༠༤. འགན་འཛིན་འདི་རྩིལ་པོ་འབད་ལྷག་དགོ་པའི་ཁར་ འདི་གི་ཚིག་དང་དགོངས་དོན་ཚུ་ཟུར་དུ་བཀོད་ཏེ་ དེའི་སྐབས་དོན་གྱི་ཚིག་འབྲེལ་ལུ་ འབྲེལ་གཏུགས་མ་འབད་བར་ལྷག་ནི་མེད།

༢༠༥. ཡིག་རིགས་གཉིས་ ཡང་ན་ དེ་ལས་མང་བ་ལས་འགྲུབ་པའི་ ཡིག་ཐོག་གི་འགན་འཛིན་འདི་གི་གོ་བ་ལེནམ་ད་ ཡིག་རིགས་ཆ་ཚང་ གཅིག་ཁར་ལྷག་སྟེ་ལེན་དགོ།

༢༠༦. འགན་འཛིན་ནང་གི་ཚིག་འབྲུ་ཅིག་གི་གོ་བ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ་ཚེ་ སྤྱིར་བཏང་སྲོལ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཡང་ན་ རྩ་ཕན་གྱི་ཚོང་ལཱ་འཐབ་མི་དང་ སྔོན་ལས་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཡོད་ན་ དེ་ཚུ་ནང་ཚིག་འབྲུ་འདི་གི་གོ་བ་ལེན་ཐངས་ཚུ་ལུ་ བརྩི་མཐོང་བཞག་དགོ།

༢༠༧. འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་ཁ་གསལ་སྦྲེ་བཀོད་དེ་ཡོད་ཚེ་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་དོན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་ལས་ རྒྱབ་འགལ་གྱི་རེ་འདུན་ཡོད་པའི་ཁུངས་བསྐྱལ་ན་མ་གཏོགས་ དེའི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་གཞན་མ་འཁོད་མི་ཚུ་ དེའི་གྲངས་སུ་མི་བརྩི།

༢༠༨. ཡིག་ཐོག་གི་འགན་འཛིན་གྱི་ཐད་ བསྒྱུར་བཅོས་དང་སྣྲུགས་ཏེ་ འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ག་ར་གི་ལག་བྲིས་དང་ འགན་འཛིན་ལུ་དཔང་པོ་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་ དེའི་དཔང་པོ་ཚུ་གི་ལག་བྲིས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ནི་བཟུམ་མི་འགན་འཛིན་གྱི་ཆ་ཤས་གང་རུང་ལུ་ ནོར་བཅོས་དང་ ཆ་མེད་ ཡང་ན་ སྔོན་མ་བྲིས་ཏེ་ཡོད་པའི་ ཚིག་ཕྲེང་གི་བར་ན་ལོག་བྲིས་ཏེ་ བསྒྱུར་བཅོས་འབད་མི་ལུ་ཆ་གནས་མེད།

209. A contract in writing may be varied only by another contract in writing, executed in the same manner as the earlier contract. In cases where a witness has signed the earlier contract, the subsequent contract shall also bear the signature of a witness, who need not be the same person who had signed the earlier contract as a witness.

210. A provision in a standard form contract used by one party shall not be valid unless it is specifically and adequately brought to the notice of the other party to such a contract and unless the court finds such a provision to be fair and reasonable in the circumstances of the case.

CHAPTER XIII
REMEDIES

Remedies for Breach of Contract

211. When there is a breach of a contract, the parties to the contract shall first make reasonable efforts to reach a mutually acceptable settlement. Failing such a settlement, the party who suffers from the breach of a contract (non-breaching party) shall have the right to recover from the party who has committed the breach:

    (1) Compensatory damages, which includes compensation for the loss or damage caused to him or her which naturally arose in the usual course of things from such breach, or which the parties knew, at the time of making the contract, to be likely to arise from a breach of the contract; or

༢༠༩. གན་འཛིན་ཡིག་ཐོག་ཁར་ཡོད་མི་ཅིག་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཐངས་འདི་ཡང་ཡིག་ཐོག་གི་འགན་འཛིན་སོ་སོ་ཅིག་ སྔོན་མ་ག་དེ་སྦེ་བཟོ་ཡོད་ག་ དེའི་བཟོ་ཐངས་དང་གཅིག་མཚུངས་འབད་བཟོ་སྟེ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག། གལ་སྲིད་སྔོན་མ་གི་འགན་འཛིན་ནང་དཔང་པོ་གིས་ལག་བྲིས་བཀོད་དེ་ཡོད་ཆེ་ ཞུལ་མའི་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་དཔང་པོ་གིས་ལག་བྲིས་བཀོད་དགོསཔ་ཨིན་རུང་ སྔོན་མ་གི་འགན་འཛིན་ནང་གི་དཔང་པོ་འདི་གིས་རང་ལག་བྲིས་དགོཔ་མེད།

༢༡༠. རྩ་ཕན་ཅིག་གིས་ གནས་ཚད་བསྐྱོད་སྒྲིག་ཅན་གྱི་འགན་འཛིན་གི་དགོངས་དོན་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་མི་འདི་ འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་གཞན་མི་འདི་ལུ་ ཁ་གསལ་དང་འོས་འཚམས་ཀྱི་བཟ་འཕྲིན་སྤྲོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དང་ ཁྲིམས་འདུན་གྱིས་འདི་བཟུམ་མའི་དགོངས་དོན་འདི་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་འཁྲིལ་ཕྲ་ད་ དྲང་བདེན་དང་ རྒྱུ་མཚན་ལྡནམ་འབད་མཐོང་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་འདི་ལུ་ཆ་གནས་མེད།

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ།
བཅོས་ཐབས།

འགན་འཛིན་ལུ་བར་རྐྱེན་གྱི་བཅོས་ཐབས།

༢༡༡. འགན་འཛིན་ཅིག་ལུ་བར་རྐྱེན་འབྱུང་ཚེ་ འགན་འཛིན་དེའི་རྩ་ཕན་ཚུ་གི་བར་ན་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ མོས་མཐུན་ཐོག་ལས་ རྩ་ཕན་གཉིས་ཆར་ལུ་བཏུབ་པའི་འདུམ་འགྲིག་འབད་དགོ། གལ་སྲིད་འདུམ་འགྲིག་འབད་མ་ཚུགས་ཚེ་ དཀའ་སྡུག་མྱོང་མི་རྩ་ཕན་(བར་རྐྱེན་མ་རྐྱབ་མིའི་རྩ་ཕན་) ལུ་ བར་རྐྱེན་རྐྱབ་མི་རྩ་ཕན་ལས་ ལོག་ལེན་ཞིའི་ཐོབ་དབང་དེ་ཡང་

(༡) ཉམས་ཆག་རྒྱུད་འཐུས་ཟེར་ ཉམས་ཆག་ཕོག་མི་འདི་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་རིམ་གྱི་ངང་ལུ་བྱུང་མི་ ཀྱོང་རྒྱུད་དམ་བར་རྐྱེན་ལས་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་འཐུས ཡང་ན་ འགན་འཛིན་བཟོ་བའི་སྐབས་ལུ་ བར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་སྲིད་པར་ རྩ་ཕན་ཚུ་ལུ་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་མི། ཡང་ན

(2) Punitive or exemplary damages, which includes damages which exceed the loss or damage suffered by the non-breaching party, but which are justified in the circumstances of the case, keeping in mind all relevant factors, including the conduct of the party committing the breach of contract.

212. A person who is not a party to the contract but is a beneficiary under the contract shall have the same rights as the non-breaching party under that contract in respect of any loss or damage suffered by such a beneficiary by reason of the breach of the contract.

213. No compensation shall be payable for any loss or damage which is remote or indirect.

214. When estimating the quantum of loss or damage caused by a breach of contract, the steps which the party claiming compensation has taken, or could have taken, to mitigate or lessen his or her loss or damage shall be taken into consideration.

215. The non-breaching party shall have the right, instead of claiming damages, to make a claim on the basis of *quantum meruit*, that is, for payment of a reasonable sum for the obligations discharged or for the value of the supply made or work done or service rendered by him or her under the contract.

216. If any amount is mentioned in the contract as the amount payable in case of breach of the contract, the party committing the breach shall be liable to pay compensation arrived at by applying the rules contained in this section, but not exceeding the amount so stated in the contract.

(༣) ཚབས་ལྷིའི་རྒྱུད་འཁྲུགས་ཟེར་ བར་རྐྱེན་མ་རྐྱབ་མི་རྩ་ཕན་ལུ་ ཀྱོང་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་ཕོག་མི་འདི་ལས་ལྷག་སྟེ་ ཉམས་ཆགས་ཕོག་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ འགན་འཛིན་ལུ་བར་རྐྱེན་རྐྱབ་མི་གི་བྱ་སྤྱོད་བརྩིས་ཏེ་ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཆ་ཚང་སེམས་ཁར་བཞག་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐོབ་ཁུངས་ཡོད་མི།

༢༡༢. མི་ངོ་ཅིག་འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་མེན་རུང་ འགན་འཛིན་གྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་ཨིན་ཚེ་ འགན་འཛིན་གྱི་བར་རྐྱེན་ལུ་བརྟེན་ཁོའམ་མོ་ལུ་ཀྱོང་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་རེ་བྱུང་ན་ བར་རྐྱེན་མ་བརྐྱབ་མི་ལུ་ཐོབ་དབང་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ ཁེ་ཕན་ཐོབ་མི་ལུ་ཡང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༢༡༣. ཀྱོང་རྒྱུད་ ཡང་ན་ གྱང་རིང་ ཡང་ན་ ཐད་ཀར་མིན་པར་ཕོག་པའི་ཉམས་ཆག་ཕོག་ཚེ་ དེའི་རྒྱུད་འཁྲུགས་སྤྲོད་དགོཔ་མེད།

༢༡༤. འགན་འཛིན་གྱི་བར་རྐྱེན་ལས་བརྟེན་པའི་ཀྱོང་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་ཞོར་བའི་ཕོག་ཚོད་ཀྱི་ཚད་བཏོན་པའི་སྐབས་ རྒྱུད་འཁྲུགས་ཐོབ་བརྫོད་བཀོད་མི་རྩ་ཕན་གྱིས ཀྱོང་རྒྱུད་ ཡང་ན་ ཉམས་ཆག་ལྷོད་ཡངས་ ཡང་ན་ མར་ཕབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་བཏོན་པ་ ཡང་ན་ བཏོན་ཚུགས་མི་ཚུ་ཡང་བརྩི་འཇོག་འབད་དགོ།

༢༡༥. འགན་འཛིན་ལུ་བར་རྐྱེན་མ་རྐྱབ་མི་རྩ་ཕན་ལུ་ རྒྱུད་འཁྲུགས་ཐོབ་བརྫོད་བཀོད་ནིའི་ཚབ་ལུ་ ཁོ་རའི་ཟད་རྩིས་ཐོབ་ཚད་གུར་གཞིར་བཞག་ཐོག་ དེ་ཡང་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འགན་འཁྲི་འགྲུབ་མི་གི་དོན་ལུ་ ཡང་ན་ མགོ་སྤྲོད་འབད་མི་ ཡང་ན་ ལྷ་འབད་མི་ ཡང་ན་ ཞབས་ཏོག་བྱིན་མི་ལུ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་རིན་ཐང་གི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༢༡༦. གཡལ་སྲིད་འགན་འཛིན་ནང་ལུ་ བར་རྐྱེན་རེ་འབྱུང་པའི་སྐབས་ སྤྲོད་དགོ་པའི་དངུལ་འབོར་རེ་འཁོད་དེ་ཡོད་ན་ བར་རྐྱེན་རྐྱབ་པའི་རྩ་ཕན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུད་འཁྲུགས་དོན་ཚན་འདི་ནང་འཁོད་པའི་བཅའ་ཡིག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྤྲོད་ནིའི་འགན་འཁྲི་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ འགན་འཛིན་ནང་འཁོད་པའི་ དངུལ་འབོར་ལས་བརྒལ་ནི་མེད།

217. If it appears that payment of compensation shall not adequately compensate the party claiming compensation, the party committing the breach may be directed to specifically perform the obligations undertaken by him or her in the contract, except in the case of personal contracts involving personal qualities, skill or qualifications.

218. When a party to a contract has agreed not to do a particular act or thing, an injunction may be issued against such a party, restraining him or her from doing such act or thing, either for a specified period by grant of a temporary injunction or in perpetuity by grant of a permanent injunction, keeping in mind the facts and circumstances of the case.

219. The provisions of this Chapter shall also apply in case of breach of a quasi-contract.

220. No person shall be entitled to commence proceedings for any relief or remedy for breach of contract if three years has elapsed from the date on which the breach was committed or from the date on which such person became aware of such breach, whichever is later. The burden of proving that a person became aware of the breach of a contract, not when such breach occurred, but at a later date, shall be on the person who so claims.

221. Notwithstanding what is stated in this Chapter, the court before which a dispute arising out of a contract has been filed may, if it so deems fit, and shall, if the parties to the

༢༡༧. གལ་སྲིད་རྒྱུད་འཕྲུལ་སྒྲོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ ཐོབ་བཛོད་བཀོད་མིའི་རྩ་ཕན་ལྟ་ བོས་འཚམས་མེད་པ་སྤྲེ་འཐོན་ཚེ་ བར་རྐྱེན་རྐྱབ་མི་རྩ་ཕན་འདི་ལྟ་ མི་ངོའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་རིག་རྩལ་ དེ་ལས་ཁྱད་ཡོན་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་རང་དོན་འགན་འཛིན་འདི་མ་བརྩི་བར་ གཞན་འགན་འཛིན་ནང་ལྟ་ ཁོ་རའི་ཁས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་འགན་འཁྲི་ཚུ་ དམིགས་བསལ་དུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་བཀོད་ཁྱབ་བྱིན་དགོ།

༢༡༨. འགན་འཛིན་གྱི་རྩ་ཕན་ཅིག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་སྒྲོད་ ཡང་ན་ གང་རུང་ཅིག་མི་འབད་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་འབྱུང་ཚེ་ རྩ་ཕན་འདི་གིས་ འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་སྒྲོད་འབད་ནི་ལས་བཀག་ཆ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་གནད་ཀྱི་བདེན་ཁུངས་དང་སྐབས་དོན་ཚུ་སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཚོད་ལུ་ གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བབ་བཀག་སྡོམ་ ཡང་ན་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་སྐབས་བབས་བཀག་སྡོམ་བྱིན་ཚོག།

༢༡༩. ལེའུ་འདི་ནང་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་གིས་ གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལུ་ཡང་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག།

༢༢༠. གལ་སྲིད་འགན་འཛིན་ལུ་བར་རྐྱེན་འབྱུང་པའི་ཟླ་ཚེས་ལས་ ལོ་ངོ་གསུམ་ལྷག་སོང་བ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་གཅིག་གིས་ བར་རྐྱེན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་རྟོགས་བྱུངམ་ད་ ལོ་ངོ་གསུམ་ལྷག་སོང་བ་ཡིན་ཚེ་ འདི་གཉིས་ལས་ག་ཤུལ་མར་ཨིན་ན་འདི་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ཡང་ བར་རྐྱེན་ལུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་གསོ་ ཡང་ན་ བདེ་ཐབས་གང་རུང་ཅིག་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ནི་གི་ཐོབ་རིམ་མེད། མི་ངོ་འདི་གིས་འགན་འཛིན་ལུ་བར་རྐྱེན་བྱུང་པའི་ཤེས་རྟོགས་འདི་ བར་རྐྱེན་བྱུངམ་ད་མེན་པར་ ཤུལ་མའི་ཟླ་ཚེས་ཅིག་ལུ་ཨིན་པའི་བདེན་ཁུངས་བསྐྱེལ་ནི་གི་འཁྲི་འགན་འདི་ཁ་འགན་བསྐྱེལ་མི་འདི་ལུ་ཐོབ།

༢༢༡. ལེའུ་འདི་ནང་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་དེ་མ་བརྩི་བར་ འགན་འཛིན་འདི་ལུ་བརྟེན་པའི་ཉོགས་འཛིང་ཚུ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་ བཞེར་གཏུགས་མ་འབད་བའི་སྔོན་ལས་

dispute agree, refer the dispute for settlement by mediation, conciliation, arbitration or any other form or mode of dispute resolution.

CHAPTER XIV
MISCELLANEOUS

Amendment

222. The amendment of this Act by way of addition, variation or repeal shall be effected by a simple majority of the respective Houses or vote of no less than two-thirds of the total members of Parliament present and voting on a motion submitted by one-third of the members of either House.

Authoritative Text

223. The Dzongkha text shall be the authoritative text, if there exists any difference in meaning between the Dzongkha and the English texts.

Definitions

224. In this Act, unless the context otherwise requires:

(1) What is **"reasonable time"** within the meaning of this expression as used in this Act shall be a question of fact to be determined in each case having due regard to the facts and circumstances of the case.

གལ་སྲིད་བབ་ལྡོས་བྱུང་རྐྱགས་པ་ཅིན་ རྩ་ཕན་རྒྱུ་གིས་ཁས་ལེན་འབད་དེ་ བདེ་འགྲིག་དང་མཐུན་འགྲིག་ དེ་ལས་ནང་འགྲིག་ ཡང་ན་ གཞན་ཐབས་ཞིས་གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ འཁོན་འདུམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་སྟེ་ མཐུན་འགྲིག་བཟོ་དགོ།

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ།
སྣ་ཚོགས།

འཕྲི་སྣོན།

༢༢༢. ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་འཐུས་མི་ཡོངས་བསྡོམས་ལས་གསུམ་དཔྱ་གཅིག་གིས་གྲོས་དོན་ཕུལ་ཏེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ ཁ་སྐོང་དང་ བསྐྱར་བཅོས་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་བཅས་ཀྱི་ འཕྲི་སྣོན་གང་རུང་འབད་དགོཔ་ཐོན་ཚེ་ ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་ཕྱེད་མང་གི་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ ལྷན་བཞུགས་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་མིའི་གྲལ་ལུ་ཡོད་མི་ཡོངས་བསྡོམས་ལས་ གསུམ་དཔྱ་གཉིས་ལས་མ་ཉུང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་ཐོག་ལས་འབད་དགོ།

ཚིག་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༢༢༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ ཇོང་ཁ་དང་ དབྱིན་སྐད་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲཝ་རེ་འཐོན་ཚེ་ ཇོང་ཁའི་ཚིག་དོན་ལུ་ཆ་གནས་བཟུང་དགོ།

ངེས་ཚིག་

༢༢༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ གོ་དོན་ལོགས་སུ་སྦྲེ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཚིག་དོན་ཚུའི་ངེས་ཚིག་གཤམ་གསལ་ལྟར་དུ་གོ་དགོཔ་ འདི་ཡང་།

(༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ལུ་ **རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དུས་ཚོད་**ཟེར་ འཁོད་དེ་ཡོད་མིའི་གསལ་སྟོན་གི་གོ་དོན་དེའི་བདེན་ཁུངས་ཀྱི་དོགས་གཞི་འདི་ འབྲེལ་གནད་སོ་སོའི་དོན་ཁུངས་དང་ སྐབས་དོན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཐག་བཅད་དགོ།

(2) **"Coercion"** shall mean the committing of or threatening to commit any act which is an offence under the law in force in the Kingdom of Bhutan or the detaining of or threatening to detain any property to the prejudice of any person whatsoever with the intention of causing a person to give his or her consent.

(3) **"Undue influence"** shall be said to exist when the relations subsisting between the parties are such that one of them is in a position to dominate the will of the other and uses that position to obtain an unfair advantage over the other.

(4) **"Fraud"** includes any of the following acts committed, expressly or impliedly, by a party to a contract, directly or through an agent or otherwise, to deceive the other party or to induce him or her to enter into a contract, namely –

(1) Stating or representing something to be true with knowledge that it is not true;

(2) Actively concealing a fact, having knowledge or belief of that fact;

(3) Making a promise without any intention of performing it;

(4) Any act which is declared to be fraudulent by any law in force in the Kingdom of Bhutan;

(5) Any act or omission meant to deceive.

(༢) **བཙན་བསྐུལ་**ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་གསལ་ གནོད་འགེལ་ཨིན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་འཇིགས་སྣང་སྟོན་པ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་ཅིག་གི་ཁས་ལེན་དགོ་ནིའི་དོན་ལུ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ལས་ མི་ངོ་དེའི་བདག་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དངོས་གང་རུང་ཅིག་བཀག་བཞག་པ་ ཡང་ན་ བཀག་ནིའི་འཇིགས་སྣང་སྟོན་པའི་གནོད་ཉེན་གང་རུང་ལུ་གོ་དགོ།

(༣) **འོས་མེད་ཤན་ཞུགས་འདུག**ཟེར་མི་འདི་ ཚ་ཕན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ ཚ་ཕན་གཅིག་གིས་ཚ་ཕན་གཞན་མི་དེའི་རེ་འདུན་འདི་དབང་ལུ་བསྒྱུ་ནི་དང་ དེའི་ཁེས་ཕན་ཚུ་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་སྒོ་ལས་ ལེན་ཡོད་མི་ལུ་སླབ་ཨིན།

(༤) **གཡོ་ཟོལ་**ཟེར་མི་འདི་གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ཁ་གསལ་དུ་ ཡང་ན་ ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྒོ་ལས་ ཚ་ཕན་ཅིག་གིས་འགན་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཐད་ཀར་ ཡང་ན་ ལས་ཚབ་བརྒྱུད་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ ཡང་ན་ འདི་མིན་རུང་འགན་འཛིན་ནང་འཛུལ་རྒྱུའི་དོན་ལས་ ཚ་ཕན་གཞན་མི་དེ་ལུ་ གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ལས་རྒྱུད་བསྐུལ་འབད་མི་ལུ་སླབ་ཨིན་ དེ་ཡང་
(༡) གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་བདེན་པ་མིན་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་རུང་ འདི་བདེན་པ་ཨིན་ཟེར་སླབ་པ་ ཡང་ན་ བདེན་ཚབ་སྟོན་ནི།
(༢) དོན་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་ ཡང་ན་ ཡིད་ཆེས་ཡོད་རུང་ འདི་ཚུ་གསང་བཞག་ནི།
(༣) ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་བསམ་སྦྱོར་མེད་པར་ཁས་བླངས་འབད་ནི།
(༤) འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྱབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་རུང་ཅིག་གིས་ གཡོ་ཟོལ་འབད་དེ་ངོས་འཛིན་གྲུབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་ཅིག།
(༥) གཡོ་སྒྱུ་གི་ཐོག་ལས་བྱ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ བཤོལ་བཞག་པ་གང་རུང་།

(5) **"Misrepresentation"** shall mean any negligent or unwarranted representation that something is true when in fact it is not true, even if the person making such a representation believes it to be true.

(༥) **རྫུན་ཞུགས**་ཞེར་མི་གི་གོ་དོན་འདི་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་བག་གཡེང་ཡང་ན་ བདེན་ཁུངས་མེད་པའི་སློ་ལས་ བདེན་པར་འཛིན་སྟེ་ གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་བདེན་པ་མིན་རུང་བདེན་པ་ཨིན་ཞེར་ སྟོན་མི་ལུ་གོ་དགོ།

སྨོན་ཚིག

ཆོས་ལྡན་འབྲུག་ཡུལ་མིང་དང་དོན་མཚུངས་པའི། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་པའི་འཐུས། །
ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་མངའ་ཐང་རབ་རྒྱས་ནས། །
ཆོས་མཐུན་བཟང་པོར་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་འགྱུར་ཤོག །